

**ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК
УНИВЕРСИТЕТІ**

«БЕКІТЕМІН»

Университет вице-ректоровы

Идрисова Э.К.

Оқу-әдістемелік комитет шешімі негізінде /
№ 18 хаттама « 18 » 03 2024 ж.

БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ

(«Педагогикалық білім беру әлеуетін күшейту» жобасы)

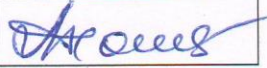
<i>Бағдарлама деңгейі</i>	<i>Бакалавриат</i>
<i>Білім беру саласының коды мен атауы</i>	<i>6B01 Педагогикалық ғылымдар</i>
<i>Даярлау бағытының коды мен атауы</i>	<i>6B017 Тілдер және әдебиет бойынша мұғалімдерді даярлау</i>
<i>ББ тобы және атауы</i>	<i>B016 Қазақ тілі мен әдебиеті мұғалімдерін даярлау</i>
<i>ББ коды мен атауы</i>	<i>6B01726 Қазақ тілі мен әдебиеті (IP)</i>
<i>ББ түрі</i>	<i>Инновациялық ББ</i>
<i>БББ айрықша ерекшеліктері</i>	<i>Дуальды оқыту</i>

2024 жылғы қабылдау

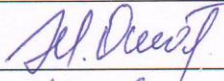
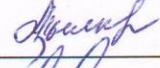
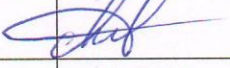
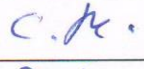
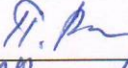
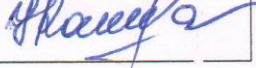
Құрастырушылар:/ Разработчики:/ Developers

Тілдер және әдебиет бойынша мұғалімдерді даярлау бағыты бойынша Академиялық комитет құрамы:/ Состав академического комитета по направлению подготовки учителей по языкам и литературе:/ Composition of the Academic Committee for teacher training in languages and literature:

АК төрағасы:/ Председатель ИК:/Chairman of the АК:

	Аты жөні/ФИО/ Full name	Қызметі, атағы, дәрежесі/ Должность, звание, степень/ Position, title, rank	Қолы/подпись/ signature
1.	Бейсембаева Салтанат Байгазыновна	Орыс тілі мен әдебиеті кафедрасы, ф.ғ.к.	

АК мүшелері, академиялық персонал: / Члены академического комитета, академический персонал: /Members of the Academic Committee, academic staff:

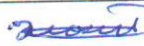
	Аты жөні/ФИО/ Full name	Қызметі, атағы, дәрежесі/ Должность, звание, степень/ Position, title, rank	Қолы/подпись/ signature
2.	Байтуова Айгуль Назировна	Орыс тілі мен әдебиеті кафедрасы, ф.ғ.к., доцент	
3.	Ошакбаева Жанар Бактыбаевна	Орыс тілі мен әдебиеті кафедрасы, ф.ғ.к., аға оқытушы	
4.	Жылқыбай Гүлімжан Қызметқызы	Қазақ филологиясы кафедрасы, ф.ғ.к., доцент	
5.	Сейтова Меруерт Ергешхожаевна	Педагогикалық шетел тілдері кафедрасы, PhD	
6.	Қазыханқызы Лазура	Педагогикалық шетел тілдері кафедрасы, PhD, аға оқытушы	
7.	Ризаходжаева Гульнара Абдумажитқызы	Педагогикалық шетел тілдері кафедрасы, PhD, доцент	
8.	Мағжан Сәуле	Қазақ филологиясы кафедрасы, ф.ғ.к., аға оқытушы	
9.	Адиева Пакизат Миноваровна	Қазақ филологиясы кафедрасы, ф.ғ.к., доцент	
10.	Раметова Умида Рахматуллақызы	Орыс тілі мен әдебиеті кафедрасы, магистр-оқытушы	

АК мүшесі, жұмыс беруші өкілі:/ Член академического комитета, представитель работодателя:/ Member of the Academic Committee, employer representative:

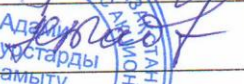
	Аты жөні/ФИО/ Full name	Қызметі, атағы, дәрежесі/ Должность, звание, степень/ Position, title, rank	Қолы/подпись/ signature
11.	Урумова Рахила Кенжебековна	Ататүрік атындағы №17 мектеп-гимназиясы коммуналдық мемлекеттік мекемесі директоры	
12.	Исраилова Майра Кудайбергеновна	М.Пошанов атындағы №21 мектеп зерттеуші-мұғалімі, жаңартылған бағдарлама бойынша тренер, деңгейлік бойынша қалалық модератор	
13.	Аманбаева Айнұр Махамбеталиевна	Түркістан қ.химия-биология бағытындағы Назарбаев зияткерлік мектебінің мұғалімі	

АК мүшесі, білімгерлер өкілі:/ Член академического комитета, представитель обучающихся:/ Member of the Academic Committee, representative of students:

	Аты жөні/ФИО/ Full name	Қызметі, атағы, дәрежесі/ Должность, звание, степень/ Position, title, rank	Қолы/подпись/ signature
14.	Бейсенбаева Балжан	8Д01705– Қазақ тілі мен әдебиеті ББ доктаранты	
15.	Маннапова Гулназа	7М01738-Орыс тілі мен әдебиеті БББ магистранты	

16.	Бердібай Жанна Нұржанқызы	6B01719-Шетел тілі: екі шетел тілі (ағылшын-түрік)БББ студенті	
-----	------------------------------	---	---

Сыртқы сарапшы/Внешний эксперт/External expert:

№	Аты жөні/ФИО/ Full name	Қызметі, атағы, дәрежесі/ Должность, звание, степень/ Position, title, rank	Қолы/подпись/sig nature
17.	Тасполатов Б.Т.	М.Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан университеті	
18.	Байғұтова Динара Нышанқызы	Ө.Жәнібеков атындағы Оңтүстік Қазақстан педагогикалық университеті	

«Тілдер және әдебиет бойынша мұғалімдерді даярлау бағыты бойынша» академиялық комитет кеңесінде талқыланды/

Обсуждено на совете академического комитета «По направлению подготовки учителей по языкам и литературе»/

Discussed at the council of the academic committee of «In the direction of teacher training in languages and literature»

Хаттама/Протокол/Protocol number № 6 « 16 » 02 2024 ж./г./y

1. Жалпы ақпарат

1.1. Білім беру бағдарламасының атауы	ҚАЗАҚ ТІЛІ МЕН ӘДЕБИЕТІ	
1.2. Білім беру бағдарламасын әзірлеу бойынша топ:	Жетекші университет	Қатысушы университет
	Е.А.Бөкетов атындағы Қарағанды мемлекеттік университеті	Павлодар педагогикалық университеті, Семей қаласының Шәкәрім атындағы университеті
1.3. Білім беру бағдарламасының типі (Ұлттық біліктілік шеңберіне сәйкес)	Бакалавриат, 6 деңгей	
1.4. Жалпы академиялық кредиттер саны	254	
1.5. Оқу түрі	Күндізгі	
1.6. Бағдарламаның болжалды ұзақтығы	4 жыл	
1.7. Білім беру бағдарламасының қысқаша сипаттамасы Білім беру бағдарламасының мақсаттары мен міндеттері	Бұл «Қазақ тілі мен әдебиеті» білім беру бағдарламасы әртүрлі қазақстандық жоғары оқу орындарының ынтымақтастығымен және халықаралық консультанттарды тарта отырып әзірленген, педагогтарды даярлауға арналған ұлттық білім беру бағдарламасы болып табылады. Бұл білім беру бағдарламасы (БББ) ұлттық болғандықтан, ондағы сипаттамалық мәтіндерде нақты ақпарат жоқ, бірақ жалпы педагогикалық қағидаттар мен тақырыптар қамтылған (сонымен қатар 1-қосымшаны қараңыз.). Толығырақ сипаттамалар, мысалы, әдіснамалар мен бағалау институционалдық және өңірлік жағдайларды ескере отырып, жоғары оқу орындарының іске асыру жоспарларында айқындалатын болады. «Қазақ тілі мен әдебиеті» БББ - бұл білім беру мекемелерінде (мектептерде, колледждерде, гимназияларда) қазақ тілі мен әдебиетті оқытуға маманданғысы келетін мұғалімдерді жұмысқа кіріспес бұрын даярлау бағдарламасы. БББ 60 академиялық	

кредит педагогикалық компоненттен (педагогикалық практиканы қоса алғанда), 56 академиялық кредит міндетті компоненттен және 130 академиялық кредит пәндік компоненттен, 8 академиялық кредит қорытынды аттестаттауды қоса алғанда тұрады.

Пәндік компонент 5 модульден тұрады: «Қазіргі қазақ әдеби тілі: теориялық негіздері», «Әдебиет теориясы мен тарихы», «Пәнаралық және тіл мәдениеті», «Әдістемелік мамандану/Оқыту әдістемесі мен технологиясы», «Кәсіби мамандану».

БББ қазақ және орыс тілдерінде оқытатын барлық мектеп түрлері үшін ортақ болып табылады және бірыңғай деңгейдегі «Қазақ тілі мен әдебиет» пәні бойынша пән мұғалімін дайындауға арналған. БББ педагогикалық және әдістемелік құзыреттілік арқылы ғылымның барлық салалаларында әдеби, ғылыми, ресми, іскерлік, саяси, заң және экономикалық тілдерді меңгеру арқылы пән мұғалімдерінің кәсіби құзыреттілігін дамытуға бағдарланған. БББ заманауи қазақстандық қоғамның қажеттіліктеріне (қазақ-орыс қос тілділік) сәйкес қазақ және орыс тілді мектептерде және барлық типтегі жалпы білім беретін ұйымдарда қазақ тілі мен әдебиетті оқытатын болашақ мұғалімдерді даярлайды. БББ тілді үйренудің соңғы инновациялық халықаралық тәжірибелеріне сәйкес тіл иелері мен басқаларға қазақ тілін үйрету әдістемесінің негізінде әзірленген. БББ бойынша оқыту уақытында болашақ мұғалімдер білім алушылардың әртүрлі қажеттіліктерін емкере отырып, оқыту әдістемелерін қолдануды, сондай-ақ білім беру үдерісін ұлттық дүниетаныммен және жаһандық білім берумен байланыстыра отырып, дамытуды үйренеді.

БББ болашақ мұғалімдердің құқықтары мен мүдделеріне нұқсан келтірмей, теңдік, сыйластық, толеранттылық қағидаттарын сақтай отырып, оқуға тең мүмкіндіктер береді. Табиғаты жағынан ол пәнаралық, болашақ мұғалімдерге бағытталған, ғылыми интеграцияланған және проблемалық-бағдарланған болып табылады, ал курстарды таңдау тарих пен қоғамның өзекті мәселелерімен анықталады және курстардың халықаралық дескрипторларына сәйкес келеді.

БББ оқыту мен бағалау әдістері, сондай-ақ пәндік курстар бағдарламада көрсетілген құзыреттіліктерге қол жеткізу мен өлшеуді қамтамасыз ететіндей етіп

таңдалатын, сындарлы келісім қағидаттарын көздейтін. Сонымен қатар, бағдарлама болашақ мұғалімдердің көпұлтты және көпконфессиялы құрамын және олардың оқытуды қолдаудағы әртүрлі қажеттіліктерін ескере отырып, инклюзивті тәсілді ұстанады.

1.8 Білім беру бағдарламасының негізгі қағидалары

Құзыреттілікке негізделген педагогикалық білім беру:

Мұғалімнің құзыреттілігі педагогика саласындағы және оның пәндік саласындағы құзыреттілігін әр түрлі қызмет жағдайында оқытудың теориялық және практикалық құзыреттілігімен біріктіреді. Мұғалім өз пәніне қажетті білім мен дағдыға ие, сондықтан бір пәнді оқитын жастар мен ересектерге білім беріп, бағыт-бағдар бере алады.

Мұғалімнің құзыреттілігі жоспарлауға, бағыттауға, оқытуға және бағалауға бағытталған. Сондықтан мұғалімнің оқыту және құзыреттіліктерін дамыту бойынша жеткілікті теориялық білімі болуы керек. Сонымен қатар, бүгінгі еңбек ету саласында ынтымақтастық пен байланыс құруға, дағдыларды дамытуға, өзінің және айналасындағылардың әл-ауқатын қолдау мен сақтауға баса назар аударылады.

Мұғалімнің құзыреттілігіне еңбек нарығындағы, білім беру құрылымындағы, жалпы қоғамдағы өзгерістер әсер етеді; осы элементтердің барлығы мұғалім жұмысының қарқынды сипатын көрсетеді. Жұмыс жағдайында болатын түрлі құбылмалы өзгерістер мұғалімнің өз қызметін бағалай алу мен реттей алу қабілетіне көңіл аудартады. Өзін-өзі бағалау дағдысы кәсіби тұлғаны дамытудың маңызды бөлігі болып табылады. Мұғалімдер үнемі құндылықтарға негізделген шешімдер қабылдайды, бұл кәсіби этика мәселелерін қарастыру қажетті кәсіби дағдылардың бірі екенін білдіреді. Өзгерістер сарапшылық білімді дамытуды, үйрену қабілетін, сондай-ақ реформалау және қоғамдағы жұмыс істеу әдістерін жаңартып отыруды талап етеді.

Құзыреттілікке негізделген педагогикалық білім беру бағдарламасы.

Құзыреттілікке негізделген педагогикалық білім беру бағдарламасы үш бөліктен тұрады:

1) педагогикалық компонент, 2) пәндік компонент, 3) міндетті компонент. Бұл құрылымдардың әрқайсысы модульдер мен тиісті курстардан құралады. Курстардың оқыту нәтижесі оқыту жұмысында қажетті құзыреттіліктерді сипаттайды және ҰБШ (ұлттық біліктілік шеңбері) жүйесінің алтыншы деңгейіне жатады.

Білім беру бағдарламасы келесі негізгі қағидаларға негізделеді:

- Құзыреттілік әдісі;
- Конструктивті (сындарлы) келісім;
- Студенттерге бағдарланған және белсенді оқытуды қолдайтын әдістер;
- Зерттеуге негізделген оқыту;

- Пәнаралық оқыту;
 - Инклюзия;
 - Педагогтардың кәсіби дамуы және өзгерістерді басқару;
- (толығырақ ақпаратты Қосымшадан қараңыз)

1.9 Берілетін дәреже

«6B01726 – Қазақ тілі мен әдебиеті» білім беру бағдарламасы бойынша білім бакалавры

2. Бағдарламаның негіздемесі

Дүниежүзілік банк қолдап отырған білім беруді жаңғырту жобасының аясында жоғары оқу орындары болашақ мұғалімдердың тұтас дамуын қамтамасыз ететін құзыреттілікке бағдарланған білім беру қағидаттарына сәйкес педагогикалық білім берудің отыз (30) білім беру бағдарламасын халықаралық әріптестікте қайта қарады. Сонымен қатар болашақ мұғалімдерге бағдарланған тәсіл Болашақ мұғалімдер өздерінің сыныптағы жұмысына көшіре алатын, практикалық мысалдар, эксперименттер және тәжірибе ұсыну арқылы оларды мұғалім кәсібіне жақсырақ дайындайды.

Жаңартылған бастауыш және орта білім беру талаптарына сай болу үшін педагогтардың кәсіби құзыреттіліктері қайта бағаланып, толықтырылуы тиіс. Орта білім берудегі жаңа тәсілдер педагогикалық білім беруде, түлектердің бейінінде көрініс табуы керек. Сондай-ақ, (30) жаңартылған немесе жаңа білім беру бағдарламалары болашақ мұғалімдердің мұғалім кәсібінде маңызды жалпы құзыреттіліктерін тиімдірек жетілдіру мақсатында әзірленді. Инклюзивтілік және пәнаралық сынды қазақстандық білім беру жүйесі дамытуға тырысатын, бірқатар педагогикалық қағидалар назарға алынды. Сонымен қатар, бұл білім беру бағдарламаларында қауымдастық пен бүкіл білім беру секторын дамыту үшін жеке тәжірибесі мен мектептерінің іс жүзіндегі қызметін үнемі талдап, бағалай алатын практик-педагог болатындай болашақ мұғалімдердің зерттеу дағдыларын дамытуға ерекше көңіл бөлінеді.

3. Педагогтардың кәсіби құзыреттіліктері

Мұғалімдердің кәсіби құзыреттілігі педагогикалық құзыреттіліктен, пәндік құзыреттіліктен және жалпы құзыреттіліктен тұрады деп анықталған. Демек, құзыреттілікке негізделген педагогикалық білім беру бағдарламасы үш бөліктен тұрады: 1) Педагогикалық компонент; 2) Пәндік компонент, 3) Міндетті компонент. Құзыреттіліктер саласы мен оқу нәтижелері әрбір компонент үшін жеке-жеке анықталды.

3.1. Педагогикалық және жалпы құзыреттілік салалары/оқу нәтижелері

- **Педагогика және дидактика саласындағы құзыреттіліктер**
1. Болашақ мұғалімдердің оқу туралы негізгі білімі мен түсінігі бар және оқу/оқыту процесінде оқушылардың әртүрлілігін ескере алады, сонымен қатар олардың өмірлік және оқу контекстін ескере отырып, олардың психологиялық әл-ауқатын этикалық тұрғыдан қолдауға қабілетті.

2. Болашақ мұғалімдер білім беру ортасының әртүрлі типтеріндегі оқу және көшбасшылық процестерін педагогикалық мағыналы түрде жобалауға, жүзеге асыруға, бағалауға және дамытуға, соның ішінде тәрбиешінің оқытуды қолдайтын әртүрлі цифрлық ресурстарды пайдалану мүмкіндігіне ие.

• **Өзара іс-әрекетке қатысты құзыреттіліктер аясы**

3. Болашақ мұғалімдер әртүрлі интерактивті көп мәдениетті қарым-қатынастар мен қоғамдарда, осы қызмет түрінің алдында қойылған мақсаттарды ескере отырып, офлайн да, онлайн да сындарлы сөйлесе алады;

4. Болашақ мұғалімдер әртүрлі кәсіби желілік қауымдастықтарда жұмыс істей алады, сондай-ақ сындарлы меншік педагогикалық және қоғамдық қызметке қажетті кәсіби қарым-қатынасты түзе алады.

5. Болашақ мұғалімдер орта білім берудегі үш тілдік білім беру шеңберінде оқыту мүмкіндігіне, сондай-ақ педагогтың жаһандық білім беру қауымдастығына қатысу қабілетіне ие.

• **Педагогтардың жұмыс ортасына қатысты құзыреттіліктер аясы**

6. Болашақ мұғалімдер халықаралық және ұлттық келісімдер және құжаттармен, сондай-ақ қоғамның әлеуметтік-мәдени құрылымдарымен, мекемелерінің жұмысына және өзінің қызметіне әсер ететін ұлттық білім беру қағидаттарымен, заңнамаларымен және ережелерімен таныс.

7. Болашақ мұғалімдер (а) ұйымының қызметіне байланысты өз қызметін қарастыруға; (ә) өзара және мектептен тыс серіктестер (отбасы, аймақтық субъектілер, еңбек қызметі) арасында оң көзқарас пен көп бейінді серіктестікті құру бағытында парасатты жұмыс істеуге қабілетті.

• **Кәсіби дамуға қатысты құзыреттіліктер аясы:**

8. Болашақ мұғалімдер ойлауға, сондай-ақ өзінің құндылықтарын, ұстанымдарын, этикалық қағидаттары мен жұмыс істеу әдістерін сыни тұрғыдан бағалауға, сонымен қатар меншік педагогикалық дамуы, ұйымының дамуы мен кәсіби өркендеуі жолында жаңа мақсаттар қоюға қабілетті.

9. Болашақ мұғалімдер аймақтық, ұлттық және халықаралық деңгейде күтілетін өзгерістерге байланысты өздерінің педагогтік қызметін, жұмыс істейтін ұйымдарының қызметін дамыту қабілетіне ие.

10. Болашақ мұғалімдер әртүрлі сенімді көздерден және әртүрлі ақпараттық-коммуникациялық технологиялардың көмегімен теориялық білімді өндіріп, іздеп, сыни іріктей алады, тәжірибелік біліммен қосылып, олар оның өзінің, оның қауымдастығы ұстанатын теорияларды дамытуға ықпал етеді, сонымен қатар оқытудың алға басуы мен меншік кәсіби өсуі үшін білімді қолдануға қабілетті және дайын.

3.2 Пәндік және жалпы құзыреттілік салалары/оқу нәтижелері

• **Қазақ тілі бойынша пәндік дайындық үшін құзыреттіліктер саласы**

1. Болашақ мұғалімдердің жүйе ретінде қазіргі қазақ тілі жайлы түсініктері бар, тіл ережелерін (фонетика, лексика, сөзжасам, морфология, синтаксис) біледі

және сөйлеу, жазу және ауыз екі тілде қолдана алады; қазіргі қазақ тілінің тарихын, оның ғылыми сипаттамаларын және әлемдік мәдениеттегі орнын біледі. Қазақ тілінің заңдылықтарын, теориялық негіздерін түсінеді және біледі, ғылыми қазақ тілін біледі; тілдік терминология жүйесін, мектептерде әрбір тіл саласының теориялық негіздерін оқыту жүйесін біледі.

2. Болашақ мұғалімдер қазақ тілін әдеби түрінде, табысты қарым-қатынасқа қажетті сөйлеу әрекетінің әртүрлі түрлерінде (сөйлеу, тыңдау, жазу, оқу), қарым-қатынастың барлық түрлері мен тұрпаттарында, соның ішінде виртуалды қарым-қатынаста біледі. Қазақ тілінің нормаларын, стильдік және жанрлық әртүрлілігін біледі. Қазақ әдеби тілінің нормаларына сәйкес, әртүрлі жағдайларда, әртүрлі әлеуметтік және стильдік мәнмәтіндерді ескере отырып, тілдік құралдарды дұрыс таңдай алады. Мәдени қарым-қатынаста қазақ тілінің этномәдени негіздерін, тіл формаларын қолданудың прагматикалық ерекшеліктерін біледі.

3. Болашақ мұғалімдер қазақ тілін жалпы қазақ халқының мәдениетімен, философиясымен байланыстырып, оқытуға қабілетті; орыс және қазақ мәдениетінің тілдік фактілерін салыстыр алады; қазақстандық әлеуметтік-мәдени кеңістіктегі толерантты қарым-қатынас жағдайлары мен міндеттерін ескере отырып, қазақ тілі мен қазақ мәдениетін қабылдайды, өзіндік мәлімдеме жасай алады.

• **Әдебиет бойынша пәндік дайындық үшін құзыреттіліктер саласы**

4. Болашақ мұғалімдер әдебиет теориясы саласындағы негізгі ережелер мен тұжырымдамаларды, қазақ әдебиетінің даму тарихын, оның кезеңге бөлінуін, қазіргі жағдайы мен әлемдік мәдениеттегі орнын біледі; әдеби мәтіннің түрлері мен жанрларын; көрнекті жазушылар шығармашылығындағы әдістер мен бағыттарды; әдебиеттану саласындағы негізгі теориялық-әдіснамалық ұстанымдарды, ұғымдық-терминологиялық аппаратты біледі. Қазақ көркем мәтіндерін түсіндіріп, әдеби талдау жасай алады.

5. Болашақ мұғалімдер оқу үдерісімен қамтылған сөйлеу әрекеттері ретінде *ақпараттың мәні, оқылған мәтінді бағалау, автормен диалогты қабылдау, болжау, түсіндіру, түсіну* дағдыларына ие; оқу стратегиясын таңдауға, құндық ақпаратты алып шығып, оны өзінің тәжірибесінде, әртүрлі әлеуметтік-мәдени жағдайларды қолдануға қабілетті; қазақ көркем әдебиеті шығармаларының коммуникативтік, білім беру және тәрбиелік әлеуетін біледі; қазақ әдебиетінің көркем мәдениет саласына қатыстылығын және оның сөз шеберлігі ретіндегі ерекшелігін түсінеді; оқушыларды мәтіндерді (көркем) оқу үдерісіне және оқуға үйрету үдерісіне жұмылдыруға дайын.

• **Пәнаралық салалар бойынша дайындық үшін құзыреттіліктер саласы**

6. Болашақ мұғалімдер пән мұғалімі ретінде сөйлеу шеберлігін меңгерген; пәнаралық пәндерді негізгі пәндермен байланыстыра алады; пәндер арасында өзара байланысты құрастыра алады; кәсіби сөйлеу сауаттылық негіздерін біледі

және іс жүзінде көрсете алады; қазақ әдеби тілінің заңдылығын, ережелерін біледі және айтылым, сөйлесім дағдысы жағынан, грамматикалық ерекшеліктеріне байланысты сауатты қолдана алады; қазақ және орыс тілі грамматикасын салғастыра оқыту дағдыларын иеленген; әртүрлі сөйлеу стильдерінде тілді үйретудің салыстыру әдісін қолданады; тіл білімінің теориялық негіздерін іс жүзінде, сабақта сауатты қолдана алады; бір ортадан екіншісіне тез бейімделіп, білімін жинақтап, тұжырымдап қолдана алады; тілдік және әдебиет деректеріне талдау, филологиялық талдау жүргізіп, мәтінді түсіндіре алады.

7. Болашақ мұғалімдер қазақша кәсіби және академиялық ортада сауатты қарым-қатынас құруға қабілетті. Қазақ тілінде филологиялық тақырыпта жазбаша академиялық мәтін құруға қабілетті; педагогтік-әдістемелік мәтін құрастыра алады; пән бойынша әдістемелік талдау жасауда сауатты.

• **Пәндік-әдістемелік бағыт бойынша құзыреттіліктер саласы.**

8. Болашақ мұғалімдер қазақ тілі мен әдебиетін қазақ тілді, орыс тілді топтарда оқытудың әдістемелік құралдарын иеленеді, қазақ тілі мен әдебиетін оқытудың заманауи технологияларын меңгерген; оларда оқыту әдістері мен тәсілдерін тиімді қолдана алу дағдылары қалыптасқан; кәсіби қызметінде ақпараттық-коммуникациялық, когнитивтік технологияларды қолдана алады; оқу материалын іріктеу, жоспарлау, талдау мен жинақтау, бағалау дағдыларын қолдана алады; өзінің кәсіби қызметінде оқыту мен тәрбиелеудің идеяларын, ережелерін және қағидаттарын қолдана алады.

9. Болашақ мұғалімдер пән оқытуда жаңаша әдістерді қабылдап, қолдана алады; білім беру саласындағы өзгерістерді тмойындайды және қабылдайды; өзін өзі дамытуға ұмтылады; өзінің пәндік-әдістемелік біліктілігін жоғарылатуға бейімді.

10. Болашақ мұғалімдер оқушылардың қазақ тілі мен қазақ әдебиеті бойынша оқыту нәтижелерін бағалаудың дәстүрлі мен заманауи әдістерін меңгерген; педагогтік мониторинг жүргізу, пән бойынша бақылау-бағалау материалын әзірлеу; алынған нәтижелерді түсіндіру дағдыларына ие; пәндерді оқытудың барлық кезеңдерінде рефлексивті қызметке (өзін-өзі бағалау, өзін өзі бақылау, өзін-өзі дамыту) бейім; қазіргі ақпараттық кеңістікке бейімделу үшін тіл/әдебиет саласындағы білімдерін қолдана алады.

• **Ғылыми және кәсіби даму үшін құзыреттіліктер саласы:**

11. Болашақ мұғалімдер қазақ тіл білімі мен әдебиеттану бағытында зерттеу және білімді басқару (ақпаратты талдау, өңдеу, жүйелеу; ғылыми қызметті үлгілеу, болжау, жобалау) дағдыларына ие. Тіл/әдебиет саласында зерттеу қызметін жүзеге асыра алады; зерттеудің эмпирикалық әдістерін қолдана алады; білім алушылардың зерттеу жұмысын басқара алады. Кәсіби, іскерлік және ақпараттық құжаттар мен ғылыми мақалаларды сауатты жаза алады; қажетті тілдік дағдыларды (стиль, лексика, мәтін құрылымы, т.б.) игерген; мәтінге лингвомәдени және герменевтикалық талдау жасау әдістерін меңгерген; пән аясында ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүргізуге бейім; тіл білімі мен әдебиеттану бойынша тұжырымдама, теорияға талдау жасап, оларды

қолдана алады; өз-өзін дамытуға, біліктілігін арттыруға бейім; өзінің кәсіби қызмет зерттеу нәтижелерін қолдануға бейім; ғылыми идеяларға сын пікір айтып, оларды дәлелдей алады.

3.3 Міндетті компонент: құзыреттілік салалары/оқу нәтижелері

- **Дүниетанымдық, тарихи және адамгершілік дамуға қатысты құзыреттілік бағыты**

1. Болашақ мұғалімдер табиғи және әлеуметтік әлемді ғылыми әрі философиялық таным әдістерімен ғылыми түсіну мен зерттеуді қамтитын философия негіздерін білу арқылы қалыптасқан дүниетанымдық ұстанымдар негізінде қоршаған ортаны бағалай алады.
2. Болашақ мұғалімдер мифологиялық, діни және ғылыми дүниетанымның мазмұны мен ерекшеліктерін түсіндіре алады.
3. Болашақ мұғалімдер Қазақстанның тарихи дамуының негізгі кезеңдерін, заңдылықтары мен ерекшеліктерін терең түсініп, ғылыми талдау жасай алады
4. Болашақ мұғалімдер Қазақстанның тарихи оқиғаларының себептері мен салдарын талдай алады.

- **Әлеуметтік, мәдени және азаматтық дамуға қатысты құзыреттіліктер бағыты**

5. Болашақ мұғалімдер өзінің моральдық және азаматтық ұстанымдарын дамыта алуы және қоғамның әлеуметтік, іскерлік, мәдени, құқықтық және этикалық нормаларына сәйкес әрекет ете алады.
6. Болашақ мұғалімдер әлеуметтік-саяси, экономикалық және құқықтық білімдерінің негіздерін біледі және түсінеді, өзінің жеке және кәсіби бәсекеге қабілеттілігін көрсете алады.
7. Болашақ мұғалімдер әлеуметтік және өндірістік саладағы жағдайларға баға беріп, болып жатқанның барлығына өзінің берген бағасын дәлелдей алады.

- **Тұлғааралық әлеуметтік және кәсіби қарым-қатынасқа қатысты құзыреттіліктер бағыты**

8. Болашақ мұғалімдер тұлғааралық, әлеуметтік және кәсіби қарым-қатынастың түрлі саласында жағдайды бағалай алады; қазақ, орыс және шет тілдерінде ауызша/жазбаша қарым-қатынас жасай алады.
9. Болашақ мұғалімнің өзінің жеке қызметінде ақпараттық-байланыстық технологияның түрлерін – ақпаратты іздеу, сақтау, өңдеу, қорғау, тарату үшін интернет-ресурстарды, бұлтты және мобильді сервистерді пайдалану мүмкіндігіне ие.
10. Болашақ мұғалімдер дене тәрбиесі әдістері мен құралдары арқылы толыққанды әлеуметтік және кәсіби қызметін қамтамасыз ету үшін салауатты өмір салтын ұстана алады.
11. Болашақ мұғалімдер әдіснама мен талдауды таңдай, ғылыми зерттеу әдістері мен тәсілдерін қолдана, сондай-ақ жаңа білімді түзе алады.

4. Бағдарлама құрылымы және оқу нәтижелері

4.1. Педагогикалық компоненттің құрылымы

Педагогикалық компоненттің көлемі педагогикалық практиканы қоса алғанда, 60 академиялық кредитті құрайды. Бұл компонент ПБ барлық оқу бағдарламалары үшін ортақ болып табылады. Педагогикалық компонентті жобалау үдерісіне барлық университеттер бірлесе қатысты. Компонент икемді болып табылады және жекелеген университеттер оны нақты жағдай мен қажеттіліктеріне сәйкес іске асыруға мүмкіндік берілген.

Педагогикалық компоненттің жалпы құрылымы:

Модуль атауы және негізгі пәндер	Академиялық кредит
БОЛАШАҚ МҰҒАЛІМДЕРДІ ТҮЛҒА РЕТІНДЕ ҚОЛДАУ	17
Білім берудегі психология және өзара әрекеттесу мен коммуникация тұжырымдамалары	4
Білім беру туралы ғылым және оқытудың негізгі теориялары	3
Инклюзивті білім беру ортасы	3
Балалардың жас ерекшелік және физиологиялық даму ерекшеліктері	3
Оқытуды жоспарлау және дербес оқыту	4
ОҚЫТУ ЖӘНЕ ҮЙРЕТУ ҮШІН БАҒАЛАУ	9
Оқыту әдістері мен технологиялары	5
Бағалау және дамыту	4
МҰҒАЛІМ - РЕФЛЕКСИЯЛЫҚ ПРАКТИКА ИЕСІ	9
Педагогикалық зерттеулер	4
Зерттеулер, даму және инновация	5
МҰҒАЛІМ – ОҚУ ФАСИЛИТАТОРЫ (ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ПРАКТИКА)	25
Мұғалім кәсібіне кіріспе (оқу практикасы, 1-курс)	2
Психологиялық және педагогикалық бағалау (психологиялық-педагогикалық практика, 2-курс)	2
Педагогикалық технология (педагогикалық практика, 3-курс)	6
Білім берудегі зерттеулер мен инновациялар (өндірістік-педагогикалық практика, 4-курс)	15

Модульдер, курстар мен олардың оқу нәтижелері және құзыреттіліктер салаларымен байланысы жайлы толығырақ:

Болашақ мұғалімді тұлға ретінде қолдау, барлығы 17 академиялық кредит

Бұл модульде білім алушылардың дара қажеттіліктерін және оқытудағы дара айырмашылықтарды түсінуге көмектесетін психологиялық теориялар, тұжырымдар мен үлгілердің шолуы келтірілген. Модуль педагогикалық мамандық болашақ мұғалімдерінің бойында оқытуды дараландыру және оқыту барысында білім алушылардың алуандығын ескеруге мүмкіндік беретін құзыреттіліктерді қалыптастырады. Психологиялық қауіпсіз білім беру ортасын құру және қолдау арқылы модуль білім алушылардың амандығын арттыру маңыздылығына басты назар аударады.

Курс атауы	Білім берудегі психология және өзара әрекеттесу мен коммуникация тұжырымдамалары
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Базалық пәндер
Модуль	Болашақ мұғалімді тұлға ретінде қолдау, барлығы 17 академиялық кредит
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаты	Бұл курс педагогтік құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған: • Педагогика мен дидактика саласындағы құзыреттіліктер (1) • Әрекеттестік үшін құзыреттіліктер саласы (3, 4) Болашақ мұғалімдер заманауи психологиялық теориялар мен үлгілер, сондай-ақ тұлғаның қызметі және оның жеке қасиеттері туралы білімге ие. Олар бұл білімді әртүрлі білім беру мәнмәтінінде мұғалімдік қызметінде қолдана алады. Болашақ мұғалімдер білім беру үрдісінде диалогты, өзара әрекеттесуді және қарым-қатынасты дамыта отырып, білім алушылардың қолайлы дамуына ықпал етеді.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: • педагогикалық психологияның негізгі ұғымдары мен терминдерін меңгеріп, психологиялық-педагогикалық білімді практика жүзінде қолданудың негізгі салаларын

	біледі - оқу және тәрбие үдерісіндегі адамның танымдық және жеке даму заңдылықтарын, фактілер мен құбылыстарды талдайды - әр түрлі деңгейдегі білім беру ортасын жобалау, сараптау және түзету мәселелерін шешуде кешенді тәсілді қолданады - үздіксіз оқыту тұжырымдамасын адамның когнитивті және жеке даму үрдісінің бөлігі ретінде түсінеді - жеке, қоғамдық және желілік деңгейлердегі қарым-қатынас пен өзара әрекеттестіктің негізгі тұжырымдамалары мен теорияларын қолданады - оқуға көмектесу үшін ең қолайлы қарым-қатынас пен өзара әрекеттесу әдістерін таңдай алады (офлайн, онлайн, аралас, гибридті) - қолайлы орта қалыптастыруға және дамуына ықпал ететін әрекет жасай алады.
--	--

Курс атауы	Білім беру туралы ғылым және оқытудың негізгі теориялары
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Базалық пәндер
Модуль	Болашақ мұғалімді тұлға ретінде қолдау, барлығы 17 академиялық кредит
Академиялық кредит	3
Курс/құзыреттілік сипаты	Бұл курс педагогтік құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған: Педагогика мен дидактика саласындағы құзыреттіліктер (1, 2); Болашақ мұғалімдер оқытудың әртүрлі теориялары мен педагогикалық үлгілеріне жетелейтін тұлғаның тұжырымдамалық бейнелері сияқты педагогика ғылымының негіздерін меңгереді. Теориялық тұжырымдамаларды түсіну негізінде болашақ мұғалімдер әртүрлі оқу жағдайларына сәйкес педагогикалық таңдау жасай алады.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: адам тұжырымдамалары мен олардың оқуды түсінудегі

	және білім беру үдерісін жобалаудағы маңызын ажыратады; • оқыту теориялары мен олардың оқуды түсінудегі және білім беру үдерісін жобалаудағы маңызын ажыратады; • жан-жақты оқыту үдерісіне қолайлы оқыту теориялары мен педагогикалық үлгілерді қолданады.
--	---

Курс атауы	Инклюзивті білім беру ортасы
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Базалық пәндер
Модуль	Болашақ мұғалімді тұлға ретінде қолдау, барлығы 17 академиялық кредит
Академиялық кредит	3
Курс/құзыреттілік сипаты	Бұл курс педагогтік құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған: • Педагогика мен дидактика саласындағы құзыреттіліктер (2); • Мұғалімдердің жұмыс ортасы үшін құзыреттіліктер саласы (6,7) Пән студенттердің жан-жақтылығын есепке алуға және оқу процесінде олардың жеке қажеттіліктерін анықтауға мүмкіндік береді; сәйкес АКТ, оқыту және көмекші технологияларды пайдалана отырып, студенттердің оқуын және білім беру үдерісіне қосылуын қолдау; студенттердің өмір сүру деңгейін және оқу деңгейін ескере отырып, қоғаммен (мұғалімдер, оқушылар, ата-аналар/қамқоршылар) бірлесіп, психологиялық және этикалық тұрғыдан оқушылардың әл-ауқатын қолдау.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: • әр түрлі оқушылар тобына қатысу мен оқуға әсер ететін жеке білім беру қажеттіліктерін анықтайды; • білім алушылардың оқуын қолдау және оларды білім беру үдерісіне қосу үшін АКТ және көмекші технологияларды пайдаланады. • ынтымақтастық пен инклюзияға ықпал ететін құндылықтар мен тәсілдерді үйретеді; • қоғамдастықтың ынтымақтастығын қолдайды

	(мұғалімдер, білім алушылар, ата-аналар/қамқоршылар).
--	---

Курс атауы	Балалардың жас ерекшелік және физиологиялық даму ерекшеліктері
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Базалық пәндер
Модуль	Болашақ мұғалімді тұлға ретінде қолдау, барлығы 17 академиялық кредит
Академиялық кредит	3
Курс/құзыреттілік сипаты	Бұл курс педагогтік құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған: • Педагогика мен дидактика саласындағы құзыреттіліктер (2) Пән психиканың қалыптасуымен, оның қызметі мен даму заңдылықтарымен таныстырады. Оқушылардың дамуын байқауға және соған сәйкес оқушылардың жеке қажеттіліктерін ескере отырып, жас ерекшеліктеріне сәйкес оқу процестерін жоспарлауға және жүзеге асыруға үйретеді; әртүрлі жағдайларда шығармашылық және адекватты әрекет ету және оқушылардың оқуы мен әл-ауқатына қолдау көрсету.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: • әр білім алушылардың бастапқы кезеңдерін, олардың оқу әлеуеті мен нақты қолдау қажеттіліктерін тани алады • өз білім алушыларына нақты қолдау, жетекшілік ету, оқыту және бағалауға қатысты жеке қажеттіліктерін қарастыра алады • инклюзия мен нақты қолдау көрсету үшін әртүрлі әдіснамалық шешімдермен танысады

Курс атауы	Оқытуды жоспарлау және дербес оқыту
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Базалық пәндер
Модуль	Болашақ мұғалімді тұлға ретінде қолдау, барлығы 17

	академиялық кредит
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаты	Бұл курс педагогтік құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған: • Педагогика мен дидактика саласындағы құзыреттіліктер (1, 2) Болашақ мұғалімдер өздерінің оқыту саласындағы білім беру бағдарламаларымен, сондай-ақ кәсіпкерлік пен тұрақты даму сияқты білім берудің белгілі бір деңгейін дамытудың педагогикалық қағидаларымен және қиылысатын тақырыптарымен таныс. Болашақ мұғалімдерде педагогикалық және өз бетінше ізденістерге негізделген оқыту технологияларын қолдану және оқыту үдерісіне оқушылардың жан-жақтылығын және инклюзия қағидаларын ескере отырып, оқытуды дараландыру дағдылары бар.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: • білім беру бағдарламасының негізгі қағидалары мен талаптарын өзінің оқыту саласында түсінеді және оларды оқу іс-әрекетін жоспарлау және өткізу кезінде қолданады; • білім алушылардың оқуына әсер ететін факторлар мен жағдайларды анықтайды • білім алушылардың қажеттіліктерін ескере отырып және олардың тұлғалық және өзін-өзі құрметтеуді дамытуды қолдау, оның ішінде кәсіптік бағдар беруді ескере отырып, инклюзивтік, оқытуды және көшбасшылықты даралау (оқу бағдарламаларын бейімдеу, сараланған сабақтарды әзірлеу) қағидаттарын тәжірибеге енгізеді.

Оқыту және үйрету үшін бағалау, барлығы 9 академиялық кредит

Бұл модуль педагогикалық жоғары оқу орындары болашақ мұғалімдерінің бойында интерактивті және студенттерге бағдарланған оқытуды жүргізу мен оқыту мақсаттарына сәйкес бағалау құзыреттіліктерін қалыптастырады. Модуль сандық құралдар мен технологияларды қолдануға, қоғам мен білім беру ортасындағы тұрақты өзгерістер жағдайында педагогикалық технологияларды жаңарту және қолдануға басты назар аударады. Бұл модуль педагогикалық мамандық болашақ мұғалімдерінде меншік педагогикалық қызметін жақсарту үшін әртүрлі әріптестік бірлестіктерде қарым-қатынас құру және серіктестік

құзыреттіліктерінің дамуына ықпал етеді.

Курс атауы	Оқыту әдістері мен технологиялары
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Базалық пәндер
Модуль	Оқыту және үйрету үшін бағалау, барлығы 9 академиялық кредит
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаты	Бұл курс педагогтік құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған: • Педагогика мен дидактика саласындағы құзыреттіліктер (1, 2) Болашақ мұғалімдер өздерінің оқыту саласындағы білім беру бағдарламаларымен, сондай-ақ кәсіпкерлік пен тұрақты даму сияқты білім берудің белгілі бір деңгейін дамытудың педагогикалық қағидаларымен және қиылысатын тақырыптарымен таныс. Болашақ мұғалімдерде педагогикалық және өз бетінше ізденістерге негізделген оқыту технологияларын қолдану және оқыту үдерісіне оқушылардың жан-жақтылығын және инклюзия қағидаларын ескере отырып, оқытуды дараландыру дағдылары бар.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: • оқытуға сәйкес келетін педагогикалық үлгілерді таңдай алады • технология беретін мүмкіндіктерді ескере отырып, оқыту әдістерін шығармашылықпен және әр түрлі етіп қолдана алады • оқытуда тиісті инклюзивті ортасын қолдана алады • білім алушыларды ынталандыру және олардың оқудағы жетістіктерін қолдау үшін жетекшілік әдістерін қолданады.

Курс атауы	Бағалау және дамыту
Компонент	Педагогикалық компонент

Цикл	Базалық пәндер
Модуль	Оқыту және үйрету үшін бағалау, барлығы 9 академиялық кредит
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаты	Бұл курс педагогтік құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған: • Педагогика мен дидактика саласындағы құзыреттіліктер (2) Болашақ мұғалімдер оқу үдерісінде бағалаудың мәнін терең түсінеді және оқу үдерісінің әртүрлі кезеңдерінде этикалық түрде конструктивті бағалауды қамтамасыз ете алады және білім алушыларды бағалауға тарта алады. Болашақ мұғалімдер бағалаудың әртүрлі технологияларын, принциптерін, кезеңдерін, өз білім саласын бағалау құралдарын (қалыптастырушы және жиынтық бағалауды, өзін-өзі бағалауды, өзара бағалауды және т.б. қоса алғанда) анықтайды, саралайды және пайдаланады. Олар бағалауға қатысты өздерінің түсініктері мен тәжірибелерін сыни тұрғыдан бағалауға, талдауға және оларды әрі қарай дамытуға қабілетті.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: • бағалау мен кері байланыстың әртүрлі әдістерін (мысалы, қалыптастырушы және қорытынды бағалау) жақсы біледі • білім алушылардың білім беру құзыреттілігінің деңгейлерін анықтау мен тануда педагогикалық принциптерді қолданады • білім алушылардың және әріптестерінің өзін-өзі бағалау және өзара бағалау дағдыларын дамыту жүйесін мойындайды және қолдана алады.

Мұғалім - рефлексиялық практика иесі, барлығы 9 академиялық кредит

Бұл модуль педагогиканың әдіснамалық негіздерін зерттеуге бағытталған және педагогикалық зерттеулер оқыту практикасында қалай әсер ететіні жайлы түсінікті қалыптастырады. Модуль ЖОО студенттерінің бойында өзін мұғалім ретінде сезіну және өзінің педагогикалық қызметін жетілдіру үшін рефлексия дағдыларын, сондай-ақ үздіксіз білім алуды қамтамасыз ету үшін педагогикалық дамудың жаңа мақсаттарын қою қабілетін дамытуға ықпал етеді.

Модульде сондай-ақ мұғалім жұмысының этикалық тұстары және олардың дамуы да қаралады.

Курс атауы	Педагогикалық зерттеулер
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Базалық пәндер
Модуль	Мұғалім - рефлексиялық практика иесі, барлығы 9 академиялық кредит
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаты	Бұл курс педагогтік құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған: • Кәсіби даму үшін құзыреттіліктер саласы (10) Бұл курс болашақ мұғалімдерге педагогикалық зерттеулердің теориялық негіздерін береді. Болашақ мұғалімдер түрлі сенімді көздерден теориялық білімді іздеу және сыни тұрғыдан іріктеу дағдысын меңгереді, педагогикалық ойлау мен практиканы дамытуда зерттеу нәтижелерін пайдалану дағдыларын қалыптастырады, зерттеулерге негізделген оқыту мен білім алуға, сондай-ақ осы дағдыларды үздіксіз дамытып, өздерін кәсіби тұрғыдан жетілдіруге ықпал етуге дайын болуы тиіс.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: • педагогиканың табиғатын және оның негізгі терминологиясын біледі • педагогикадағы негізгі зерттеу салаларын анықтайды және күнделікті өмірдегі ойлау мен ғылыми білім арасындағы айырмашылықты түсінеді • білім беру саласындағы өзгерістерді бақылап отырады және олардың сіздің мұғалім ретіндегі жұмысыңызға қалай әсер ететінін қарастырады.

Курс атауы	Зерттеулер, даму және инновация
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Базалық пәндер
Модуль	Мұғалім - рефлексиялық практика иесі, барлығы 9

	академиялық кредит
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаты	Бұл курс педагогтік құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған: • Кәсіби даму үшін құзыреттіліктер саласы (8, 9) • Әрекеттестік үшін құзыреттіліктер саласы (5) Қазіргі заман деңгейінде болу, өзін және жұмысын үнемі дамыту мүмкіндігіне ие болу үшін болашақ мұғалімдер зерттеуге негізделген жаңа білім алады және білім беру мен мұғалім кәсібінің дамуына, әртүрлі желілерде оқытудың инновациялық тәсілдеріне, сонымен қатар білім алушыларды оқыту мен басқаруға қатысты зерттеулер жүргізеді. Болашақ мұғалімдер дамуға бағытталған ойлау тәсілін меңгереді, қоғамда және білім беру ортасында болып жатқан өзгерістер контекстінде оқытудың инновациялық тәсілдері мен технологияларын әзірлеуге, жаңартуға және қолдануға қабілетті.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: • жақсартуға болатын бағыттарды табу үшін өзінің кәсіби жұмысы мен жұмыс ортасын бағалайды; • өзінің кәсіби іс-әрекетінде зерттеуге негізделген тәсілді қолданады және өз бетінше зерттеу жұмыстарын жүргізеді; • зерттеу үдерістерінің этикалық тұстарын ескереді және қолданады; • бағдарламалық қамтамасыз етуді әзірлеу үшін деректерді жинау және пайдалану кезінде сыни тұрғыдан ойлауды қолданады; • ғылыми зерттеулерге қатысады және/немесе университеттер мен мүдделі тараптар арасындағы ынтымақтастықты дамытады; • әр түрлі коммуникация формаларын пайдалана отырып, өзінің ғылыми-зерттеу қызметін құжаттайды және нәтижелерді ұсынады.

Мұғалім – оқу фасилитаторы (Педагогикалық практика), барлығы 25 академиялық кредит

Бұл модуль екі оқу жылы ішінде педагогикалық практикадан өту арқылы

теориялық білімді практикалық дағдыларға айналдыруға, сондай-ақ бүгін және болашақта мұғалім мамандығына қойылатын талаптарға жауап беретін мұғалімнің кәсіби сәйкестігін қалыптастыруға бағытталған. Модуль барысында болашақ мұғалімдер кәсіби өсудің үздіксіз үдерісіне ықпал ететін тәжірибеге бағытталған зерттеу дағдыларын қалыптастырады.

Педагогикалық практика төрт кезеңнен тұрады, әр оқу жылына бір реттен, олардың әрқайсысының өзіндік нақты оқу нәтижелері бар, онда болашақ мұғалімдердің құзыреттері танысу мен бақылаудан бастап білім беру үдерісін жобалауға және өз сабақтарын өткізуге, сондай-ақ тәжірибеге бағытталған зерттеу қызметі арқылы өз жұмыс ортасын дамытуға дейін біртіндеп тереңдей түседі.

Барлық кезеңдерінде белгілі бір пререквизиттері бар және болашақ мұғалімдер педагогикалық практикаға кіріспес бұрын белгілі бір пәндік және/немесе педагогикалық пәндерден өтуі керек, академиялық кредиттер саны факультеттер мен/немесе білім беру бағдарламалары арасында өзгеруі мүмкін.

Курс атауы	Мұғалім кәсібіне кіріспе (оқу практикасы, 1-курс)
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Базалық пәндер
Модуль	Мұғалім – оқу фасилитаторы, барлығы 25 академиялық кредит
Академиялық кредит	2
Курс/құзыреттілік сипаты	Бұл курс педагогтік құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған: • Педагогика мен дидактика саласындағы құзыреттіліктер (1, 2) • Әрекеттестік үшін құзыреттіліктер саласы (3, 4, 5) • Мұғалімдердің жұмыс ортасы үшін құзыреттіліктер саласы (6, 7) • Кәсіби даму үшін құзыреттіліктер саласы (8, 9, 10) Бұл курстың мақсаты болашақ мұғалімдерді білім беру үдерісімен және білім беру ұйымдарындағы жағдаймен таныстыру, оларды болашақ кәсіби қызмет жағдайына бейімдеу болып табылады.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: • Қазақстан Республикасы білім беру жүйесінің нормативтік-заңнамалық базасын, білім беру ұйымдарының қызметін реттеуші құжаттарды түсінеді және сипаттайды

	• мектеп құжаттамасын жүргізуге арналған негізгі құжаттарды (оқу орнының жұмыс жоспарлары, «Күнделік» электрондық күнделігі, қысқа мерзімді, орта мерзімді және ұзақ мерзімді сабақ жоспарлауы және т.б.) ажыратады және түсіндіреді • білім алушылардың әлеуметтік, жас, психофизикалық және жеке ерекшеліктерін, сондай-ақ олардың ерекше білім беру қажеттіліктерін ескере отырып, оқу үдерісінде педагогика мен психологияның теориялық және қолданбалы аспектілерін түсіну.
--	---

Курс атауы	Психологиялық және педагогикалық бағалау (психологиялық-педагогикалық практика, 2-курс)
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Базалық пәндер
Модуль	Мұғалім – оқу фасилитаторы, барлығы 25 академиялық кредит
Академиялық кредит	2
Курс/құзыреттілік сипаты	Бұл курс педагогтік құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған: • Педагогика мен дидактика саласындағы құзыреттіліктер (1, 2) • Әрекеттестік үшін құзыреттіліктер саласы (3, 4, 5) • Мұғалімдердің жұмыс ортасы үшін құзыреттіліктер саласы (6, 7) • Кәсіби даму үшін құзыреттіліктер саласы (8, 9, 10) Бұл курстың мақсаты болашақ мұғалімдерді білім беру мекемесінің тұтас педагогикалық үдерісінің ерекшеліктерімен таныстыру және білім беру үдерісін психологиялық-педагогикалық қамтамасыз ету саласында талдау-рефлексивтік, зерттеу, жобалық және басқа дағдыларды қалыптастыру болып табылады.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: • оқыту стратегияларының психологиялық және педагогикалық негіздерін түсіну (сыни тұрғысынан ойлау, функционалдық сауаттылық, бірлесіп оқу, өз бетінше білім алу, өзін-өзі жетілдіру, критериалды-бағдарланған оқыту) • білім алушылар тобын бағалау үшін психологиялық-

	педагогикалық диагностика әдістерін қолданады және білім беру ұйымының психологиялық қолдау қызметтері қалай жұмыс істейтінін түсінеді • мұғалімнің жұмысын әлеуметтік-педагогикалық тұрғыдан түсіну және болашақ мұғалім ретінде өзінің кәсіби ерекшелігін түсіну; • оқу үдерісінде білім алушылардың оң және жауапты мінез-құлқын нығайту үшін тиімді диалог құру; • білім беру үдерісінің барлық мүдделі тараптарымен ынтымақтасу; • тұтас педагогикалық үдерісті оның әртүрлі формаларында (сабақ, семинар, дөңгелек үстел, пікірталас және т.б.) талдау және дамыту, пән бойынша сыныптан тыс іс-шаралардың әртүрлі формаларын жүргізу.
--	--

Курс атауы	Педагогикалық технология (педагогикалық практика, 3-курс)
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Базалық пәндер
Модуль	Мұғалім – оқу фасилитаторы, барлығы 25 академиялық кредит
Академиялық кредит	6
Курс/құзыреттілік сипаты	Бұл курс педагогтік құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған: • Педагогика мен дидактика саласындағы құзыреттіліктер (1, 2) • Әрекеттестік үшін құзыреттіліктер саласы (3, 4, 5) • Мұғалімдердің жұмыс ортасы үшін құзыреттіліктер саласы (6, 7) • Кәсіби даму үшін құзыреттіліктер саласы (8, 9, 10) Бұл курстың мақсаты болашақ мұғалімдерді жан-жақты дамыту, практикада кәсіби біліктілікті жетілдіру және мұғалім (мектепке дейінгі мұғалім, бастауыш сынып мұғалімі, пән мұғалімі, сынып жетекшісінің көмекшісі/кураторы) ретінде жұмыс істеу үшін қажетті пәндік құзыреттіліктерді қалыптастыру болып табылады.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: • сындарлы және инклюзивті білім беру үдерісін өз

	бетінше жобалау және ұйымдастыру; • білім беру технологиялары мен цифрлық ортаны пайдалануды ескере отырып, орынды және қолайлы оқу материалдарын, инновациялық педагогикалық тәсілдерді және белсенді оқытуды таңдау; • пәндік білім мен дидактиканы қолдану; • формативті және жиынтық бағалау әдістері мен технологияларын қолдану, білім алушылардың рефлексия, өзін - өзі және өзара бағалау дағдыларын дамытуды қолдау; • мәселелер мен жанжалды жағдайларды шешу және қауіпсіз оқу ортасын қамтамасыз ету үшін білім беру процесінің барлық мүдделі тараптарымен диалогтық байланыс орнату.
--	--

Курс атауы	Білім берудегі зерттеулер мен инновациялар (өндірістік-педагогикалық практика, 4-курс)
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Базалық пәндер
Модуль	Мұғалім – оқу фасилитаторы, барлығы 25 академиялық кредит
Академиялық кредит	15
Курс/құзыреттілік сипаты	Бұл курс педагогтік құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған: • Педагогика мен дидактика саласындағы құзыреттіліктер (1, 2) • Әрекеттестік үшін құзыреттіліктер саласы (3, 4, 5) • Мұғалімдердің жұмыс ортасы үшін құзыреттіліктер саласы (6, 7) • Кәсіби даму үшін құзыреттіліктер саласы (8, 9, 10) Бұл курс болашақ мұғалімдердің өздерінің кәсіби қызметі мен жұмыс ортасын дамытуға көзқарастарын қалыптастыруға бағытталған. Сонымен қатар, курс ынтымақтастық, мәселелерді шешу және көшбасшылық дағдыларын дамытуға бағытталған. Олар өздерінің педагогикалық және зерттеу дағдыларын тереңдетеді, сондай-ақ өз мамандануына сәйкес практикалық дағдыларды дамытады (дидактика). Осы тәжірибеден өту кезінде болашақ мұғалімдер

	деректерді жинайды және талдайды, гипотезаны тексереді немесе «Зерттеулер, даму және инновация» курсына құрылған зерттеу жоспарының бөлігі ретінде эксперименттер жүргізеді. Олар қорытынды жасап, зерттеу нәтижелерін кәсіби түрде таратудың әртүрлі формалары мен арналарын зерттейді.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: • гипотезаны тестілеу, педагогикалық эксперименттер жүргізу және/немесе зерттеу жоспарына сәйкес деректерді жинау үшін сындарлы және инклюзивті білім беру үдерісін өз бетінше жобалау және ұйымдастыру; • оқу мен оқытудың инновациялық стратегияларын, сондай-ақ пән бойынша ұзақ мерзімді, орта мерзімді, қысқа мерзімді сабақ/сабақ жоспарларын, оқу және сыныптан тыс іс-шаралар негізінде білім беру үдерісін және/немесе сыныптан тыс іс-шараларды жобалау, өткізу және бағалау әдістері мен құралдарын қолдану; • эксперименттердің нәтижелерін және/немесе жиналған деректерді талдап, қорытынды жасау; • әртүрлі коммуникация формаларын қолдана отырып, зерттеу қызметін құжаттау және нәтижелерді кәсіби түрде ұсыну; • өзінің кәсіби қызметін ұйым қызметімен өзара байланыста бағалау және эксперименттер мен практикалық зерттеулер арқылы өз жұмысын және жұмыс ортасын жақсарту бойынша идеялар құру.

4.2 Бейіндеуші пәндер циклі/Жоғары оқу орны компоненті

Жоғары оқу орны компоненттің көлемі 16 академиялық кредитті құрайды. Бұл компонент ЖОО-ның барлық оқу бағдарламалары үшін ортақ болып табылады. Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеті Қазақстан мен Түркия арасындағы үкіметаралық келісім негізінде құрылды. Осыған орай, түркітілдес елдердің жастарынан заманауи жоғары білікті мамандарды даярлау мақсатында университетке «Ясауитану», «Ататүрік принциптері», «Түркі мемлекеттерінің тарихы» пәндерінің түркі әлемі модулін енгізу міндеті жүктелді. Сондай ақ барлық ББ-лар үшін түрік тілін (түрік азаматтары үшін қазақ тілін) үйрену міндеттелді.

ЖОО компоненттің жалпы құрылымы:

Модуль атауы және негізгі пәндер	Академиялық кредит
Түркі дүниесі	16
Түрік (Қазақ) тілі – (Деңгей 1-A1,B2)	5
Түрік (Қазақ) тілі – (Деңгей 2-A2, C1)	5

Ататүрік принциптері	3
Түркі мемлекеттер тарихы	
Ясауитану	3
Жалпы академиялық кредит саны	16

Модуль – Түркі дүниесі, барлығы 16 академиялық кредит

Бұл компонент ЖОО-ның барлық оқу бағдарламалары үшін ортақ болып табылады. Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеті Қазақстан мен Түркия арасындағы үкіметаралық келісім негізінде құрылды. Осыған орай, түркітілдес елдердің жастарынан заманауи жоғары білікті мамандарды даярлау мақсатында университетке «Ясауитану», «Ататүрік принциптері», «Түркі мемлекеттерінің тарихы» пәндерінің түркі әлемі модулін енгізу міндеті жүктелді. Сондай ақ барлық ББ-лар үшін түрік тілін (түрік азаматтары үшін қазақ тілін) үйрену міндеттелді.

Курс атауы	Түрік (Қазақ) тілі – (Денгей 1-A1, B2)
Компонент	ЖОО компонент
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Түркі дүниесі, барлығы 16 академиялық кредит
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаты	Бұл курс міндетті құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған: Бұл курс түрік тілінің бастапқы деңгейін оқуға арналған. Курстың мақсаты – «Шет тілін меңгерудің жалпы еуропалық құзыреттеріне» сәйкес студенттердің А1 деңгейінде практикалық дағдыларын қалыптастыру. Курс студенттердің мәдениетаралық және коммуникативтік қарым-қатынасқа дайындығы мен қабілетін дамытуға бағытталған. Пәнді оқу нәтижесінде студент нақты мәселелерді шешуге бағытталған таныс күнделікті сөздер мен қарапайым сөз тіркестерін түсінеді және қолданады. Пән академиялық B2 деңгейіндегі түрік тілінің негізгі стандартын үйренуге арналған. Курс техникалық (мамандандырылған) тақырыптарды қоса алғанда, түрік тіліндегі нақты және дерексіз тақырыптар бойынша күрделі мәтіндерді ұсынады. Пәнді оқу нәтижесінде студент әртүрлі академиялық, ғылыми тақырыптар бойынша түсінікті, егжей-тегжейлі мәтін құра алады, көзқарасты түсіндіре алады, тақырып бойынша әртүрлі көзқарастарды қолдай алады және оларға қарсы дәлелдер келтіре алады.

Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: • Студенттер А1 деңгейінде негізделген мәліметтерді пайдалана отырып, шақ категорияларын пайдала отырып, шет тілінде жеткізе алады; • Тілдік тақырыптар шеңберінде және сөздерді грамматикалық тұрғыдан дұрыс құрастыру арқылы, лексикалық талаптарға сүйене отырып, интонациямен дұрыс сөйлей алады. Стилистикалық ерекшеліктерді назарға ала отырып, шет тілінің даму заңдылықтарын анықтайды; • Әлеуметтік сипаттағы мәтіндерде оқиғалардың себептері мен салдарын лингвистикалық тұрғыдан сипаттайды және талдайды; • Осы деңгейде негізделген жеткілікті тіллік құралдармен тілдік материалдарды дәлелді қолданады; • Қатесіз сөйлеумен қатар жіберілген қателерді дер кезінде және өз бетінше түзетеді. • Студенттер В2 деңгейінде негізделген мәліметтерді пайдаланып, шақ категорияларын қолдана отырып шет тілінде жеткізеді. Тілдік тақырыптар шеңберінде және сөздерді грамматикалық тұрғыдан дұрыс меңгереді, лексикалық талаптарға сүйене отырып, интонациямен дұрыс сөйлейді; • Әлеуметтік сипаттары мәтіндерде оқиғалардың себептері мен салдарын анықтайды; • Осы деңгейде негізделген жеткілікті тілдік құралдар мен тілдік материалдарды дәлелді қолданады; • Қатесіз сөйлейді, жіберілген қателерді өз бетінше түзетеді.
----------------	--

Курс атауы	Түрік (Қазақ) тілі – (Деңгей 2-А2, С1)
Компонент	ЖОО компонент
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Түркі дүниесі, барлығы 16 академиялық кредит
Академиялық кредит	5

Курс/құзыреттілік сипаты	Бұл курс міндетті құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған: Бұл курс түрік тілінің жалғастырушы деңгейін үйренуге арналған, «Шет тілін меңгерудің жалпыеуропалық құзыреттеріне» сәйкес А2 деңгейінде білім алушылардың практикалық дағдыларын дамытады. Курс білім алушылардың тілдік деңгейіне байланысты жазбаша (оқылым, жазылым) және тікелей ауызша (айтылым, тыңдалым) коммуникативтік дағдыларын дамытуға бағытталған. Пәнді оқу нәтижесінде білім алушы қарапайым күнделіктіәлеуметтік тақырыптарда сөйлесе алады, қарапайым жағдайларды сипаттай алады. Пән академиялық С1 деңгейінде түрік тілінің негізгі стандартын оқуға арналған. Курста күрделі публицистикалық және көркем мәтіндер, олардың стилистикалық ерекшеліктері қарастырылады. Студенттердің ауызша және жазбаша кәсіби, ғылыми, академиялық қарым-қатынастар орнату дағдыларын дамытады. Курсты оқу нәтижесінде студент күрделі тақырыптарды нақты және егжей-тегжейлі айтады, өз ойларын жазбаша түрде нақты және қисынды түрде білдіреді, тілдік стильді қолдана отырып, өз көзқарастарын нақты айтады.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: • Студенттер А2 деңгейінде негізделген мәліметтерді пайдалана отырып, шак категорияларыи пайдала отырып, шет тілінде жеткізеді; • Тілдік тақырыптар шеңберінде және сөздерді грамматикалық тұрғыдан дұрыс меңгереді, лексикалық талаптарға сүйене отырып, интонациямен дұрыс сөйлейді. Әлеуметтік сипаттағы мәтіндерде оқиғалардың себептері мен салдарын анықтайды; • Осы деңгейде негізделген жеткілікті тілдік құралдар мен тілдік материалдарды дәлелді колданады; • Қатесіз сойлейді, жіберілген қателерді өз бетінше түзетеді. • Түрік тілінің С1 деңгейінің құрылымы жайлы білімін жетілдіреді; • Практикалық тақырыптар арқылы кәсіби теориялық және лингвистикалық ойлау дағдыларын дамытады;

	Жазбаша тапсырмалар арқылы түрік тіліндегі жазылым дағдысын, сауаттылығын арттырады; Тыңдалым және ауызша тапсырмалар өзара қарым-қатынастың нақты әдістерін қолданады және қарым-қатынас дағдыларын дамытады. Оқылым мәтіндері арқылы сөздік қорды дамытады.
--	--

Курс атауы	Ататүрік принциптері
Компонент	ЖОО компонент
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Түркі дүниесі, барлығы 16 академиялық кредит
Академиялық кредит	3
Курс/құзыреттілік сипаты	Бұл курс міндетті құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған: Болашақ мұғалімдер өзінің моральдық және азаматтық ұстанымдарын дамыта алуы және қоғамның әлеуметтік, іскерлік, мәдени, құқықтық және этикалық нормаларына сәйкес әрекет ете алады. Болашақ мұғалімдер әлеуметтік-саяси, экономикалық және құқықтық білімдерінің негіздерін біледі және түсінеді, өзінің жеке және кәсіби бәсекеге қабілеттілігін көрсете алады. Пән білім алушыларда Түркияның тарихи дамуы туралы жан-жақты түсінік қалыптастырады, тарихи ақпарат жинау, талдау және жалпылау дағдыларын дамытады, Ататүрік принциптерін ғылыми бағалауды қалыптастырады. Курсты оқу барысында білім алушы дүниежүзілік тарихи процесс контекстінде Түркия тарихының негізгі заңдылықтары, кезеңдері мен мазмұны туралы білімдер алады, студенттердің шығармашылық қабілетін, пайымдау еркіндігін, Ататүріктің рухани, тарихи-мәдени мұрасын зерттеу, сақтау, қолдану және арттыруға деген қызығушылығын оятады.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: - Гуманитарлық пәндер саласында ғылыми зерттеулер жүргізеді, оқытудың заманауи әдістерін, құралдарын және нысандарын қолдана алады, ғылыми деректерді жан-жақты зерделейді, талдайды, жүйелейді; - Заманауи білім беру мазмұнына байланысты зерттеу

	қабілеті мен іскерлігіне ие, критериалды бағалау технологиясының жаңа формалары мен әдістерін меңгереді (жобалау, сыни ойлау), кәсіби деңгейде ақпараттық технологияларды және техникалық құралдарды қолданады; • Гуманитарлық пәндер саласындағы негізгі үрдістерді түсіндіре біледі, мәселелерді, оқиғаларды, идеяларды және теорияларды тұжырымдауда интерпретациялау қабілетін қолданады; • Ғылыми зерттеу саласында фактілердің, құбылыстардың, теориялардың арасындағы күрделі байланыстарды түсіндіре алады.
--	---

Курс атауы	Түркі мемлекеттер тарихы
Компонент	ЖОО компонент
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Түркі дүниесі, барлығы 16 академиялық кредит
Академиялық кредит	3
Курс/құзыреттілік сипаты	Бұл курс міндетті құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған: Болашақ мұғалімдер мифологиялық, діни және ғылыми дүниетанымның мазмұны мен ерекшеліктерін түсіндіре алады. Болашақ мұғалімдер Қазақстанның тарихи дамуының негізгі кезеңдерін, заңдылықтары мен ерекшеліктерін терең түсініп, ғылыми талдау жасай алады. Пән студенттердің дүниежүзілік тарихи үдерісте түркі халықтары мен мемлекеттерінің орны мен рөлі туралы біртұтас түсініктерін қалыптастыруға, студенттердің тарихи ақпаратты іздеу, жүйелеу және жан-жақты талдау дағдыларын меңгеруге, өткен мен бүгінгі күннің тарихи процестерінің мән-жайын түсінуге, ақиқатқа бағдарланған өзіндік ұстанымдарын қалыптастыруға, азаматтық, отаншылдық, ұлттық бірегейлік, ұлтаралық және дінаралық толеранттылық көзқараста тәрбиелеуге бағытталған.

Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: • Тарихи оқиғаларды адамзаттың тарихи дамуымен байланыстыра алады; • Тарихи оқиғалардың барысы мен салдарын ғылыми тұрғыда сипаттау және талдау тәсілдерін меңгереді; • Сыни тұрғыдан дәлелді мағлұматтар негізінде қазіргі қоғамдық мәселелерді шешу жолдарын түсіндіреді; • Ұлттық басымдықтарға сәйкес тарихи сана мен дүниетанымдық қағидалардың қалыптасуының маңыздылығын анықтайды.
----------------	---

Курс атауы	Ясауитану
Компонент	ЖОО компонент
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Түркі дүниесі, барлығы 16 академиялық кредит
Академиялық кредит	3
Курс/құзыреттілік сипаты	Бұл курс міндетті құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған: Болашақ мұғалімдер А.Ясауидің діни және сопылық дүниетанымның мазмұны мен ерекшеліктерін түсіндіре алады. Болашақ мұғалімдер А.Ясауи дүниетанымы мен сопылық жолдың заңдылықтары мен ерекшеліктерін терең түсініп, талдау жасай алады. Пән ясауилік құндылықтармен таныстырады, академиялық, жеке, мәдени, кәсіби қатынастарда ғылым, діни төзімділік, адамдар қатынасы, құқығы туралы ясауилік ұстанымдарды қалыптастырады. Білім алушы ясауи мәдениетінің ерекшелігін түсініп, қоғамдағы әлеуметтік, этикалық, конфессиялық, мәдени ерекшеліктермен салыстыра біледі. Ясауи ілімінің түркі халықтарының ұлттық мәдениеті, діни түсінігіндегі маңыздылығын түсінеді, қоғамдық ынтымақ, бірлікке ұйытқы болатын «хикметтің» ұлт руханиятындағы орнын саралап, белсенді кәсіби, әлеуметтік қатынас орнату қабілеттерін қалыптастырады.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: • Білім алушы ясауи мәдениетінің ерекшелігін түсініп, қоғамдағы әлеуметтік, этикалық, конфессиялық, мәдени ерекшеліктермен салыстыра біледі;

	• Жеке, мәдени, кәсіби қатынастарда ғылым, діни төзімділік, адамдар қатынасы, құқығы туралы ясауилік ұстанымдарды қалыптастырады; • Түркі халықтарының діни және діни емес дүниетанымының, Ясауи ілімінің теориялық негіздерін түсіндіреді; • Ясауи дүниетанымын көпшілікке жеткізу дағдыларын көрсетеді; • Қожа Ахмет Ясауи ілімі мен дүниетанымы қазақ мәдениеті мен адам әлемінің ділдік түлеу құбылысы тұрғысынан маңызды орынға ие екендігін түсіндіреді.
--	---

4.2 Пәндік компонент құрылымы

Модуль атауы және негізгі пәндер	Академиялық кредит
ҚАЗІРГІ ҚАЗАҚ ӘДЕБИ ТІЛІ: ТЕОРИЯЛЫҚ НЕГІЗДЕРІ	29
ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРНЫ КОМПОНЕНТІ	29
Қазақ тілінің фонетикалық жүйесі және оқыту негіздері	5
Қазақ тілінің лексикологиясы және оқыту негіздері	4
Қазақ тілінің сөзжасамы және оқыту негіздері	5
Қазақ тілінің морфологиясы және оқыту негіздері	5
Қазақ тілінің синтаксисі және оқыту негіздері	10
ӘДЕБИЕТ ТЕОРИЯСЫ МЕН ТАРИХЫ	41
ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРНЫ КОМПОНЕНТІ	41
Қазақ фольклоры және оны оқыту негіздері	6
Ежелгі мен хандық дәуір әдебиеті және оқыту жүйесі	4
XIX ғасырдағы қазақ әдебиеті және оқыту негіздері	6
XX ғасырдағы қазақ әдебиеті және оқыту негіздері	9
Әлем әдебиеті және оқыту жүйесі	6
Әдебиет теориясы	5
Қазіргі қазақ әдебиеті және оқыту жүйесі	5
ПӘНАРАЛЫҚ ЖӘНЕ ТІЛ МӘДЕНИЕТІ	20
ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРНЫ КОМПОНЕНТІ	20
Оқу сауаттылығы және оқыту негіздері	3
Қазақ тілі емлесі мен тыныс белгілері	3

Салыстырмалы грамматика	5
Қазақ жазу тарихы	5
Қазақ тілінің тарихи грамматикасы	4
ӘДІСТЕМЕЛІК МАМАНДАНУ/ОҚЫТУ ӘДІСТЕМЕСІ МЕН ТЕХНОЛОГИЯСЫ	11
ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРНЫ КОМПОНЕНТІ	11
Қазақ тілін оқыту теориясы мен технологиясы	4
Қазақ әдебиетін оқыту теориясы мен технологиясы	4
Қазақ тілі мен әдебиетінен сабақ үлгілерін жасау негіздері	3
КӘСІБИ МАМАНДАНУ МОДУЛІ/БІЛІКТІЛІК МОДУЛІ	13
ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРНЫ КОМПОНЕНТІ	9
Мәтін және лингвомәдени талдау негіздері	5
Қазақ метатілі және академиялық жазу негіздері	4
Таңдау компоненті	4
Көркем шығарманы герменевтикалық талдау	4
Аталым теориясы және мәтін құрастыру негіздері	
Тілдік кеңістік және қазақ тілі экологиясы	
ҚОРЫТЫНДЫ АТТЕСТАТТАУ	8
Барлық академиялық кредит	114

ҚАЗІРГІ ҚАЗАҚ ӘДЕБИ ТІЛІ: ТЕОРИЯЛЫҚ НЕГІЗДЕРІ – 29 АКАДЕМИЯЛЫҚ КРЕДИТ

Бұл модуль бойынша болашақ мұғалімдердің тіл білімдік және кәсіби қарым-қатынастық құзыреттіліктері қалыптастырылады: қазақ тілі заңдылықтарын, теориялық негіздерін (лексикалық, фонетикалық, сөзжасамдық, морфологиялық, синтаксистік) білу, сала бойынша кешенді лингвистикалық талдау жасау дағдысы, лингвистикалық терминология жүйесін, әрбір тіл білімдік саланың теориялық негіздерінің мектепте оқыту жүйесін білу.

Курс атауы	Қазақ тілінің фонетикалық жүйесі және оқыту негіздері
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Қазіргі қазақ әдеби тілі: теориялық негіздері, барлығы 29 академиялық кредит

Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын арттыру болып табылады: - Қазақ тілі бойынша пәндік дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (1,2,3) - Пәнаралық салаларда дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (6,7) Курс барысында болашақ мұғалімдер тілдің фонологиялық және фонетикалық теориялық негіздерін, қазақ тілі фонетикасының ерекшеліктерін, дыбыс жасалуын, тіл заңдылықтарының табиғатын меңгеру арқылы дұрыс ауызша және жазбаша сөйлеудің негіздерін меңгереді. Тәжірибеленуші мұғалімдер тілдің фонетикалық және фонологиялық ерекшеліктерін, заңдылықтарын меңгереді, фонетикалық талдауды кәсіби қызметінде қолдану дағдыларын қалыптастырады.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: - қазақ тілінің фонетикалық жүйесі мен дыбыстық құрылымы, заңдылықтары, ішкі ерекшеліктері туралы теориялық ұғымдарды түсіндіреді; - фонетикалық терминология мен транскрипцияны қолданады; - кешенді фонетикалық талдау әдістерін қолданады; - тіл фонетикасын теория мен практикада оқытады; - тілдің фонетикалық құбылыстары мен транскрипциясын, мәтіннің фонетикалық және интонациялық безендірілуін талдайды; - жазбаша және ауызша сөйлеудің фонетикалық ерекшеліктерін қолданады; - пәннің ерекшеліктері мен мағынасын анықтайды және фонетикалық талдау әдістерін көрсетеді; - қазақ тілінің фонетикасына қатысты мәліметтерді қолданады; - пәнді зерттеу тұрғысынан бағалайды; - алған білімдерін кәсіби қызметінде қолданады
Курс атауы	Қазақ тілінің лексикологиясы және оқыту негіздері
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер

Модуль	Қазіргі қазақ әдеби тілі: теориялық негіздері, барлығы 29 академиялық кредит
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын арттыру болып табылады: - Қазақ тілі бойынша пәндік дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (1,2,3) - Пәнаралық салаларда дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (6,7) Болашақ мұғалімдер қазақ тілінің сөздік құрамының теориялық ерекшеліктерімен және әр сөзді әдеби, сауатты сөйлеуде дұрыс қолданудың әдіс-тәсілдерімен танысады, оларға сөздің құрылымын, сөздік қорын, мағынасын теориялық және практикалық тұрғыдан үйретеді. Олар қазақ тілінің сөздік құрамы мен құрылымының, фразеологизмдердің рөлін, сауатты, әдеби-мәдени сөйлеудегі сөздердің мағынасын түсінедіре алады.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: - қазақ әдеби тілінің лексикалық-фразеологиялық жүйесін, негізгі категорияларын түсіндіреді; - лексикалық және фразеологиялық бірліктердегі парадигматикалық, синтагматикалық байланысты, лексикалық бірліктердің арақатынасын түсінеді; - қазақ тілінің сөздік құрамын түсіндіреді. - ұғымдар мен мағыналарды ажыратады; - сөздерді мағынасына қарай талдайды; - пәннің теориялық негіздерін түсінеді; - мәнмәтіндегі сөздерді мәтіннің мағынасына қарай талдайды; - кешенді лексикалық талдау және лексикалық бірлік туралы білімдерін қолданады.
Курс атауы	Қазақ тілінің сөзжасамы және оқыту негіздері
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Қазіргі қазақ әдеби тілі: теориялық негіздері, барлығы 29 академиялық кредит
Академиялық кредит	5

Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын арттыру болып табылады: - Қазақ тілі бойынша пәндік дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (1,2,3) - Пәнаралық салаларда дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (6,7) Болашақ мұғалімдер сөзжасам теориясын, сөзжасамның ұғымдары мен бірліктерін, сөзжасамдық талдаудың синхронды және диахрондық түрлерін үйретуді үйренеді. Сөзжасам жолдары мен сөзжасам тәсілдерін көрсетуге үйренеді және қазақ тіліндегі сөздердің сөзжасамдық табиғаты, сөзжасамдық бірліктері мен сөзжасам тәсілдері туралы білімдерін дамытады.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: - сөзжасамның ғылыми-теориялық негіздерін түсіндіреді; - сөзжасамдық талдау жүйесін және сөз тудырушы жұрнақтарды түсіндіреді; - сөзжасам туралы білімдерін оқытуда қолданады; - туынды сөздерді ажыратады; - сөзжасамдық ұя, сөзжасам сызбасын жасайды; - сөзжасамға талдау жасайды - сөзжасам тәсілдерін қолданады - сөздерді синхронды/диахронды етеді

Курс атау	Қазақ тілінің морфологиясы және оқыту негіздері
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Ц кл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Қазіргі қазақ әдеби тілі: теориялық негіздері, барлығы 29 академиялық кредит
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын арттыру болып табылады: - Қазақ тілі бойынша пәндік дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (1,2,3) - Пәнаралық салаларда дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (6,7) Болашақ мұғалімдер қазақ тіліндегі морфологиялық санаттарды зерттеп, қазақ тілінің сөздерді түрлендіру жүйесін оқытуды меңгереді. Олар қазақ тіліндегі

	грамматикалық санаттар туралы білім беруге үйренеді. Сонымен қатар грамматикалық ұғымдар туралы түсініктерін дамытады.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: - қазақ тілі морфологиясының ғылыми теориясын түсіндіреді; - сөзді түрлендіру жүйесі туралы құзыреттілікке негізделген білімге ие, - морфологиялық санаттарды білу құзыреттілігіне ие - қазақ тіліндегі қосымшалардың мағыналарын түсінеді; - лексикалық және грамматикалық санаттарды түсіндіреді - сөздің морфемалық құрылымын, морфема түрлерін меңгерген; - түрлендіргіш жұрнақтар мен туынды жұрнақтарды түсіндіреді; - морфологиялық талдау жүргізеді
Курс атауы	Қазақ тілінің синтаксисі және оқыту негіздері
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Қазіргі қазақ әдеби тілі: теориялық негіздері, барлығы 29 академиялық кредит
Академиялық кредит	10
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын арттыру болып табылады: - Қазақ тілі бойынша пәндік дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (1,2,3) - Пәнаралық салаларда дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (6,7) Болашақ мұғалімдер қазақ тілінің сөз тіркесі мен сөйлем құрылысының ерекшеліктерін, белгілерін, синтаксис теориясын түсіндіре алады. Олар қазақ тіліндегі сөз тіркестері мен сөйлемдердің құрылымының, түрлерінің теориялық негіздерін және бұл пәннің ойды дұрыс жеткізудегі маңызын зерттейді. Қазақ тіліндегі сөз тіркесі мен сөйлем түрлерінің белгілері мен қызметін де зерттейді.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: қазақ тілінің синтаксис теориясы мен синтаксистік

	құрылымын түсіндіреді; • синтаксистік ұғым бірліктерін ажыратады; • қазіргі қазақ әдеби тілінің нормаларына сәйкес сөйлем құрастырады; • сөз тіркестеріне, сөйлем түрлерін жан-жақты талдау жүргізеді
--	--

ӘДЕБИЕТ ТЕОРИЯСЫ МЕН ТАРИХЫ МОДУЛІ – 41 АКАДЕМИЯЛЫҚ КРЕДИТ

Бұл модуль бойынша болашақ мұғалімдердің әдеби танымдық құзыреттілігі қалыптастырылады. Қазақ әдебиеті тарихының даму және қалыптасу кезеңдері, қазақ әдебиеті теориясының бағыттары мен концепциясы туралы терең білім, әлем әдебиеті дамуының заңдылықтары меңгертіледі. Мектепте әдебиеттік білім бойынша оқыту жүйесінің негіздері үйретіледі.

Курс атауы	Қазақ фольклоры және оны оқыту жүйесі
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Әдебиет теориясы мен тарихы модулі, барлығы 41 академиялық кредит
Академиялық кредит	6
Курс/күзіндеттілік сипаты	Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын арттыру болып табылады: • Әдебиет бойынша пәндік дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (4,5) • Пәнаралық салаларда дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (6,7) Болашақ мұғалімдер фольклордың, фольклор мен жазба әдебиеттің, халық ауыз әдебиетінің түрлерінің қоғамдық мәні мен ерекшеліктерін зерттейді. Оқушылардың қазақ ауыз әдебиетінің табиғаты мен шығу тегі, таралуы, сақталуы, жанрлық классификациясы туралы түсініктерін қалыптастыруға үйренеді. Болашақ ұстаздар халық ауыз әдебиеті арқылы оқушылардың талдау қабілетін қалыптастырып, дүниетанымын кеңейтуді үйренеді. Оқушыларға қазақ ауыз әдебиетінің шығу тегі, жанрлық ерекшеліктері туралы теориялық білімдерін талдауға, ақпарат жинауға, әртүрлі мәтіндерді түсінуге және түсіндіруге үйренеді.

Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: • шешендік өнер мен логикалық ойлауды қолданады; • ұлттық құндылықтарды, қазақ ауыз әдебиетінің тарихын, фольклортану мен фольклортанулық зерттеулерді түсіндіреді; • дәстүрлі фольклор поэтикасын, фольклорлық мұраның идеялық-эстетикалық құндылықтарын түсіндіреді; • қазақ фольклорының терең теориялық білімін көрсетеді; • қазақ фольклорынан алған теориялық білімдерін оқытуда қолдану және практикамен ұштастырады • қазақ ауыз әдебиетінің ерекшеліктерін және оның жазба әдебиеттің қалыптасуына әсерін сипаттайды; • қазақ ауыз әдебиетінің жанрлық құрылымы мен ерекшеліктерін ажыратады; • қазақ фольклорын оқытуда егізгі пәндік білімдерді қолданады.
Курс атауы	Ежелгі мен хандық дәуір әдебиеті және оқыту жүйесі
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Әдебиет теориясы мен тарихы модулі, барлығы 41 академиялық кредит
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын арттыру болып табылады: • Әдебиет бойынша пәндік дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (4,5) • Пәнаралық салаларда дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (6,7) Болашақ мұғалімдер түркі тілдес халықтарға ортақ әдебиеттер мен Қазақ хандығы дәуіріндегі әдебиеттердің мазмұнын, осы кезең әдебиетін зерттеген ғалымдардың еңбектерін зерттейді. Олар көне әдеби жәдігерлердің қазақ әдебиетіндегі орнын айқындайды, көне түркі әлемі мен хан дәуірі мұраларының оқушылардың рухани дамуына, қоғамдық-саяси, әлеуметтік көзқарастарының қалыптасуына ықпалын ұғынады. Олар студенттерге ежелгі және хан дәуіріндегі қазақ әдебиетінің тарихы,

	көрнекті өкілдерінің шығармаларының мазмұны туралы толық теориялық білім бере алады, осы дәуір әдебиетінің негіздерін түсіндіре отырып, студенттерді өзіндік ізденістерге тарта алады. Болашақ мұғалімдер оқыту барысында ұлттық әдебиеттің негіздерін көрсетеді.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: • көне түркі әдебиетіне ортақ әдеби және мәдени ескерткіштерге сипаттама береді; • ақындар мен айтушылар поэзиясын түсініп, пікір айтады; • Қазақ хандығы туралы мәліметтерді, оның әдебиетке көзқарасын талдайды • түркі тілдес халықтарға ортақ әдебиеттің көп ғасырлық тарихы мен кезеңін түсіндіреді; • XV-XVIII ғасырлардағы әдебиет қайраткерлерінің шығармашылығын сипаттайды; • XV-XVIII ғасырлардағы мұралардың идеялық құндылықтарын түсінеді; • тақырып бойынша білім алады.
Курс атауы	XIX ғасырдағы қазақ әдебиеті және оқыту негіздері
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Әдебиет теориясы мен тарихы модулі, барлығы 41 академиялық кредит
Академиялық кредит	6
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын арттыру болып табылады: • Әдебиет бойынша пәндік дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (4,5) • Пәнаралық салаларда дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (6,7) Болашақ мұғалімдер XIX ғасырдағы әдебиеттің дамуы мен кезеңдерін және осы кезеңдегі көрнекті жазушылардың өмірбаянын зерттейді. Курстың маңыздылығын түсініп, түсіндіре білу үшін олар шығармашылық ізденістермен, іргелі зерттеулермен және олар туралы жазбалармен

	танысады. Сондай-ақ олар әдеби жанрлардың, аудармалардың, әдеби сын мен прозаның дамуын зерттейді. Олар оқушыларға ХІХ ғасырдағы тарихи-әлеуметтік жағдайлардың әдеби ағымдарға әсерін көрсетуді үйренеді. Олар ақын-жазушылардың шығармашылығының тақырыптық негіздерін, дәуірлер сабақтастығын, дәстүр сабақтастығын және оны білім беру жүйесінде түсіндіру жолдарын қарастырады.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: • әдеби тілде сөйлейді; • ұлттық құндылықтарды әдеби қабылдау мен таныстыруды түсіндіреді; • пәндік білімі бар; • қазақ әдебиетіндегі негізгі әдеби мотивтерді сипаттайды; • жазба әдебиеттің қалыптасуы мен дамуын түсіндіреді; • осы кезеңдегі ақын-жазушылардың шығармашылығын сипаттайды; • шығармалардың тақырыптық, идеялық, көркемдік ерекшеліктерін талдайды.

Курс атауы	ХХ ғасырдағы қазақ әдебиеті және оқыту негіздері
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Әдебиет теориясы мен тарихы модулі, барлығы 41 академиялық кредит
Академиялық кредит	9
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын арттыру болып табылады: • Әдебиет бойынша пәндік дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (4,5) • Пәнаралық салаларда дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (6,7) Болашақ мұғалімдер ХХ ғасырдағы қазақ әдебиетінің жай-күйі, әдебиеттегі азатшылдық ұран, әдеби бағыттар, социалистік құрылыс шындығы, ІІ дүниежүзілік соғыс кезіндегі гуманизм мен отаншылдық тақырыбы, соғыстан кейінгі жылдардағы қаулы-қарарлар, халық

	шаруашылығын қалпына келтіру кезеңіндегі еңбек тақырыбы жайлы ақпараттарды сұрыптайды, әдеби процесс пен әдебиет тарихын дәстүр мен жаңашылдық жөнімен хронологиялық жүйеде танып, жанрлардың жетілу, даму сатылары туралы білімін қалыптастырады. 1960-1990 жылдар аралығындағы қазақ әдебиеті тарихының іргелі мәселелері мен сол дәуірдегі ақын-жазушылардың шығармашылығын, тақырыбы мен идеясын жүйелеп, ондағы әдеби тілді құбылту мен айшықтауларды айқындап, шығарманың танымдық, көркемдік құндылығын бағалау мен зерделеуді және мәтінді интерпретациялауды өмірі мен кәсібінде дұрыс қолдануды меңгереді.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: • XX ғасырдағы қазақ әдебиеті қайраткерлерінің мұрасын меңгереді; • XX ғасырдағы қазақ әдебиетінің даму ерекшеліктері мен жанрларын терең түсінеді; • кезең әдебиетіндегі шығармалардың идеялық-эстетикалық құндылығы туралы пікір айта алады; • әдебиеттің ұлттық-идеологиялық бағыты мен ұлт болмысына ықпал етер жағымды қуатын түсінеді; • шығармалардың тақырыптық, идеялық, көркемдік ерекшеліктерін талдайды; • әдебиет пен өмір сабақтастығын меңгеріп, заман шындығын таниды; • пәндік білімі қалыптасып, дүниетанымы шыңдалады.

Курс атауы	Әлем әдебиеті және оқыту жүйесі
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Әдебиет теориясы мен тарихы модулі, барлығы 41 академиялық кредит
Академиялық кредит	6
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын арттыру болып табылады: • Әдебиет бойынша пәндік дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (4,5) • Пәнаралық салаларда дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (6,7)

	Болашақ мұғалімдер әлем әдебиетінің даму заңдылықтарын, шығармалардың көркемдік ерекшеліктерін дүниенің әлеуметтік ерекшеліктері призмасы арқылы зерттейді. Әлем әдебиетін оқудың арқасында болашақ мұғалімдердің дүниетанымы кеңейіп келеді. Әдеби шығармаларды талдау арқылы әлем әдебиетінің негізгі бағыттарын меңгеруге үйренеді. Әлем әдебиеті мен қазақ әдебиетінің байланыстары мен ерекшеліктерін талдап, салыстырады. Сондай-ақ олар шығармалардың көркемдік құндылығы мен қазіргі мәдениеттегі әлеуметтік жағдай арасындағы байланысты талдайды. Болашақ мұғалімдер оқушыларына әлем әдебиетінің даму заңдылықтарын түсіндіруге және мектеп бағдарламасы аясында әлем әдебиеті шығармаларын оқытудың маңызы мен ерекшелігін ұғынуға үйренеді.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: • дүние жүзі әдебиеті тарихының қалыптасуы, дамуы, тенденциялары мен концепцияларын түсінеді • қазақ және әлем әдебиетін салыстырады; • әлем әдебиеті туралы теориялық білімдерін іс жүзінде қолданады • ежелгі грек және рим әдебиетін, сондай-ақ әлем әдебиетінің жанрлары мен стильдерін, прозасын, XVII ғасыр поэзиясын түсіндіреді. • XIX ғасырдағы Батыс және Шығыс әдебиетінің ерекшеліктерін сипаттайды; • әлемдік әдебиеттегі қазіргі әдеби бағыттарды түсіндіреді
Курс атауы	Әдебиет теориясы
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Әдебиет теориясы мен тарихы модулі, барлығы 41 академиялық кредит
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын арттыру болып табылады: • Әдебиет бойынша пәндік дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (4,5) • Пәнаралық салаларда дайындық үшін

	құзыреттіліктер саласы (6,7) Болашақ мұғалімдер көркем шығарманы талдау, сараптау әдістемесін зерттеп, әдебиеттегі теориялық ұғымдардың негіздерін меңгереді. Олар мектептегі қазақ тілі мұғаліміне қажетті әдебиет саласының теориялық негіздерін көрсетеді. Сондай-ақ әдеби үдерістің анықтамасымен, әдебиеттің жанрлары мен түрлерімен, көркемдік тәсілдерімен, ағымдары мен бағыттарымен танысады. Болашақ ұстаздар көркем әдебиеттің өнер ретіндегі ерекшеліктерін, оның идеялық мәні мен әлеуметтік болмысын, даму заңдылықтарын және көркем шығарманы талдау қағидаттарын зерттейді. Әдебиеттанудағы теориялық ұғымдар мен категорияларды меңгеруге үйренеді. Сондай-ақ олар мәтіннің кез келген түрін талдауды үйренеді және оқушыларды көркем шығарманың эстетикалық табиғатын тануға үйретеді.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: • көркем мәтіннің композициялық құрылымын, өлең құрылысы мен ырғағын жан-жақты ашып, түсіндіреді; • автор қолданатын көркемдік құралдарды ажыратады; • автор мен кейіпкер арасындағы байланысты түсіндіреді; • әдеби гендер мен тип, әдеби мектептер, әртүрлі ағымдар мен стильдер туралы негізгі түсініктерді меңгереді • пәндік ұғымдарды, ережелерді, теориялық талдау әдістерін түсіндіреді; • пән бойынша алған теориялық білімін іс жүзінде қолданады
Курс атауы	Қазіргі қазақ әдебиеті және оқыту жүйесі
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Әдебиет теориясы мен тарихы модулі, барлығы 41 академиялық кредит
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын арттыру болып табылады: • Әдебиет бойынша пәндік дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (4,5) • Пәнаралық салаларда дайындық үшін

	құзыреттіліктер саласы (6,7) Болашақ мұғалімдер қазіргі қазақ әдебиетінің бағыты мен мазмұнына талдау жасайды. Олар өз шәкірттерін қазіргі ақын-жазушылардың шығармашылығымен таныстырып, олардың шығармаларының идеялық-көркемдік ерекшеліктерін ұғындыруды үйренеді.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: • қазіргі қазақ әдебиетінің идеялық ұстанымдары мен қазіргі қазақ әдебиетінің зерттеу бағыттарын түсіндіреді; • заманауи шығармаларды сыни тұрғыдан талдайды; • қазіргі қазақ әдебиетінің шығармаларын талдайды.

ПӘНАРАЛЫҚ БАЙЛАНЫС ЖӘНЕ ТІЛ МӘДЕНИЕТІ МОДУЛІ – 20 АКАДЕМИЯЛЫҚ КРЕДИТ

Бұл модульде болашақ мұғалімдердің пәндік сауаттылық құзыреттілігі арттырылады; болашақ мұғалім қазақ әдеби тілінің заңдылығын, ережесін (орфоэпиялық, грамматикалық, стилистикалық, функционалдық) сауатты қолдану дағдысын меңгереді; қазақ және орыс тілдерінің грамматикасын салғастыру арқылы әр тілдің грамматикалық ерекшеліктерін игереді; Тіл білімінің теориялық негіздерін тәжірибелік, дағдыландыру жағынан машықтануға бағыттайды.

Курс атауы	Оқу сауаттылығы және оқыту негіздері
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Пәнаралық байланыс және тіл мәдениеті модулі, барлығы 20 академиялық кредит
Академиялық кредит	3
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын арттыру болып табылады: • Қазақ тілі бойынша пәндік дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (1,3) • Пәнаралық салаларда дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (6,7) Мектепте жұмысқа дайындалатын болашақ мұғалімдер әр

	мектептегі оқушылардың оқу сауаттылығы тұрғысынан жалпы лингвистикалық білімін және логикалық талдауын түсінуді анықтап, жүйелеуді үйренеді. Олар практикалық лингвистикалық талдау жүргізеді және логикалық және грамматикалық сауаттылық дағдыларын дамытады, сонымен қатар оқу сауаттылығын (функционалдық сауаттылық) арттырады.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: • сыни пікір білдіреді, • оқу сауаттылығының негіздерін меңгерген • мәтінге тілдік, логикалық талдау жүргізеді; • оқушылардың ауызша және жазбаша сөйлеу дағдыларын жетілдіреді; • мәтіннің негізгі идеясы мен мазмұнын анықтайды; • логикалық, грамматикалық сауаттылығын көрсетеді; • Сауатты оқудың төрт дағдысын меңгерген.

Курс атауы	Қазақ тілі емлесі мен тыныс белгілері
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Пәнаралық байланыс және тіл мәдениеті модулі, барлығы 20 академиялық кредит
Академиялық кредит	3
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын арттыру болып табылады: • Қазақ тілі бойынша пәндік дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (1,3) • Пәнаралық салаларда дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (6,7) Болашақ мұғалімдер қазақ тілі сөздерінің жазылу заңдылықтары мен лингвистикасына теориялық саралау жүргізеді. Қазақ тілінің емле ережелерін, тыныс белгілерінің теориясын меңгеруге үйренеді.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: • жалпы тілдік құзыреттілігін және тыныс белгілері мен емле ережелерін білуін көрсетеді • орфографиялық талдау жүргізеді; • қазақ тілінің тыныс белгілерін қолданады;

	қазақ тіліндегі сөздердің жазылу заңдылығын біледі
Курс атауы	Салыстырмалы грамматика
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Пәнаралық байланыс және тіл мәдениеті модулі, барлығы 20 академиялық кредит
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын арттыру болып табылады: - Қазақ тілі бойынша пәндік дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (1,3) - Пәнаралық салаларда дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (6,7) Болашақ мұғалімдер қазақ және түркі тілдерінің грамматикасын салыстыра отырып оқытуды, тіл ерекшеліктерін көрсетуді және оларды тіл үйретуде қолдануды үйренеді.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: - тіл білімін, пәндік қатынастарды; қазақ және түркі тілдерінің емле теориясын түсіндіреді; - грамматикалық белгілерді ажыратады; - қазақ және түркі тілдерінің грамматикасын салыстырады; - қазақ және түркі тілдерінің фонетикалық, грамматикалық талдау жүргізеді; - қазақ және түркі тілдерінің грамматикасын меңгерген.
Курс атауы	Қазақ жазу тарихы
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Пәнаралық байланыс және тіл мәдениеті модулі, барлығы 20 академиялық кредит
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік	Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктердің келесі

сипаттамасы	салаларын арттыру болып табылады: - Қазақ тілі бойынша пәндік дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (1,3) - Пәнаралық салаларда дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (6,7) Болашақ мұғалімдер дыбыс-таңба, дыбыс-әріп, әріп-таңба туралы түсініктерін тереңдете отырып, қазақ жазуының тарихын білумен қатар қазақ жазуының қалыптасуын дамытады. Олар қазақ әліпбиінің бұрынғы және қазіргі түрлеріне теориялық талдау жасайды. Болашақ мұғалімдер оқушыларына қазақ жазуының қалыптасуы туралы мағлұмат беріп, қазақ жазуының дамуындағы тарихи кезеңдерді түсіндіріп, талдауды үйренеді.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: - қазақ жазуы туралы мәліметтерді, қазақ жазуының негізгі ұғымдарын, қазақ жазуының қалыптасу және даму тарихын толық меңгерген; - қазақ жазуының түрлерін және қазақ жазуына байланысты таңба түрлерін түсіндіреді; - қазіргі жазу түрінің қалыптасу кезеңін сипаттайды.

Курс атауы	Қазақ тілінің тарихи грамматикасы
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Пәнаралық байланыс және тіл мәдениеті модулі, барлығы 20 академиялық кредит
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын арттыру болып табылады: - Қазақ тілі бойынша пәндік дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (1,3) - Пәнаралық салаларда дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (6,7) Болашақ мұғалімдер қазақ тілінің тарихи негіздерін, грамматикасын ғылыми-теориялық ұғымдарды пайдалана отырып, шәкірттеріне түсіндіруді үйренеді.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: пәнаралық тәсілді қолданады;

	• ғылыми талдауды, айырмашылықтарды, салыстыруды сипаттайды, тіл байлығын дамытады; • қазақ тарихи грамматикасының негіздерін ашады; • тарихи грамматиканы, оның зерттелуі мен дамуын түсіндіреді; • тарихи салыстырмалы грамматиканы талдайды.
--	--

ӘДІСТЕМЕЛІК МАМАНДАНУ МОДУЛІ/ОҚЫТУ ӘДІСТЕМЕСІ МЕН ТЕХНОЛОГИЯСЫ – 11 АКАДЕМИЯЛЫҚ КРЕДИТ

Бұл модуль болашақ мұғалімдердің кәсіби әдістемелік және жаңаша оқыту жұмысына негізделген құзыреттіліктерін қалыптастыруға бағытталған. Болашақ мұғалімдерді қазақ тілі мен әдебиеті пәндерін қазақ тілді және орыс тілді аудиторияда оқытуға бейімдеп, қазақ тілі мен әдебиетін оқытудың технологияларын меңгертіп, оларды тиімді қолдану дағдыларын игертеді; нақты білім беру нәтижелеріне жету үшін әдістемелік міндеттерді заман талабына сай шешуге дағдыландыруды, жаңа технологияларды қолдануға бейімделуге бағыттай ы.

Курс атауы	Қазақ тілін оқыту теориясы мен технологиясы
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Әдістемелік мамандану модулі/Оқыту әдістемесі мен технологиясы, барлығы 11 академиялық кредит
А академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын арттыру болып табылады: • Қазақ тілі бойынша пәндік дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (1,2,3) • Пәнаралық салаларда дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (6,7) • Пәндік-әдістемелік дайындық бойынша құзыреттіліктер саласы (8,9,10) Болашақ мұғалімдер оқыту технологиясын көрсету және оның теориялық негіздерін түсіндіру арқылы қазақ тілін оқытудың өзіндік жолдарын дамытады. Мектепте қазақ тілін оқытудың теориясы мен технологиясын қарастырып, талдауға үйренеді, сонымен қатар қазақ тілін оқытудың әдіс-тәсілдері мен технологияларын түсіндіреді. Қазақ тілін оқытудың теориясы мен технологиясының

	негіздерін түсіндіреді.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: • теорияны қазақ тілін оқыту тәжірибесімен ұштастырады; • қазақ тілін оқыту технологияларының түрлерін (дамыта оқыту; кезең-кезеңімен оқыту, деңгейлік оқыту, компьютерлік технологиялар және т.б.) қолданады; • нәтижеге бағытталған сабақтарды өткізеді; • оқушыларға кері байланыс береді.

Курс атауы	Қазақ әдебиетін оқыту теориясы мен технологиясы
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Әдістемелік мамандану модулі/Оқыту әдістемесі мен технологиясы, барлығы 11 академиялық кредит
Академиялық кредит	4
Курс/күзіреттілік сипаты	Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын арттыру болып табылады: • Қазақ тілі бойынша пәндік дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (3) • Әдебиет бойынша пәндік дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (4,5) • Пәнаралық салаларда дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (6,7) • Пәндік-әдістемелік дайындық бойынша құзыреттіліктер саласы (8,9,10) Болашақ мұғалімдер әдебиетті оқытудың әдістері мен технологияларын, сондай-ақ оларды қолдану жолдарын енгізеді және талдайды. Оларды іс жүзінде көрсетіп, қазақ әдебиетін оқытудың таңдалған әдіс-тәсілдері мен технологияларының түрлеріне түсініктеме беріп, талдау жасайды.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: • қазақ әдебиетін оқыту теориясын; қазақ әдебиетін оқыту технологиясының түрлері, әдіс-тәсілдерін түсіндіреді;

	• қазақ әдебиетін оқытуда әдістемелік нұсқауларды қолданады; • қазақ әдебиетінен сабақ жоспарын құрастырады; • әдебиетті оқыту әдістемесін таңдайды.
Курс тауы	Қазақ тілі мен әдебиетінен сабақ үлгілерін жасау негіздері
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Әдістемелік мамандану модулі/Оқыту әдістемесі мен технологиясы, барлығы 11 академиялық кредит
Кредит	3
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын арттыру болып табылады: • Қазақ тілі бойынша пәндік дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (1,2,3) • Әдебиет бойынша пәндік дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (4,5) • Пәнаралық салаларда дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (6,7) • Пәндік-әдістемелік дайындық бойынша құзыреттіліктер саласы (8,9,10) Болашақ мұғалімдер қазақ тілі мен әдебиетінің теориялық негіздерін көрсетіп, қазақ тілі мен әдебиетін оқытудың әдіс-тәсілдерін іс жүзінде дұрыс және тиімді пайдалану мен қолдануды меңгереді.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: • қазақ тілі бойынша әдістемелік нұсқаулар, құжаттарды әзірлейді; • қазақ тілі мен әдебиетін оқытудың үлгілерін, сондай-ақ онлайн оқыту үлгілерін, мысалы, компьютерлік сабақтардың үлгілерін әзірлейді; • онлайн/қашықтықтан оқытуды енгізеді; • қазақ тілі пәнінен сабақ жоспарын құрады; • қазақ тілі мен әдебиеті бойынша бағдарламаларды меңгерген; • күнтізбелік, мерзімдік оқыту жоспарын құрады.
КӘСІБИ МАМАНДАНУ МОДУЛІ– 13 АКАДЕМИЯЛЫҚ КРЕДИТ	

Бұл модуль болашақ мұғалімдердің лингвистикалық, мәдени, ғылыми-пәндік құзыреттіліктерін қалыптастырады. Болашақ мұғалімдер кәсіби, іскерлік және ақпараттық құжаттарды, ғылыми мақалалар мен мәтіндерді сауатты жазуға қажетті тілдік дағдыларын (стиль, лексика, мәтін құрылымы, т.б.) дамытады. Мәтінге лингвомәдени және герменевтикалық талдау жасау әдістерін қолданып, пәндік салада зерттеу жүргізуге қабілетті.

Курс атауы	Мәтін және лингвомәдени талдау негіздері
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Кәсіби мамандану модулі, барлығы 13 академиялық кредит
Академиялық кредит	5
Курс/күзирет-тілік сипаты	Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын арттыру болып табылады: • Қазақ тілі бойынша пәндік дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (1,2,3) • Пәнаралық салаларда дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (6,7) • Ғылыми және кәсіби даму үшін құзыреттіліктер саласы (11) Болашақ мұғалімдер мәтіннің ғылыми-теориялық тұжырымдамасын зерттеп, түсінігін кеңейтеді. Олар мәтінді зерттейді, негізгі теорияны түсіндіреді және мәтінге тілдік және мәдени талдау жасайды. Олар мәтінді лингвистикалық және мәдени талдау әдістерін көрсетіп, лингвистикалық және мәдени талдаудың мәнін түсіндіреді.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: • мәтіннің негізгі теориясын, концепциялары мен категорияларын, мәтінді лингвомәдениеттанулық талдаудың теориясын, әдістерін, ұғымдары мен бірліктерін, мәтіннің түрлері мен құрылымдарын және функционалдық ерекшеліктерін, сонымен қатар оқылған мәтінді эмоционалды бағалаудың түрлерін түсіндіреді; • мәтінді синтетикалық, аналитикалық, аналитикалық-синтетикалық талдау әдістерін қолданады; • мәтін түрлерін талдайды; • көркем мәтінді бастапқы қалпында қабылдайды;

	• мәтіннің тақырыбын түпнұсқа түрінде қабылдауды түсінеді; • оқу кезінде мәтінді тұтастай қабылдайды; • оқылған мәтінді эмоционалды бағалау түрлерін біледі; • беттік мағынаның сипаттамасын анықтайды және біледі; • талдаудан кейін мәтін тақырыбын жалпылайды; • мәтіннің мағынасын сипаттайтын тілдік бірліктерді талдайды.
Курс атауы	Қазақ метатілі және академиялық жазу негіздері
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Кәсіби мамандану модулі, барлығы 13 академиялық кредит
Академиялық кредит	4
Курс/күзирет-тілік сипаты	Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын арттыру болып табылады: • Қазақ тілі бойынша пәндік дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (1,2,3) • Пәнаралық салаларда дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (6,7) • Ғылыми және кәсіби даму үшін құзыреттіліктер саласы (11) Болашақ мұғалімдер академиялық жазу негіздерін, оның ережелері мен түрлерін, құрылымын, принциптері мен әдістерін зерттейді.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: • ғылыми зерттеулер түрлерінің принциптерін, құрылымдарын түсінеді және сипаттайды; • академиялық жазудың негіздерін, жалпы ережелерін, әдістері мен түрлерін түсіндіреді; • академиялық жазу түрлерінің талаптарын, тілдік ережелерін, құрылымдары мен әдістерін түсіндіреді; • ғылыми және публицистикалық мәтіндердің ерекшеліктері мен функционалдық маңыздылығын ажыратады; • академиялық сөздік қорын кеңейтеді; • академиялық эссе, реферат, тезистер, ғылыми мәтін, баяндама, ғылыми талдау, есеп, ұсыныс хат жазу

	кезінде ғылыми стиль мен басқа да стилистикалық лексиканы қолданады; • академиялық мәтін тілін, бірліктерді пайдалану тәсілдерін, мәтін жүйесін, тақырыптың тұтастығын, ғылыми стильді сақтайды; • ғылыми мәтіндерді талдау және өз пікірлерін, қорытындылары мен қорытындыларын негіздейді.
Курс атауы	Көркем шығарманы герменевтикалық талдау
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Кәсіби мамандану модулі, барлығы 13 академиялық кредит
Академиялық кредит	4
Курс/күзирет-тілік сипаты	Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын арттыру болып табылады: • Қазақ тілі бойынша пәндік дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (3) • Әдебиет бойынша пәндік дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (4,5) • Пәнаралық салаларда дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (6,7) • Ғылыми және кәсіби даму үшін құзыреттіліктер саласы (11) Болашақ мұғалімдер көркем мәтінді герменевтикалық талдау ұғымын және талдау әдістерін зерттейді. Тарихи және көркем мәтіндерді талдап, талдау әдістерін үйретеді.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: • герменевтиканың теориясын, әдістемесін және концепцияларын, әдеби мәтіндерді герменевтикалық талдау әдістерін түсіндіреді; • оқытуды герменевтикалық әдіспен қолданады.
Курс атауы	Аталым теориясы және мәтін құру негіздері
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Кәсіби мамандану модулі, барлығы 13 академиялық кредит
Академиялық	4

кредит	
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын арттыру болып табылады: - Қазақ тілі бойынша пәндік дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (1,2,3) - Пәнаралық салаларда дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (6,7) Болашақ мұғалімдер мәтінді номинациялау және құрастыру негіздерін меңгереді және оларды кәсіби қызметінде қолдануды үйренеді. Олар тілде номинациялардың пайда болу жолдарын түсіндіреді. Мәтіннің композициясын тақырыптық ойдың идеалды баяндалуының көрсеткіші ретінде зерттеңіз.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: - номинацияның ғылыми-теориялық негіздерін меңгерген; - пәндік-тілдік дағдыларды көрсетеді; - номинацияны құрудың танымдық және теориялық негіздерін түсіндіреді; - мәтіндер құрастырады. - объективті қажеттілікті көреді; - осы тақырып бойынша алған білімдерін өмірде қолданады; - жарнама мәтінін қалай жазу керектігін түсінеді

Курс атауы	Тілдік кеңістік және қазақ тілі экологиясы
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Кәсіби мамандану модулі, барлығы 13 академиялық кредит
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктердің келесі салаларын арттыру болып табылады: - Қазақ тілі бойынша пәндік дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (1,2,3) - Пәнаралық салаларда дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (6,7) Болашақ мұғалімдер қазақ тілінің қолданыс аясын сақтап, кеңейту жолдарын іздестіруде.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер:

	• пәннің ғылыми-теориялық негіздерін, әдеби тіл нормаларын түсіндіреді; • қазіргі қазақ тілінің лексикалық, грамматикалық, семантикалық, стилистикалық нормаларын қолданады; • тілдің экологиясы бойынша тілдік заңдылықтардың, ережелердің бұзылуының негіздерін анықтайды және түсіндіреді; • тілдік құбылыстардың экологиялық/экологиялық емес сипаттамаларын таниды; • пәннің терминологиялық тілін дұрыс қолданады; • қазақ тілінің лингвоэкологиялық мәселелерін анықтайды және түсіндіреді
--	--

ҚОРЫТЫНДЫ АТТЕСТАТТАУ, 8 АКАДЕМИЯЛЫҚ КРЕДИТ

Түлекті қорытынды аттестаттау міндетті болып табылады және білім беру бағдарламасы толық көлемде игерілгеннен кейін жүзеге асырылады. Аттестаттаудың мақсаты - түлектің жалпы мәдени және кәсіби құзыреттіліктерінің қалыптасу деңгейін, сондай-ақ оның кәсіби қызметтің негізгі түрлерін орындауға дайындығын бағалау.

Қорытынды аттестаттау жұмысы (*ауызша емтихан, жазбаша емтихан, дипломдық жұмыс, зерттеу жобасы, ұйымдастыру жобасы, стратегиялық жоба, арт-жоба*)

4.3 Міндетті компонент құрылымы

Міндетті компонент (Жалпы білім беретін пәндер циклі) 56 академиялық кредиттен тұрады (51 академиялық кредит міндетті пәндер және 5 академиялық кредит таңдау пәндері) және төмендегі модульдер мен курстарды қамтиды.

Модульдер мен курстардың атауы	Академиялық кредит
МІНДЕТТІ КОМПОНЕНТ (ЖАЛПЫ БІЛІМ БЕРЕТІН ПӘНДЕР ЦИКЛІ)	56
МІНДЕТТІ ПӘНДЕР	51
Тарихи және философиялық құзыреттіліктер модулі	10
Қазақстан тарихы Көне және орта ғасырлардағы Қазақстан. Алғашқы қоғам. Елді мекендер, шаруашылығы және тұрмысы (б.з.б. 2,5 млн. – 12 мың – VI ғасырға дейін). Қазақ халқының этногенезі. Ортағасырлық Қазақстан. (VI-XV ғасырлар). Қазақ хандығы. Қазақ мемлекетінің геосаяси жағдайы. Қазақ хандығы: құрылуы, өрлеуі, құлдырауы. Әлеуметтік тарих (XV ғ. ортасы –	5

XVIII ғ. басына дейін). Отаршылдық кезеңдегі Қазақстан (XVIII ғ. 30-40 ж. – XIX ғ. 60 ж.). XX ғасырдың басындағы Қазақстан. Халықтың көп ұлттық құрамының қалыптасуы. Жаңа замандағы Қазақстан. Кеңестік кезең (1917 ж. ақпан-қазан – 1991 ж. тамыз) Қазақстан – тәуелсіз мемлекет. Ел тарихындағы ең жаңа кезең (1991 ж. желтоқсан – қазіргі уақытқа дейін).	
<i>Философия</i> Ойлау мәдениетінің бастауы. Философия пәні мен әдісі. Әлемді философиялық түсінудің негіздері. Сана, рух және тіл. Онтология және метафизика. Әдеп құндылықтар философиясы. Еркіндік философиясы. Өнер философиясы. Қоғам және мәдениет. Тарих философиясы. Дін философиясы. Заманауи Қазақстан философиясы.	5
Әлеуметтік-саяси білім модулі (әлеуметтану, саясаттану, мәдениеттану, психология)	8
<i>Әлеуметтану</i> Әлеуметтік әлем түсінігіндегі әлеуметтік зерттеулер. Әлеуметтік зерттеулер. Қоғамның әлеуметтік құрылымы мен стратификациясы. Әлеуметтану және ұқсастық. Отбасы және қазіргі заман. Шегіну, қылмыс әлеуметтік бақылау. Дін, мәдениет, қоғам. Этнос және ұлт әлеуметтануы. Білім және әлеуметтік теңсіздік. Бұқаралық ақпарат құралдары, технологиялар және қоғам. Экономика, жаһандану, еңбек. Денсаулық және медицина. Халық, қалалану және әлеуметтік қозғалыстар. Әлеуметтік өзгерістер.	2
<i>Саясаттану</i> Саясаттану дамуының негізгі кезеңдері. Саясат қоғамдық өмірдің бір бөлігі ретінде. Саяси билік. Саяси элита, көшбасшылық. Қоғамның саяси жүйесі. Мемлекет және азаматтық қоғам. Саяси режимдер. Сайлау жүйелері, таңдау. Саяси партиялар партиялық жүйелер және қоғамдық-саяси қозғалыстар. Саяси мәдениет, тәртіп. Саяси, идеология; даму, жаңғыру; қақтығыстар мен дағдарыстар. Әлемдік саясат, заманауи халықаралық қарым-қатынастар.	2
<i>Мәдениеттану</i> Мәдениет морфологиясы. Мәдениет тілі. Мәдениет семиотикасы. Мәдениет анатомиясы. Көшпенділер мәдениеті. Арғы түріктердің мәдени мұрасы. Ортағасырлық мәдениет. Орталық Азия. Түріктердің мәдени мұрасы. Қазақ мәдениетінің негізі. XVIII - XIX ғасырдың аяғындағы, XX ғасырдағы қазақ мәдениеті. Заманауи әлемдік үдерістер мен жаһандану жағдайындағы қазақ мәдениеті. Қазақстанның мәдени саясаты.	2

«Мәдени мұра» мемлекеттік бағдарламасы.	
<i>Психология</i> Ұлттық өзін өзі тану жағдайындағы тұлға. Мен және менің ынтам. Эмоциялар, эмоционалдық зерде. Адамның күш-жігері, өзін өзі реттеу психологиясы. Дара-типтік ерекшеліктер. Құндылықтар, қызығушылықтар, нормалар. Өмір мәні, кәсіби өзін өзі анықтау денсаулық психологиясы. Индивидтер мен топтар арасындағы қарым-қатынас. Қарым-қатынастың қабылданым жағы. Қарым-қатынастың интерактивтік жағы. Қарым-қатынастың коммуникативтік жағы. Әлеуметтік-психологиялық дау. Дау кезіндегі өзін өзі ұстау үлгілері. Тиімді қарым-қатынас әдістері.	2
Аспаптық және коммуникациялық модуль	25
<i>Орыс/Қазақ тілі</i> Лексика, ғылыми терминдер, синтаксистік конструкцияларды ауызша және жазбаша қарым-қатынаста дәл қолдану дағдыларын иелену; әңгіме құру дағдылары. Іскерлік қарым-қатынас, хаттар, есептер, пікір, эссе жазу дағдылары; мәтіндерді түсініп оқу, өз ойын жеткізе алу. Өртүрлі қарым-қатынас түрлерінде еркін сөйлеу, әңгіме, пікір-талас жүргізе алу. Функционалдық сөйлеу стильдері сөйлесу құралдарының тарихи қалыптасқан жүйесі ретінде, әдеби тілдің алуандығы.	10
<i>Шетел тілі</i> Әлеуметтік-тұрмыстық қарым-қатынас саласы. Мен және менің отбасым. Әлеуметтік-мәдени қарым-қатынас саласы. Әлем картасы. Салт-дәстүрлер. Оқу-кәсіби қарым-қатынас саласы: Болашақ кәсіп. Заманауи үй. Қазіргі қоғамдағы отбасы. Мәдени-тарихи ая. Білім. Кәсіп. Адам және табиғат, экологиялық мәселелер. Жаңалықтар, БАҚ, жарнама.	10
<i>Ақпараттық және коммуникациялық технологиялар</i> Қоғам дамуындағы АКТ рөлі. АКТ саласындағы стандарттар. Компьютерлік жүйелерге кіріспе. Бағдарламалық қамсыздандыру. Операциялық жүйелер. Адам мен компьютердің өзара әрекеттестігі. Мәліметтер базасы жүйелері. Мәліметтерді талдау. Мәліметтерді басқару. Желілер мен телекоммуникациялар. Киберқауіпсіздік. Интернет-технологиялар. Бұлттық және ұялы технологиялар. Мультимедиялық технологиялар. Зияткерлік технологиялар. Электрондық технологиялар. Электрондық бизнес. Электрондық оқыту. Электрондық үкімет. Өнеркәсіптегі АКТ. АКТ даму келешегі.	5

Денсаулықты нығайту модулі	8
<i>Дене тәрбиесі</i> Дене тәрбиесі қағидаттары. Дене тәрбиесінің ғылыми негіздері. Заманауи сауықтыру жүйелері, ағзаның дене күйін бақылаудың негіздері. Өз бетінше спортпен және дене тәрбиесімен айналысудың негізгі әдістері. Кәсіби дене дайындығы. Жалпы дене дайындығы. Жылдамдық. Жүгіру. Эстафеталар. Төзімділік, икемділік, шапшандық, үйлесімдік, тепе-теңдікті ұстауға жаттығуларды, гимнастикалық және акробаттық жаттығуларды орындау. Күш. Жалпы дайындық жаттығулар. Арнайы дене дайындығы.	8
ТАҢДАУ БОЙЫНША КОМПОНЕНТ	5
<i>Экономика және кәсіпкерлік бизнес негіздері</i> Пән экономикалық білімді қалыптастырады, кәсіпкерлік жүргізудің ғылыми негіздерін зерттейді. Кәсіпкерлік іс-әрекетті меңгеру барысында білімгер цифрлық технологияларды қолдана отырып мәліметтерді жинақтайды, бизнестің қыр сырын меңгере отырып, өз бетінше басқарушылық мәселелерді шешеді, алдында тұрған мақсаттарға қол жеткізу дағдыларын қалыптастыру арқылы көшбасшылық қабілетін көрсетеді. Білім алушы кәсіпті жүзеге асыру әдістерімен танысады, бизнесті ұйымдастыру мен басқару шешімдерін қабылдауға дағдыланады.	5
<i>Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері</i> Курс ҚР-дағы әкімшілік құқық, Азаматтық және отбасылық құқық негіздері, ҚР Еңбек құқығы және әлеуметтік қамсыздандыру құқығы туралы білімді қалыптастыру мақсатында оқытылады. Сыбайлас жемқорлық әрекеттері үшін құқықтық жауапкершілік мәселелерін, қазіргі қазақстандық заңнаманың негізгі құқықтық нормаларын және сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздерін зерделеуді қарастырады.	5
<i>Экология және өмір қауіпсіздігі</i> Курс қоғам мен табиғатты дамыту негіздері, табиғи ресурстарды ұтымды пайдаланудың заманауи тәсілдері, тіршілік қауіпсіздігін құқықтық реттеу, жағымсыз әсерлердің дамуын болжау және төтенше жағдайлардың салдарын бағалау, тірі организмдер популяцияларының жай-күйі, экожүйелердің бұзылу дәрежесі, популяциялардың құрылымы мен динамикасы	5

туралы білімді қалыптастыру мақсатында зерттеледі.	
<i>Ғылыми зерттеу әдістері</i> Студенттердің ғылыми-зерттеу қызметі дағдыларын және ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүргізуге дайындығын дамыту мақсатында оқытылады. Курс шеңберінде қоғамдық қатынастар жүйесіндегі ғылымның орны, ғылыми танымның әдістері мен деңгейлері, ғылыми зерттеуді іске асырудың негізгі кезеңдері қарастырылады.	5
Барлық академиялық Академиялық кредит	56
4.4 Прогресс	

Жоғары білім беру бағдарламасы бойынша НЕГІЗГІ ОҚУ ЖОСПАРЫ / Yüksek Eğitim Alanı TEMEL EĞİTİM PLANI
По программе высшего образования ОСНОВНОЙ УЧЕБНЫЙ ПЛАН / High education program BASIC EDUCATION PLAN
6B01726 –Қазақ тілі мен әдебиеті (ІР) / 6B01716 - Казахский язык и литература / 6B01716 – Kazakh language and literature (ІР)

Пәннің (модульдің) атауы / Наименование предмета (модуля) / Subject (module) name	ECTS	Бакалавр дәрежесі, 4 академиялық жыл / Lisans derecesi, 4 akademik yıl/ Степень бакалавра, 4 академических года / BA degree, 4 academic years								Пререквизит Постреквизит Çekişmeler Sonra görüşecek Prerequisites Post-Requisite
		I		II		III		IV		
		1	2	3	4	5	6	7	8	
Жалпы білім беретін пәндер (ЖБП) циклі /Genel Eğitim Dersler Döngüsü(GED)/ Цикл общеобразовательных дисциплин (ООД)/Cycle of general education (CGE)										
Міндетті компонент МК/ Zorunlu bileşen ZB/ Обязательный компонент ОК/ Required component RC 56 акад.кр./akademik kredit/ academ.credits										
Тарихи және философиялық құзыреттіліктер модулі / Tarihsel ve Felsefi Yeterlilikler Modülü / Модуль историко-философских компетенций/ Module of historical and philosophical competencies										
Қазақстан тарихы/Kazakistan Tarihi/История Казахстана/History of Kazakhstan/	5		5							
Философия /Felsefe/Философия/Philosophy	5	5								
Қазақ (орыс) тілі/Kazak (Rus) Dili /Казахский (русский) язык/Kazakh (Russian) Language/	10	5	5							Қазақ (орыс) тілі A1- пре - жоқ, пост A2/ B1- пре A2, пост- B2/ C1 пре B2, C1-пост жоқ
Шетел тілі/Yabancı dil/Иностранный язык/Foreign Language	10	5	5							Ағылшын тілі 1 сем- A2- пре - жоқ, пост B1/ B1- пре A2, пост- жоқ 2 сем-B2- пре жоқ, пост - C1/ C1 пре B2, C1-пост жоқ
Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар /Bilişim ve İletişim Teknolojileri /Информационно-коммуникационные технологии /Information and communication technology	5			5						
Әлеуметтік-саяси білім модулі/ Sosyo-politik bilgi modülü / Модуль социально-политических знаний/ Module of socio-political knowledge										
Әлеуметтік-саясаттану білім модулі (әлеуметтану, саясаттану, мәдениеттану, психология) / Sosyo-politik bilgi modülü (sosyoloji, siyaset bilimi, kültürel çalışmalar, psikoloji)/ Модуль социально-политических знаний (социология, политология, культурология, психология) /Social and political education module (sociology, political science, cultural studies, psychology)	8				2					
					2					
					2					
					2					
Денсаулықты нығайту модулі/ Sağlığını teşviki modülü /Модуль укрепления здоровья / Health Promotion module										
Дене шынықтыру/Beden Eğitimi/Физическая	8	2	2	2	2					

культура/Physical Culture										
Тандау компоненті (ТК)/ Seçmeli bileşen SB/Компонент по выбору KB/ Component of Choice CC										
Экономика, кәсіпкерлік және бизнес негіздері /Ekonomi, girişimcilik ve iş temelleri/Экономика, Основы Предпринимательства и бизнеса/Economics, Fundamentals of Entrepreneurship and Business	5			5						
Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері/Rüşvetle Mücadele Esasları/Основы антикоррупционной культуры/Fundamentals of Anti-Corruption Culture										
Экология және өмір қауіпсіздігі/Ekoloji ve yaşam güvenliği/Экология и безопасность /жизнедеятельности/Ecology and Life Safety										
Ғылыми зерттеу әдістері / Bilimsel araştırma yöntemleri/ Методы научного исследования/ Methods of scientific research										
Базалық және бейіндеуші пәндерциклі/ Temel ve profiloluşturma disiplinleri /Базовые и профилирующие дисциплины/ Basic and profile disiplins 198 акад.кр./akademik kredit/ academ.credits										
Базалық пәндер циклі / Temel disiplinleri /Базовые дисциплины Basic and profile disiplins.										
ПЕДАГОГИКАЛЫҚ КОМПОНЕНТ/ /ПЕДАГОГИЧЕСКИЙ КОМПОНЕНТ/ PEDAGOGICAL COMPONENT -60 акад.кр./akademik kredit/ academ.credits										
Модуль-Білім алушыны тұлға ретінде қолдау / Öğretmen Adaylarının Birey Olarak Desteklenmesi / Модуль-Поддержка обучающихся как личностей / Supporting learners as individuals / – 17 акад.кр./akademik kredit/ academ.credits/kredi										
Білім берудегі психология және өзара әрекеттесу мен коммуникация тұжырымдамалары /Eğitimde Psikoloji ve Etkileşim-İletişim Kavramları / Психология, взаимодействие и коммуникация в образовании / Psychology in Education and Concepts of Interaction and Communication	4			4						
Білім беру туралы ғылым және оқытудың негізгі теориялары / Eğitim Bilimi ve Temel Öğrenme Teorileri / Наука об образовании и ключевые теории обучения / Educational Science and Key Theories of Learning /	3			3						
Инклюзивті білім беру ортасы / Kapsayıcı (Kaynaştırma) Eğitim Ortamları / Инклюзивная образовательная среда / Inclusive Educational	3					3				
Балалардың жас ерекшелік және физиологиялық даму ерекшеліктері / Çocuk Gelişiminde Yaş ve Fizyolojik Gelişim Özellikleri /Возрастные и физиологические особенности развития детей/ Age and Physiological Features of the Development of Children/	3		3							
Оқытуды жоспарлау және дербес оқыту / Öğretimin Planlaması ve Bireyselleştirilmesi / Планирование преподавания и индивидуализация обучения/ Teaching	4						4			

Planning and Individualization of Learning										
Модуль-Оқыту және үйрету үшін бағалау/ / Модуль-Преподавание и оценивание для обучения / Teaching and assessment for learning / Öğretme ve Öğrenmenin Değerlendirilmesi – 9 акад.кр./akademik kredit/ academ.credits										
Оқыту әдістері мен технологиялары / Öğretim Yöntem ve Teknikleri / Методы и технологии преподавания / Teaching Methods and Technologies /	5				5					
Бағалау және дамыту / Değerlendirme ve Geliştirme / Оценивание и развитие / Assessment and Development	4					4				
Модуль-Мұғалім - Рефлексиялық Практика Иеси / Bir Yansıtıcı Uygulayıcı Olarak Öğretmen /Модуль-Учитель Как Рефлексирующий Практик / Teacher As A Reflective Practitioner/ – 9 Акад.Кр./Akademikkredit/ Academ.Credits										
Педагогикалық зерттеулер / Pedagojik Araştırmalar / Педагогические исследования / Pedagogical Research					4					
Зерттеулер, даму және инновация / Araştırma, Geliştirme ve Yenilikçilik / Исследования, развитие и инновации / Research, Development and Innovation								5		
Педагогикалық практика – Мұғалім – оқу фасилитаторы / Öğretimin Kolaylaştırıcısı Olarak Öğretmen (Pedagojik Uygulama) / Педагогическая практика – Учитель как фасилитатор обучения / Pedagogical practice -Teacher as a facilitator of learning /– 25 акад.кр./akademikkredit/ academ.credits										
Мұғалім кәсібіне кіріспе (оқу практикасы1-курс) / Öğretmenlik Mesleğine Giriş (Pedagojik Uygulama, 1. sınıf)/ – Введение в профессию учителя (учебная практика, 1 курс)/ Introduction to the teaching profession (1st year, educational practice)	2		2							Пре: - Пост: психологиялық-педагогикалық практика
Психологиялық және педагогикалық бағалау (психологиялық-педагогикалық практика, 2-курс) / Psikolojik ve Pedagojik Değerlendirme (psikolojik ve pedagojik uygulama , 2. sınıf)/ Психолого-педагогическое оценивание (психолого-педагогическая практика, 2 курс) / Psychological and pedagogical assessment (2nd year psychological and pedagogical practice)	2				2					Пре: оқу практикасы Пост: педагогикалық практика
Педагогикалық технология (педагогикалық практика, 3-курс) / / Педагогическая технология (Педагогическая практика, 3 курс)/ Pedagogical approaches (3rd year, pedagogical practice) Pedagojik Yaklaşımlar (Pedagojik Uygulama, 3. sınıf)	6						6			Пре: психологиялық-педагогикалық практика Пост: өндірістік-педагогикалық практика
Білім берудегі зерттеулер мен инновациялар (өндірістік-педагогикалық практика, 4-курс) / Eğitimde Araştırma ve Yenilikler (Pedagojik Uygulama, 4. sınıf)/ Исследования и инновации в образовании (производственная-педагогическая практика, 4 курс)/ Research and innovation in education (4th year industrial- pedagogical practice)	15								15	Пре: өндірістік-педагогикалық практика
Бейіндеуші пәндер циклі / Profil oluşturma disiplinleri /Профилирующие дисциплины Profile disiplins										
Жоғары оқу орны компоненті ЖК/ Üniversite Seçmeli/Вузовский компонент ВК/University Component UC -86 акад.кр./akademikkredit/ academ.credits										

Модуль – Түркі дүниесі/ Modül – Türk Dünyası/ Модуль – Тюркский мир/ Module – Turkic World	16									
Ататүрік принциптері/Atatürk İlkeleri/Принципы Ататюрка/Principles of Ataturk	3			3						
Түркі мемлекеттер тарихы/Türk memleketleri tarihi/История тюркских государств/Turkic States history										
Ясауитану/Yesevilik Bilgisi/Ясавиеведение/Yassawi Study	3				3					
Түрік (Қазақ) тілі – (Деңгей 1-A1,B2) /Türk (Kazak) Dili – (Seviye 1- A1,B2)/Түрецкий (Казахский) язык – (Уровень 1-A1,B2)/Turkish (Kazakh) Language – (Level 1- A1,B2)	5	5								Пре: жоқ Пост: Түрік (Қазақ) тілі – (Деңгей 2-A2, C1)
Түрік (Қазақ) тілі – (Деңгей 2-A2, C1) /Türk (Kazak) Dili – (Seviye 2-A2, C1) /Түрецкий (Казахский) язык – (Уровень 2-A2, C1) /Turkish (Kazakh) Language – (Level 2-A2, C1)	5		5							Пре: Түрік (Қазақ) тілі – (Деңгей 1-A1, B2) Пост: жоқ
ПӘНДІК КОМПОНЕНТ/ KONU BİLEŞENİ / ПРЕДМЕТНЫЙ КОМПОНЕНТ/ SUBJECT COMPONENT -114 академиялық кредит										
Қазіргі қазақ әдеби тілі: теориялық негіздері модулі/ Modern Kazak edebi dili: Teorik temeller /Модуль Современный казахский литературный язык: теоретические основы/ Module Modern kazakh literary language: theoretical foundations	29									
Қазақ тілінің фонетикалық жүйесі және оқыту негіздері/ Kazak dilinin ses sistemi ve öğretiminin temelleri/ Фонетическая система казахского языка и основы обучения/ Phonetics of the Kazakh language and the basics of teaching	5	5								Пре:жоқ Пост: Қазақ тілінің лексикологиясы және оқыту негіздері
Қазақ тілінің лексикологиясы және оқыту негіздері/ Kazak dilinin sözlükbilimi ve öğretiminin temelleri/ Лексикология казахского языка и основы обучения/ Lexicology of the Kazakh language and the basics of teaching	4		4							Пре: Қазақ тілінің фонетикалық жүйесі және оқыту негіздері Пост: Қазақ тілінің сөзжасамы және оқыту негіздері
Қазақ тілінің сөзжасамы және оқыту негіздері/ Kazak dili eğitiminin kelime oluşumu ve temelleri / Словообразование казахского языка и основы обучения/ Word formation of the Kazakh language and the basics of learning	5			5						Пре: Қазақ тілінің лексикологиясы және оқыту негіздері Пост: Қазақ метатілі және академиялық жазу негіздері
Қазақ тілінің морфологиясы және оқыту негіздері/ Kazak dilinin morfolojisi ve öğretiminin temelleri/ Морфология казахского языка и основы обучения/ Morphology of the	5					5				Пре: Қазақ тілінің сөзжасамы және оқыту негіздері Пост: Қазақ тілінің

Kazakh language and the basics of learning										синтаксисі және оқыту негіздері
Қазақ тілінің синтаксисі және оқыту негіздері/ Kazak dilinin sözdizimi ve öğretiminin temelleri/ Синтаксис казахского языка и основы обучения/ Kazakh language syntax and basics of learning	10						10			Пре: Қазақ тілінің морфологиясы және оқыту негіздері Пост: Оқу сауаттылығы және оқыту негіздері
Әдебиет теориясы мен тарихы модулі / Edebiyat Teorisi ve Tarihi Modülü/ Модуль теории и истории литературы/модуль литературоведения/ Module theory and history of literature/literary studies	41									
Қазақ фольклоры және оны оқыту негіздері/ Kazak folkloru ve öğretiminin temelleri/ Казахский фольклор и основы его обучения/ Kazakh folklore and the basics of its teaching	6	6								Пре: жоқ Пост: Ежелгі және хандық дәуірінің әдебиеті мен оқыту жүйесі
Ежелгі мен хандық дәуірінің әдебиеті және оқыту жүйесі/ Antik çağ ve Hanlık dönemi edebiyatı ve öğretim sistemi / Литература древней и ханской эпох и система обучения/ Literature of the ancient and Khan eras and the sistem of education	4		4							Пре: Қазақ фольклоры және оны оқыту негіздері Пост: XIX ғасырдағы қазақ әдебиеті және оқыту негіздері
XIX ғасырдағы қазақ әдебиеті және оқыту негіздері/ 19. Yüzyıl ile Kazak edebiyatı ve öğretiminin temelleri/Казахская литература XIX века и основы обучения/ Kazakh literature of the XIX century and the basics of teaching	6			6						Пре: Ежелгі және хандық дәуірінің әдебиеті мен оқыту жүйесі Пост: XX ғасырдың алғашқы жартысындағы қазақ әдебиеті (1900-1956 жж.) және оқыту негіздері
XX ғасырдағы қазақ әдебиеті және оқыту негіздері/ Yirminci yüzyıl Kazak edebiyatı ve öğrenmenin temelleri/ Казахская литература XX века и основы обучения / Kazakh literature of the XX century and the basics of teaching	9				9					Пре: XIX ғасырдағы қазақ әдебиеті және оқыту негіздері Пос: Әлем әдебиеті және оқыту жүйесі
Әлем әдебиеті және оқыту жүйесі/ Dünya Edebiyatı ve Öğretim Sistemi / Мировая литература и основы обучению/ World literature and education system	6					6				Пре: XX ғасырдағы қазақ әдебиеті және оқыту негіздері Пост: Әдебиет теориясы
Әдебиет теориясы/ Edebiyat teorisi / Теория литературы/ Theory of literature	5						5			Пре: Әлем әдебиеті және оқыту жүйесі Пост: Қазіргі қазақ әдебиеті және оқыту жүйесі

Қазақ тілін оқыту теориясы мен технологиясы/ Kazak dili öğretimit ve teknolojis / Теория и технология обучения казахскому языку/ Theory and technology of teaching the Kazakh language	4					4				Пре: Қазақ метатілі және академиялық жазу негіздері Пост: Қазақ тілінің синтаксисі және оқыту негіздері
Қазақ әдебиетін оқыту теориясы мен технологиясы/ Kazak edebiyatı öğretimi teorisi ve teknolojis / Теория и технология обучения казахской литературе/ Theory and technology of teaching Kazakh literature	4					4				Пре: Қазіргі қазақ әдебиеті және оқыту жүйесі Пост: Әдебиет теориясы
Қазақ тілі мен әдебиетінен сабақ үлгілерін жасау негіздері/ Kazak dili ve edebiyatı dersleriyle ilgili örnek oluşturmaının temelleri/ Основы составления шаблонных уроков по казахскому языку и литературе / Word formation of the Kazakh language and the basics of learning	3								3	Пре: Оқу сауаттылығы және оқыту негіздері Пост: жоқ
Кәсіби мамандану модулі/Біліктілік модулі/ Mesleki uzmanlık Modülü / Yeterlilik modülü/ модуль профессиональной специализации/модуль квалификации/ professional specialization/qualification	13									
ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРНЫ КОМПОНЕНТІ	9									
Мәтін және лингвомәдени талдау негіздері/ Metin ve dilbilimsel kültür analizi / Текст и лингвокультурологический анализ/ Text and Linguocultural Analysis	5						5			Пре: Қазақ тілін оқыту теориясы мен технологиясы Пост: Қазақ тілі емлесі мен тыныс белгілері
Қазақ метатілі және академиялық жазу негіздері/ Kazak meta dili ve akademik yazının temelleri/ Казахский метаязык и основы академического письма/ Kazakh Metalanguage and the Basics of Academic Writing	4							4		Пре: Мәтін және лингвомәдени талдау негіздері Пост: Қазақ тілі мен әдебиетінен сабақ үлгілерін жасау негіздері және оқыту негіздері
Таңдау компоненті	4									
Көркем шығарманы герменевтикалық талдау/ Bir kurgu eserinin yorumbilimsel analizi/ Герменевтический анализ	4					4				

художественного произведения/ Hermeneutical analysis of a work of art										
Аталым теориясы және мәтін құру негіздері/ Adlandırma teorisi ve metnin hazırlanmasının temelleri / Теория номинации и основы составления текста/ The Theory of nomination and the basics of writing a text										
Тілдік кеңістік және қазақ тілі экологиясы/ Dil alanı ve Kazak dilinin ekolojisi / Языковое пространство и экология казахского языка/ Linguistic Space and Ecology of the Kazakh Language										
Қорытынды аттестаттау / Final Sınav/ Итоговая аттестация/ Final Attestation - / 8 акад.кр./ akademik kredit/ academ.credits)										
Дипломдық жұмысты, дипломдық жобаны жазу және қорғау немесе кешенді емтихан тапсыру/Bitirme tezi ve bitirme projecisini hazırlama ve savunma final sınavına girme/Написание и защита дипломной работы, дипломного проекта или подготовка и сдача комплексного экзамена/Writing and defending a diploma work, diploma project or preparing and passing of Complex exam									8	
Жалпы барлығы/ Genel Toplam /Общий итог/ General:	254	33	35	33	33	30	30	30	30	

[illegible]

Бағалау және дамыту / Değerlendirme ve Geliştirme / Оценивание и развитие / Assessment and Development	4			+													
Педагогикалық зерттеулер / Pedagojik Araştırmalar / Педагогические исследования / Pedagogical Research	4					+	+										
Зерттеулер, даму және инновация / Araştırma, Geliştirme ve Yenilikçilik / Исследования, развитие и инновации / Research, Development and Innovation	5	+					+										
Ататүрік принциптері/Atatürk İlkeleri/Принципы Ататюрка/Principles of Atatürk	3		+														
Түркі мемлекеттер тарихы/Türk memleketleri tarihi/История тюркских государств/Turkic States history			+														
Ясауитану/Yesevilik Bilgisi/Ясавиеведение/Yassawi Study	3		+														
Түрік (Қазақ) тілі – (Деңгей 1-A1,B2) /Türk (Kazak) Dili –(Seviye 1- A1,B2)/Турецкий (Казахский) язык – (Уровень 1- A1,B2)/Turkish (Kazakh) Language – (Level 1- A1,B2)	5		+														
Түрік (Қазақ) тілі – (Деңгей 2-A2, C1) /Türk (Kazak) Dili –(Seviye 2-A2, C1) /Турецкий (Казахский) язык – (Уровень 2-A2, C1) /Turkish (Kazakh) Language – (Level 2-A2, C1)	5		+														
Қазақ тілінің фонетикалық жүйесі және оқыту негіздері/ Kazak dilinin ses sistemi ve öğretiminin temelleri/ Фонетическая система казахского языка и основы обучения/ Phonetics of the Kazakh language and the basics of teaching	5												+				
Қазақ тілінің лексикологиясы және оқыту негіздері/ Kazak dilinin sözlükbilimi ve öğretiminin temelleri/ Лексикология казахского языка и основы обучения/ Lexicology of the Kazakh language and the basics of teaching	4										+						
Қазақ тілінің сөзжасамы және оқыту негіздері/ Kazak dili eğitiminin kelime oluşumu ve temelleri / Словообразование казахского языка и основы обучения/ Word formation of the Kazakh language and the basics of learning	5												+				
Қазақ тілінің морфологиясы және оқыту негіздері/ Kazak dilinin morfolojisi ve öğretiminin temelleri/ Морфология казахского языка и основы обучения/ Morphology of the Kazakh language and the basics of learning	5								+			+					

Қазақ тілінің синтаксисі және оқыту негіздері/ Kazak dilinin sözdizimi ve öğretiminin temelleri/ Синтаксис казахского языка и основы обучения/ Kazakh language syntax and basics of learning	10												+				
Қазақ фольклоры және оны оқыту негіздері/ Kazak folkloru ve öğretiminin temelleri/ Казахский фольклор и основы его обучения/ Kazakh folklore and the basics of its teaching	6													+			
Ежелгі мен хандық дәуірінің әдебиеті және оқыту жүйесі/ Antik çağ ve Hanlık dönemi edebiyatı ve öğretim sistemi / Литература древней и ханской эпох и система обучения/ Literature of the ancient and Khan eras and the sistem of education	4													+			
XIX ғасырдағы қазақ әдебиеті және оқыту негіздері/ 19. Yüzyıl ile Kazak edebiyatı ve öğretiminin temelleri/Казахская литература XIX века и основы обучения/ Kazakh literature of the XIX century and the basics of teaching	6														+		
XX ғасырдағы қазақ әдебиеті және оқыту негіздері/ Yirminci yüzyıl Kazak edebiyatı ve öğrenmenin temelleri/ Казахская литература XX века и основы обучения / Kazakh literature of the XX century and the basics of teaching	9														+		
Әлем әдебиеті және оқыту жүйесі/ Dünya Edebiyatı ve Öğretim Sistemi / Мировая литература и основы обучению/ World literature and education system	6														+	+	
Әдебиет теориясы/ Edebiyat teorisi / Теория литературы/ Theory of literature	5														+	+	
Қазіргі қазақ әдебиеті және оқыту жүйесі/ Modern Kazak edebiyatı ve eğitim sistemi/ Современная казахская литература и система обучения/ Modern Kazakh literature and the teaching system	5														+		
Оқу сауаттылығы және оқыту негіздері / İşlevsel okuma yazma becerisi ve öğretiminin temelleri / Основы функциональной грамотности и обучению/ Fundamentals of functional literacy and learning	3																+
Қазақ тілі емлесі мен тыныс белгілері / Kazak dilinin imla ve yazım kuralları / Орфография и пунктуация казахского языка/ Spelling and punctuation of the Kazakh language	3									+							
Салыстырмалы грамматика/ Karşılaştırmalı Dilbilgisi/ Сравнительная грамматика/ Comparative grammar	5											+					

Қазақ жазу тарихы / Kazak yazısının tarihi / История казахского письма/The history of Kazakh writing	5													+			
Қазақ тілінің тарихи грамматикасы / Kazak dilinin tarihi grameri / Историческая грамматика казахского языка/ Historical grammar of the Kazakh language	4											+	+				
Қазақ тілін оқыту теориясы мен технологиясы/ Kazak dili öğretimit ve teknolojisi / Теория и технология обучения казахскому языку/ Theory and technology of teaching the Kazakh language	4								+								
Қазақ әдебиетін оқыту теориясы мен технологиясы/ Kazak edebiyatı öğretimi teorisi ve teknolojisi / Теория и технология обучения казахской литературе/ Theory and technology of teaching Kazakh literature	4											+					
Қазақ тілі мен әдебиетінен сабақ үлгілерін жасау негіздері/ Kazak dili ve edebiyatı dersleriyle ilgili örnek oluşturmaın temelleri/ Основы составления шаблонных уроков по казахскому языку и литературе / Word formation of the Kazakh language and the basics of learning	3								+								
Мәтін және лингвомәдени талдау негіздері/ Metin ve dilbilimsel kültür analizi / Текст и лингвокультурологический анализ/ Text and Linguocultural Analysis	5											+					+
Қазақ метатілі және академиялық жазу негіздері/ Kazak meta dili ve akademik yazının temelleri/ Казахский метаязык и основы академического письма/ Kazakh Metalanguage and the Basics of Academic Writing	4																+
Көркем шығарманы герменевтикалық талдау/ Bir kurgu eserinin yorumbilimsel analizi/ Герменевтический анализ художественного произведения/ Hermeneutical analysis of a work of art	4											+					+
Аталым теориясы және мәтін құру негіздері/ Adlandırma teorisi ve metnin hazırlanmasının temelleri / Теория номинации и основы составления текста/ The Theory of nomination and the basics of writing a text												+					+
Тілдік кеңістік және қазақ тілі экологиясы/ Dil alanı ve Kazak dilinin ekolojisi / Языковое пространство и экология казахского языка/ Linguistic Space and Ecology of the Kazakh Language												+					+

**ББ Реестріне енгізілген ОН және пәндер бойынша матрицасы
6B01726- Қазақ тілі мен әдебиеті**

ОҚУ НӘТИЖЕЛЕРІ	Білім беру бағдарламасының түлектері: ОН1- Аналитикалық ойлауды дамытады, ғылыми-зерттеу қызметінде дағдыларды меңгереді; ғылыми деректерді өңдеу бойынша сапалы жұмыс жүргізеді; ғылыми қызметті іске асыруда субъективтілік пен жауапкершілікті арттырады; өзіндік көзқарасы қалыптасады. ОН2- Біртұтас жүйе және адам ретінде қоғам туралы, қазіргі қоғамдағы рухани процестердің рөлі, жеке және заңды тұлғалардың құқықтарын қорғау саласындағы тараптардың құқықтық мүдделері, кәсіпкерлік қызметті жүзеге асырудың экономикалық және әлеуметтік жағдайлары, адамға және табиғи ортаға зиянды және қауіпті факторлардың әсері, негізгі ұғымдары туралы біледі. ОН3- Педагогикалық үдерісте білім беру және тәрбиелік міндеттерді, оқытудың түрлерін, формаларын және әдістерін біледі, алған білімдері негізінде білім беру үдерісін басқарудың әдістері мен құралдарын, принциптері мен аңдылықтарын меңгереді. Инклюзивті, жалпы білім беретін мектептердің арнайы сыныптары мен үйден оқыту жағдайында оқушыларды инклюзивті оқыту үлгісін қолдану жұмыстарын ұйымдастыруды, жоспарлауды және шешім қабылдауды үйренеді. ОН4- Педагогикалық психологияның негізгі ұғымдары мен терминдерін меңгеріп, психологиялық-педагогикалық білімді практика жүзінде қолданудың негізгі салаларын біледі, оқу және тәрбие үдерісіндегі адамның танымдық және жеке даму заңдылықтарын, фактілер мен құбылыстарды талдайды. ОН5- Әр түрлі деңгейдегі білім беру ортасын жобалау, сараптау және түзету мәселелерін шешуге кешенді тәсілді қолданады, адамның когнитивті және тұлғалық даму процесінің бөлігі ретінде үздіксіз оқыту тұжырымдамасын түсінеді және іс жүзінде қолданады, сонымен қатар жеке, қоғамдық және желілік деңгейлерде қарым-қатынас пен өзара әрекеттесудің негізгі тұжырымдамалары мен теорияларын қолданады. ОН6- Адам тұжырымдамалары мен олардың оқуды түсінудегі және білім беру үдерісін жобалаудағы маңызын, оқыту теориялары мен олардың оқуды түсінудегі және білім беру үдерісін жобалаудағы маңызын ажыратады; жан-жақты оқыту үдерісіне қолайлы оқыту теориялары мен педагогикалық үлгілерді қолданады. ОН7- Әр білім алушылардың бастапқы кезеңдерін, олардың оқу әлеуеті мен нақты қолдау қажеттіліктерін тани алады, өз білім алушыларына нақты қолдау, жетекшілік ету, оқыту және бағалауға қатысты жеке қажеттіліктерін қарастыра алады. ОН8- Оқу мен оқытудың инновациялық стратегияларын, сондай-ақ пән бойынша ұзақ мерзімді, орта мерзімді, қысқа мерзімді сабақ/сабақ жоспарлары, оқу және сыныптан тыс іс-шаралар негізінде білім беру үдерісін және/немесе сыныптан тыс іс-шараларды жобалау, өткізу және бағалау әдістері мен құралдарын қолданады; эксперименттердің нәтижелерін және/немесе жиналған деректерді талдап, қорытынды жасайды. ОН9- Қазақ тілінің фонетикалық жүйесі мен дыбыстық құрылымы, заңдылықтары, ішкі ерекшеліктері туралы теориялық ұғымдарды түсіндіреді; фонетикалық терминология мен транскрипцияны қолданады; кешенді фонетикалық талдау әдістерін қолданады; тіл фонетикасын теория мен практикада оқытады. ОН10- Қазақ әдеби тілінің лексикалық-фразеологиялық жүйесін, негізгі категорияларын түсіндіреді; лексикалық және фразеологиялық бірліктердегі парадигматикалық, синтагматикалық байланысты, лексикалық бірліктердің арақатынасын түсінеді. ОН11- Мәнмәтіндегі сөздерді мәтіннің мағынасына қарай талдайды; сөзжасамның ғылыми-теориялық негіздерін түсіндіреді; сөзжасамдық талдау жүйесін және сөз тудырушы жұрнақтарды түсіндіреді; қазақ тілі морфологиясының ғылыми теориясын түсіндіреді; сөзді түрлендіру жүйесі туралы құзыреттілікке негізделген білімге ие. ОН12- Қазақ тілінің синтаксис теориясы мен синтаксистік құрылымын түсіндіреді; синтаксистік ұғым бірліктерін ажыратады; қазіргі қазақ әдеби тілінің нормаларына сәйкес сөйлем құрастырады; сөз тіркестеріне, сөйлем түрлеріне жан-жақты талдау жүргізеді. ОН13- Шешендік өнер мен логикалық ойлауды қолданады; ұлттық құндылықтарды, қазақ ауыз әдебиетінің тарихын, фольклортану мен фольклортанулық зерттеулерді түсіндіреді; көне түркі әдебиетіне ортақ әдеби және мәдени ескерткіштерге сипаттама береді; ақындар мен айтушылар поэзиясын түсініп, пікір айтады. ОН14- Қазақ әдебиетіндегі негізгі әдеби мотивтерді сипаттайды; жазба әдебиеттің қалыптасуы мен дамуын түсіндіреді; тәуелсіздік кезеңіндегі қазақ әдебиеті қайраткерлерінің мұрасын меңгереді; прозаға, поэзияға және драматургияға, сатира жанрындағы жаңашыл ізденістерге, жаңашыл әдебиеттану мен әдеби сынға қатысты шығармаларды ұсынады. ОН15- Дүние жүзі әдебиеті тарихының қалыптасуы, дамуы, тенденциялары мен концепцияларын түсінеді; қазақ және әлем әдебиетін салыстырады; автор мен кейіпкер арасындағы байланысты түсіндіреді; әдеби гендер мен тип, әдеби мектептер, әртүрлі ағымдар мен стильдер туралы негізгі түсініктерді меңгереді; пәндік ұғымдарды, ережелерді, теориялық талдау әдістерін түсіндіреді. ОН16- Мәтінге тілдік, логикалық талдау жүргізеді; оқушылардың ауызша және жазбаша сөйлеу дағдыларын жетілдіреді; мәтіннің негізгі идеясы мен мазмұнын анықтайды; жалпы тілдік құзыреттілігін және тыныс белгілері мен емле ережелерін білуін көрсетеді; орфографиялық талдау жүргізеді.
---	--

4.5 Білім беру бағдарламасын сәтті аяқтауға қойылатын талаптар

Білім беру бағдарламасын сәтті аяқтау үшін болашақ мұғалімдер:

- базалық және бейіндік пәндер циклдері бойынша Академиялық кредиттің ең аз санына;
- ЖОО компоненті және таңдау компоненті бойынша курстарды сәтті аяқтауға;
- оқудың барлық нәтижелеріне қол жеткізуге;
- қорытынды аттестаттау жұмысын сәтті орындау және қорғау (*ауызша емтихан, жазбаша емтихан, дипломдық жұмыс, зерттеу жобасы, ұйымдастыру жобасы, стратегиялық жоба, арт-жоба*);
- ең төменгі орташа баллға қол жеткізулері тиіс

5. Студенттің жұмыс сипаттамасы

Педагогикалық жоғары оқу орны студенттерінің жұмысы байланыс сабақтарын, жеке, жұптық және топтық жұмысты, тапсырмалар, емтихандар және т.с.с. қамтиды. 1 ECTS = студенттің 30 сағат жұмысы.

Студенттің өзіндік және/немесе жұптық және топтық жұмысы келесі дара бөлшектерден тұрады: оқытушының басшылығымен жеке және/немесе жұптық және топтық жұмыс және толық өз бетімен орындалатын жұмыс.

Студенттің өзіндік және/немесе жұптық және топтық жұмысы оқу-әдістемелік әдебиетпен және әр курс бойынша ұсыныстармен қамтамасыз етілген, өзіндік/топтық оқу үшін бөлінген тақырыптардың белгілі бір тізімі бойынша жүргізіледі. Оқытушының басшылығымен жүргізілетін студенттердің өзіндік және/немесе жұптық және топтық жұмысы университет немесе оқытушының өзі анықтайтын кесте бойынша жүргізіледі;

Толық өз бетімен орындалатын жұмыс көлемі педагогикалық жоғары оқу орны студентінен күнделікті өзіндік жұмысты талап ететін тапсырмалармен бекітіліп отырылады.

Аудиториядағы жұмыс, оқытушының басшылығымен жүргізілетін студенттің өзіндік және/немесе жұптық және топтық жұмыс және оқу жұмысының барлық түрлері бойынша толығымен өз бетімен орындалатын жұмыс арасындағы уақыт арақатынасты білім беру мекемесі өздігінен анықтайды.

6. Баға/бағалау әдістері

6.1 Бағалау

Оқыту нәтижелерін бағалау модульдердің құзыреттілік мақсаттарына және ондағы курстарды бағалау өлшемдеріне негізделеді. Бағалау критерийлері әртүрлі тапсырмалардың негізі ретінде қолданылады. Оқу тапсырмаларына

білім алушының өздік тапсырмасы, топтық тапсырма, жоспар, есеп, топтық пікірталас, топтық тест, дамытуға арналған тапсырмалар, зертханалық тапсырмалар, ойлау мен бағалауға қатысты тапсырмалар немесе белсенділікті арттыратын тапсырмалар жатады. Бағалау болашақ мұғалімнің педагогикалық білім беру модульдерінің құзыреттілік мақсаттарына қол жеткізгені туралы мәліметті алуға мүмкіндік береді.

Бағалау жалпы құзыреттілікке бағдарланған білім беру негізінде жатыр. Құзыреттілікке негізделген бағалау болашақ мұғалімнің нені білетінін ғана емес, сонымен қатар оның дағдысын, болашақ мұғалімдер өздерінің білімдерін өмірде кездесетін қиындықтарға немесе жағдайларға қатысты қолдана алуын өлшеуі тиіс. Болашақ мұғалімдерге кәсіби қызметінде кездесуі ықтимал жағдайларға байланысты тапсырмалар және қайталанбайтын өзіндік қиындық тудыратын тапсырмалар берілуі керек. Құзыреттілікке негізделген оқытуда бағалау өте маңызды қызмет атқарады. Бұрынғы құзыреттіліктер мен жеке жағдайларды мойындау негізінде құзыреттілікті әр курста көрсетуге болады. Құзыреттілікті көрсету бүкіл оқу модулін қамти алады. Басқа жерден алынған дайындық пен оқыту алдындағы мойындау және мақұлдау практикасына қатысты арнайы нұсқаулықтар.

Оқу шәкіл негізінде бағаланады. Болашақ мұғалімдердің оқу жетістіктері (білімі, шеберлігі, дағдылары мен құзыреттіліктері) сандық баламасы бар (оң бағалар, кему ретімен, «А»-дан «D»-ға дейін, «қанағаттандырыларлықсыз» - «FX», «F») халықаралық мақұлданған әріптік жүйеге сәйкес келетін 100-балдық шәкіл бойынша баллмен есептеледі.

Төрт баллдық жүйе бойынша сандық баламаға сәйкес келетін білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалаудың әріптік жүйесі

Әріптік жүйедегі баға	Баллдардың сандық баламасы	%-дық үлесі	Дәстүрлі жүйедегі баға
A	4,0	95-100	Үздік
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	
C	2,0	65-69	қанағаттанарлық
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	

D	1,0	50-54	қанағаттанарлықсыз
FX	0,5	25-49	
F	0	0-49	

Бағалаудағы мақсат – болашақ мұғалімдерге көмек пен қолдау көрсету, олардың өзін өзі бағалау қабілетін дамыту, болашақ мұғалімдердің құзыреттілігі туралы ақпаратты ұсыну және білім беру бағдарламасында анықталған жоспарланған оқыту нәтижелеріне және құзыреттіліктерге қол жеткізулерін қамтамасыз ету болып табылады. Өзін - өзі бағалау және өзара бағалау дағдылары еңбек қызметіндегі негізгі дағдылар болып есептеледі және бағалау оқу үдерісінде осы дағдыларды дамытуды қолдаудың басты құралы болып табылады.

6.2 Сыртқы бағалау

1) Жаңа білім беру бағдарламаларын әзірлеу. Ішкі сапаны қамтамасыз ету жүйесі

Жаңа білім беру бағдарламасы болашақ мұғалімдер, оқытушылар мен жұмыс берушілерді қоса, барлық мүдделі тараптармен әрекеттесу негізінде әзірленуі тиіс. Бүкіл үдерістің мақсаты бар бағдарламаның мақты жақтарын және жоғары сапасын әрі қарай дамыта отырып, болашақ мұғалімдердің жұмыс көлеміне талаптар мен білім беру менеджменті бойынша курс қажеттілігі сынды кейбір мәселелерін шешу болып табылады. Барлық студенттер мен түлектерді сұрау, сондай-ақ фокус-топтарда талқылау мен түлектер және жұмыс берушілермен талқылаулар бағдарламаны жобалаудың негізі болып табылады. Профессорлық-оқытушылық құрам тұтас бағдарлама мақсаттарын және оқыту нәтижелерін талқылауға қатысады, ал бағдарламаны әзірлеушілер тобы бірлесіп өздерінің мамандықтары бойынша курстарды әзірлеу жұмыстарын атқарады.

Жоғары оқу орны факультеті (мектебі) негізінде білім беру бағдарламаларының мазмұны мен оларды іске асыру жағдайы, бағалау саясаты мен факультеттің (мектептің) басқа да академиялық сұрақтары бойынша шешімдерді қабылдайтын, студенттердің білім беру бағдарламаларының және (немесе) пәндер/модульдер сапасы туралы сұрайын ұйымдастыратын академиялық сапа жөніндегі кеңес құрылады.

2) Білім беру бағдарламаларының сыртқы бағалауы үдерістері. Үздіксіз жетілдіру

Профессорлық-оқытушылық құрам тұтастай өздерінің курстарын тұрақты түрде жетілдіруге белсенді түрде қатысады, бұл жоғары оқу орны мәдениетінің және олардың білім беру саласындағы сарапшы ретінде меншік кәсіпқойлығының ажырамас бөлігі болып табылады. Курстарды бағалау және Студенттік

комитеттің отырысы сынды кері байланыстың ресми тетіктеріне қосымша оқытушылар мен студенттер нақты курстар мен тұтас бағдарламаға қатысты тығыз байланыс орнатуы тиіс. Үздіксіз талдау және жетілдіру үдерісі жыл сайынғы бағдарламаны бақылау үдерісінің негізінде жатыр, оның барысында кейбір оқытушылар өздері жүргізген курстарды талдайды, бұл мамандану деңгейінде талдау мен жақсарту бойынша ұсыныстарға алып келеді, ал ол өз кезегінде бағдарлама мен мектеп деңгейінде талдау және әрі қарайғы жетілдіру жоспарларына алып келеді.

Жоғары оқу орындары жұмыс берушілермен және кәсіби қауымдастықпен кері байланыс орнатудың тұрақты, ресми тетіктерін иеленеді. Бұл қарым-қатынас бағдарламаны үнемі жетілдірудің негізі болып табылады.

Білім беру бағдарламаларының сапасын қамтамасыз етуді жасқарту үшін жоғары оқу орындары:

- Сапаны қамтамасыз ету мен сапаны арттыру арасындағы тепе-теңдік сақталатын, ішкі сапа жүйесін әзірлейді. Бұл ретте, сапаны қамтамасыз ету алдын алу шарасы, ал сапаны арттыру одан жоғары мақсаттарды иеленіп, трансформациялық өзгерістерді білдіреді (Jones, 2003).
- Институционалдық сауаттылық деңгейін арттырып, Еуропалық жоғары оқу орны кеңістігінде Сапаны қамтамасыз ету стандарттары мен нұсқаулықтарын (ESG) (2015) терең түсініп, ESG 2015 стандарттарын енгізуі тиіс.
- Сапаны қамтамасыз етудің институционалдық үдерістерін тұрақты түрде жетілдіру үшін оларды ұдайы қайта қарап отыруы тиіс.

3) Аккредиттеу

Қазақстанда институционалдық және арнайы аккредиттеу бар, жоғары оқу орындары үшін ол ерікті түрде болып қалып отыр. Алайда аккредиттеу болашақ мұғалімдерді оқыту үшін мемлекеттік гранттарды иеленудің негізгі шарттарының бірі болып табылады.

7. Оқытушы-профессорлық құрамға қойылатын талаптар

7.1 Оқытушы-профессорлық құрамға қойылатын талаптар

Білім беру бағдарламасының пәндеріне сәйкес оқытушылардың болуы, оқытушылар білімінің оқытылатын пәндер бейініне сәйкестігі және/немесе олардың «Философия докторы (PhD)» немесе «Бейіні бойынша доктор» ғылыми атағы немесе ғылыми дәрежесі , және/немесе «доцент (доцент)» ғылыми атағы немесе «профессор» (болған жағдайда) және/немесе пәндер бейіні бойынша «магистр» дәрежесі бар оқытушылар және (немесе) кемінде үш жыл еңбек өтілі бар аға оқытушылар оқытушы ретінде жұмыс өтілі немесе бейіні бойынша кемінде бес жыл практикалық жұмыс өтілі бар оқытушылардың бар болуы.

Оқытушылық құрамның жоғары/академиялық дәрежесі ғылым докторы/кандидаты ғылыми дәрежесіне немесе доктор немесе магистр

жоғары/ғылыми дәрежесіне сәйкес келеді. Негізгі білім немесе жоғары оқу орнынан кейінгі білім немесе ғылым докторы/кандидаты ғылыми дәрежесі, ғылыми дәреже оқытылатын пәндерге сәйкес келуі тиіс.

7.2 Қосымша талап етілетін оқытушы-профессорлық құрам

Негізгі жұмыс орнымен қатар, қосалқы жұмыс істейтін, оқытатын пәндердің бағытында практикалық кәсіби қызметпен айналысатын, дайындық бағыты бойынша жұмыс өтілі 3 жылдан артық оқытушылар. Жұмысқа қосымша жетекші ғалымдар, басқа жоғары оқу орындарының және ғылыми-зерттеу ұйымдарының мамандары, сарапшы мұғалім, зерттеуші мұғалім, шебер мұғалім сынды тиісті санаттардың мұғалімдері мен мектеп басшылары тартыла алынады.

7.3 Оқытушы-профессорлар құрамының біліктілігін арттыру қажеттілігі

Қазақстан Республикасының «Білім туралы» заңының (2007; 27.12.2019 ж. өзгертулермен) және Қазақстан Республикасында жоғары білім ұйымдарының қызметін реттейтін басқа да нормативтік құқықтық актілердің негізінде жоғары білім ұйымында қызметін жүзеге асыратын оқытушы бес жылдан бір реттен сирек емес, ұзақтығы төрт айдан аспайтын біліктілігін арттыруға құқылы.

Кәсіби құзыреттіліктерді дамыту да Қазақстан Республикасында қабылданған «Үздіксіз білім беру (үздіксіз оқыту) тұжырымдамасында» (2021) қабылданған басымдылықтардың бірі болып табылады.

7.4 Қосымша әкімшілік қызметкер қажеттілігі

Академиялық сұрақтар жөніндегі проректор білім беру қызметтерін жоспарлау және іске асыруды бақылау үшін жауап береді.

Рәсімдердің нақты кезеңдерін ұйымдастыру және орындауды үйлестіру және нәтижелердің сапасы үшін жауапкершілік бөлімше басшыларына жүктеледі.

8. Ресурстар

8.1. Кітапхана ресурсы

Кітапхана қоры ақпараттық ресурстардың құрамдас бөлігі болып табылады және білім беру, оқу-әдістемелік, ғылыми және басқа әдебиетті қамтиды.

Оқу және ғылыми әдебиет кітапхана қорының болуы: оқыту тілдерінде басып шығарылғандарды қоса алғанда, білім беру бағдарламаларының 100% пәндерін қамтамасыз ететін, соңғы он жылдағы баспа және электрондық басылымдар түрінде. Кітапхана қорының жаңартылуы Қазақстан Республикасының нормативтік құжаттарына сәйкес жүзеге асырылуы тиіс.

8.2. IT-ресурстар

Жоғары оқу орны болашақ мұғалімдерді оқу-әдістемелік әдебиетпен және

(немесе) білім беру бағдарламаларын табысты іске асыру үшін қажетті электрондық ресурстармен, білім беру менеджменті жүйесінің (веб-сайт, ақпараттық білім порталы, автоматтандырылған оқытудың академиялық кредиттік технологиялары жүйесін, ақпараттық-білім ресурстарының кешенін қамтитын жоғары технологиялы ақпараттық-білім ортасы) қызмет етуін қамтамасыз етеді.

8.3 Инфрақұрылым

Жоғары оқу орны оқу, әдістемелік, ғылыми және басқа әдебиетпен, мультимедиялық кешені бар аудиториялармен, компьютерлік сыныптармен, кең жолақты Ғаламторға қолжетімділікпен, спорттық, материалдық-техникалық, оқу-зертханалық базалармен және білім беру бағдарламасын іске асыру үшін қажетті жабдықтармен қамтамасыз етеді.

9. Қосымша ақпарат

9.1 Қосымша материалдар

Инклюзия білім беру бағдарламасының маңызды өтпелі қағидаттарының бірі болып табылады (толығырақ 1-қосымшадан қараңыз). Білім берудегі инклюзия барлық білім алушылар, дене кемістігіне немесе мүгедектікке қарамастан, әдеттегі мектептерге барып, құрбыларымен бірге оқу мүмкіндігін иеленуі дегенді білдіреді. Педагогикалық білім беруде болашақ мұғалімдер алуандық педагогикасы қағидасына немесе барлығы үшін әмбебап дизайн қағидаларына негізделген әртүрлі білім алушылар үшін оқу бағдарламаларын іске асыруда кәсіпқой ретінде сезінуіне ерекше көңіл бөлінеді. Бірлесіп оқыту және саралау тәсілі сынды инклюзивті педагогикалық әдістерді іске қосу маңызды. Тек мамандандырылған мұғалімдер (арнайы білім мұғалімдері) ғана емес, сондай-ақ барлық мұғалімдер инклюзивті білім беру ортасында жұмыс істей алуы маңызды. Осылайша, барлық болашақ мұғалімдердің төмендегі салалардағы құзыреттіліктерін дамыту қажет:

Инклюзивті білім беру тұжырымдамаларын және қағидаттарын білу

- Инклюзия құндылығы тұрғысынан өзінің жұмысын бағалау.
- бейімделетін бағдарламалар, оқу жетістіктерін бағалаудың әдістерін өзгерту сынды білім беру үдерісінің икемді үлгісімен жүзеге асырылатын білім берудегі инклюзивтілік қағидасын жүзеге асыруды түсіну
- балалардың қабілеттерінің әртүрлі екенін түсіну және жан-жақты білім алушыларды қолдау үшін әртүрлі траекторияларды қолдану.

Оқытуда іс жүзінде қолдану

- Белгілі бір пән бойынша айрықша білім беру қажеттіліктері бар бала үшін бейімделген/жеке бағдарламаны әзірлеу.
- Мультимодальды әмбебап оқыту әдістерін, қарапайым құрылымды сөйлеуді, балама коммуникацияны қолдану

9.2 Электрондық оқыту

Сандық технологиялардың жылдам дамуы нақты бағдарламалық құралдарды зерделеуді ғана емес, сондай-ақ болашақ мұғалімдердің оқытуда виртуалды оқыту құралдарын қолдану және цифрлық оқыту орталарында (психологиялық және дидактикалық негіздеме) оқыту үдерістері үшін жарамды педагогикалық әдістерді таңдау бойынша құзыреттіліктерін дамытуды талап етеді. Ол үшін жоғары оқу орындарына:

- цифрлық технологияларды тиімді қолдана отырып, болашақ мұғалімдердің біліктілігін арттыру үшін жағдай жасауы;
- цифрлық құралдарды қолдану немесе виртуалды оқыту орталарында жұмыс істеу кезінде білім алушылардың білімдегі дара қажеттіліктерін қалай ескеруге болатынын түсінуге қатысты болашақ мұғалімдердің құзыреттіліктерін дамытуы;
- цифрлық оқыту орталарын және бағалауда геймификация, цифрлық тестілер мен сұрақ-жауап және цифрлық бағалаудың басқа да түрлерін қолдану бойынша болашақ мұғалімдердің цифрлық құзыреттіліктерін дамытуы;
- болашақ мұғалімдердің өздерінің цифрлық құзыреттіліктерін бағалауға және жұмыс берушілердің (мектептердің) күнделікті тірлігінің талаптарына сәйкес педагогикалық үдерісте цифрлық құралдарды қолдану қабілеттерін дамытуға жәрдемдесуі;
- білім беру, ғылым мен өндірісті кіріктіруді іс жүзінде жүзеге асыру, кәсіби қауымдастықтарды мектеп оқушыларын цифрлық технологияларды қолдану негіздеріне үйретуге жұмылдыру және алынған практикалық дағдылардың тәуелсіз бағалауын жүргізуі;
- тиімділікті және білім беруде цифрландыруды іс жүзінде қолдануды арттыру мақсатында жұмыс істеп жатқан мұғалімдер үшін цифрландыруды білім беру үдерісіне қосуы;
- педагогикалық білім беруге жаһандық цифрландыру (мысалы, Білім берудегі технологиялар бойынша халықаралық қоғамның (ISTE)) стандарттарын енгізуге және цифрландыру саласында сарапшылық қауымдастықты құруға ықпал ету қажет.

10. Бекіту

- Әзірленген білім беру бағдарламаларының қарастырылуын, олардың Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің республикалық оқу-әдістемелік кеңесімен келісілуін және бекітілуін қамтамасыз ету.
- Педагогикалық жоғары оқу орындарында әзірленген барлық білім беру бағдарламаларының ауқымын кеңейту.

1-ҚОСЫМША: Білім беру бағдарламасының негізгі қағидаттары

Құзыреттілік тәсілі

Құзыреттілік тәсілі – бұл оқытуды ұйымдастыру мен жүзеге асырудың оқуға бағдарланған әдісі. Ол негізінен білім алушылар дәстүрлі түрде анықталған пәндік мазмұн туралы білуі тиістігіне басты көңіл бөлетін, анағұрлым дәстүрлі білім беру тәсілінің баламасы болып табылады. Құзыреттілік тәсілінің қағидаларына сәйкес БББ әзірлеу кезінде біз студенттерімізді неге үйреткіміз келетініне басты назар аударылады. Яғни оқу барысында студенттер игеруі тиіс құзыреттіліктерді анықтау қажет. Құзыреттілік тұжырымдамасы арнайы дағдыларды да, жалпы құзыреттіліктерді немесе БББ барысында мұғалімдер дамытуы тиіс икемді дағдыларды да қамтуы тиіс. Икемді дағдыларға, мысалы, көшбасшылық, қарым-қатынас және әріптестік дағдылары, рефлексия дағдылары, әлеуметтік және эмоционалдық зияткерлік және т.с.с. кіреді. Мұндай икемді дағдыларды дамыту барлық БББ, құзыреттіліктерге және оқыту нәтижелеріне, сондай-ақ БББ жүзеге асыруға кіруі тиіс.

Оқыту нәтижелері білім, дағдылар мен мақсаттар түрінде көрініс табатын болашақта қалайтын жағдайды білдіреді. Өзара байланысты барлық оқу курстарын оқудың жазбаша нәтижелері де жинақталған құзыреттіліктерді көрсетуі тиіс. Демек, құзыреттіліктерге негізделген оқуды жоспарлау БББ деңгейінде басталады да, оқу нәтижесі мен оларды бағалау арқылы оқу курстары деңгейінде жүзеге асырылады

БББ әзірлеуде құзыреттілік тәсілін қолданудың себебі ол көбіне студенттерге бағдарланған курстар мен БББ әзірлеуге мүмкіндік беретінінде. Студентке бағдарланған тәсіл студенттер оқу барысында игеруі тиіс басты білім мен дағдылар курс немесе БББ мазмұнын анықтайды деген сөз. БББ әзірлеудегі құзыреттілік тәсілінің мақсаты студенттер негізгі білім, дағдылар мен қарым-қатынастарды/құндылықтарды иеленіп, студентке оның пәні немесе білім саласына тән білім мен дағдыларды, сондай-ақ ол оқу уақытында жинақтайтын барлық БББ үшін ортақ жалпы құзыреттіліктерді анықтауға көмектесу болып табылады

Құзыреттіліктерге негізделген БББ әзірлеу кезіндегі басты элементтерді қорытындылау үшін келесілердің нақты сипаттамасына басты назар аудару қажет: а) ЖОО, оқу модулі немесе жеке курсты аяқтаған соң студент қандай құзыреттіліктерді иеленуі тиіс (пәндік және жалпы құзыреттіліктерді қоса); ә) әртүрлі оқу модульдері, курстар мен оқыту түрлері құзыреттіліктің дамуына қалай ықпал етеді; б) БББ мақсаттары мен оған кіретін курстар мақсаттарының сәйкестігі қалай қамтамасыз етіледі; в) студенттер өздерінің құзыреттіліктерін қалай көрсете алады (бағалауға байланысты).

Барлық оқу бағдарламаларын жүзеге асыру кезінде геймификация, проблемалық оқыту (PBL) және т.б. сынды студентке және белсенді оқытуға

орталықтануға жәрдемдесетін әдістемелерді енгізген жөн (Сағынтаева және басқалар, 2021). Білім алушыларға бағдарланған оқыту тәсілі кезінде білім алушылар оқу үдерісінде орталық орынды иеленетін белсенді қатысушылар болып табылады. Білім алушы енжар білім алушы ретінде емес, белсенді қатысушы ретінде қаралады. Мұғалім оқушыға оның білімді жинақтаудағы күрделі үдерісінде көмектесетін жолсерік рөлін атқарады. Кең мағынада білім алушыларға бағдарланған оқу тәсілі назардың мұғалімнен оқушыға және оның оқыту үдерістеріне ығысуын білдіреді (Tran және басқалар, 2010). Білім алушыларға бағдарланған оқыту тәсілінде басты назар білім алушының немен айналысатынына және білім алушылардың белсенді қатысуын арттыру әдістері мен терең оқу тәсіліне аударылады (Biggs & Tang, 2011; Prosser and Trigwell, 2014). Білім алушыларға бағдарланған тәсіл кезінде оқушы белсенді білім құрастырушы ретінде қаралады. Демек, білім алушыларға бағдарланған оқыту әдістерінің басты назарында түбінде бүкіл өмір бойы оқуға мүмкіндік беретін дербестік пен белсенді оқытуды дамыту болады.

Студенттерге бағдарланған тәсіл және белсенді оқуға жәрдемдесетін әдістер

Студенттерге бағдарлық дәстүрлі оқыту түрінен (мұғалімге бағдарлық) басты назар оқыту мен оқу үдерісі білім алушыларды белсенді араластыруға және терең оқу тәсіліне ықпал ететіндей, ұйымдастырылатынына бөлінетінімен ерекшеленеді. Студенттердің белсенді қатысуын талап ететін оқыту оқу сапасын арттыратыны сөзсіз (Biggs & Tang, 2011). Алайда, студенттерге бағдарланған оқыту мұғалімді екінші кезекке қойып, оның маңыздылығын төмендетпейді. Оның орнына ол білім алушылардың қызығушылығын арттыру үшін мұғалімдердің тәжірибесін пайдалануға тырысады.

Білім алушыға бағдарлану мұғалімнің ойлау қабілетін өзгертуді талап етеді және оқыту практикасы үшін көптеген салдарды тудырады. Мысалы, оқыту және оқу қызметі белсенді оқытуды қолдайтындай етіп, жоспарлануы тиіс. Белсенді оқыту әдістері дәріс сынды пассивті тәсілдерге қарағанда, білім алушыға анағұрлым көбірек жауапкершілікті арттырады. Белсенді оқыту қызметі білімді іс жүзінде қолдану және талдау сынды жоғары деңгейлік ойлау қабілетін дамытуға ықпал етеді де, студенттерді тереңірек оқу үдерісіне тартады. Сонымен қатар олар студенттерге білімімен бөлісу және оны қолдануды жақсартуға мүмкіндік береді. Белсенді оқытудың жағдайларды зерттеу, қиындықтарды шешу, топтық жобалар, пікір-талас, өзара оқыту, ойындар және т.с.с. көптеген әдістері бар. Алайда, әдістерді алға қойылған нәтижелерге сәйкес таңдау керектігін естен шығармау қажет. Демек, белсенді оқыту әдістерін таңдау кезінде әдістердің қайсысы алға қойылған оқыту нәтижелеріне қолжеткізуге ықпал ететінін ескеру қажет.

Конструктивті үйлесу

Конструктивті үйлесу қағидаты көптен бері оқыту мен оқудың сапасын арттырудың мақты әдісі ретінде үгіттеліп келеді (Biggs & Tang, 2011). Конструктивті келісу – бұл оқыту мен оқу бағдарламаларын әзірлеудің кешенді тәсілі, онда оқытудың болжалды нәтижелері/құзыреттіліктер, оқыту және оқу қызметі мен сапалы оқыту жағдайларын оңтайландыру үшін баға тапсырмалары арасындағы сәйкестік сөз етіледі. Басты қағидат оқу бағдарламасы оқу шаралары мен бағалау бойынша тапсырмалар болжалды оқу нәтижелеріне (БОН) және білім алушылар дәрежені, модульді немесе курсты аяқтағаннан кейін нені істей немесе көрсете алуы керектігіне сәйкес келетіндей етіп әзірленуі тиіс екендігінде. Оқытудың жоғары сапасы осы компоненттерді біріктіру есебінен қамтамасыз етіле алынады.

Конструктивті үйлесу парадигмасының мұғалімге бағдарланған оқытудан жоғарыда сипатталған, білім алушыларға бағдарланған оқытуға жалпы ығысуын көрсетеді. Оқытуды жобалаудағы басты қадам болжалды оқу нәтижелерін немесе білім алушылар оқу барысында игеруі тиіс құзыреттіліктерді және олар оқудың іс жүзінде болғанын қалай көрсететінін анықтау болып табылады (Biggs & Tang, 2011). Оқытушының рөлі білім алушыны алған қойылған оқу нәтижелеріне қолжеткізуге көмектесетін қызмет түрлеріне тарту болып табылады (Biggs, 1996). Оқу мен бағалаудың тиісті әдістері мен тапсырмаларын таңдап, оларды болжалды оқу нәтижелерімен/құзыреттермен келісе отырып, студенттердің оқу практикасын тиімді бағыттауға және мағынаға бағдарланған, терең оқуды жақсартуға болады (Biggs & Tang, 2011; Boud & Falchikov, 2006). Конструктивті үйлесімді оқыту – бұл, іс жүзінде, өлшем-бағдарлы жүйе, ондағы орталық элементтер, яғни болжалды оқу нәтижелері, оқыту-оқу және баға бойынша қызмет келісілген және бұл элементтердің барлығы ретті.

Конструктивті үйлесу білім беру жүйесінің барлық деңгейлерінде қолданылуы тиіс, себебі оқыту және оқу тұтас жүйеде орын алады. Оқыту мен бағалаудың барлық тұстары жоғары деңгейде оқытуды қолдауға бапталған, сондықтан барлық білім алушылар анағұрлым жоғары деңгейлі оқыту үдерістерін қолдануға ынталандырылады.

1-сурет. Конструктивті үйлесу көрінісі

Зерттеулерге негізделген педагогикалық білім

Зерттеулерге негізделген ПБ маңызын мойындау бүкіл дүние жүзінде орын алуда (Flores, 2018). Педагогикалық оқу орындарының жұмысына ғылыми зерттеулерді біріктіру көптеген тұстарда кәсіпті дамытудың тиімді шешімі ретінде ұсынылды. Олар білім теориясы, зерттеулер мен оқыту тәжірибесі арасында нақты байланысты орната алуы тиіс. Зерттеулердің ПБ-дағы маңыздылығын және рефлексивті практиктерді дайындауға пайдалы екенін мойындау күннен күнге артып келеді (Flores, 2018). Зерттеулерге негізделген ПБ әртүрлі нысанда жүзеге асырыла алынады. Қарапайым тілмен айтқанда, оқудың мазмұны мен әдістері, педагогикалық жобалар зерттеулерге негізделген. Бұл сондай-ақ педагогтар білім алушылардың өздерінің білімдері мен зерттеу дағдыларын жақсартуға бағдарланған әдістерді қолданады деген сөз. Сонымен қатар зерттеулерге негізделген ПБ педагогтар өздерінің жұмыстарын да, тұтас оқытуды да зерттейді дегенді де білдіреді. 1-ші кестеде соңғы зерттеулер (Сао және басқалар, 2021) кезінде анықталған зерттеулерге негізделген ПБ әртүрлі нысандары көрсетілген.

Зерттеулерге негізделген оқытудың мазмұны	Оқу орындарының оқытушылары болашақ мұғалімдерге өздерінің академиялық білімдерін беру мен олардың өзіндік ойлауын дамыту үшін зерттеулері оқу материалдары ретінде қолданады (Visser-Wijnveen және басқалар, 2010).
Оқыту әдістері мен курс дизайны зерттеулерге негізделген	Оқу орындарының оқытушылары өздерінің педагогикалық білім саласындағы зерттеулерін қолданады және өздерінің оқыту әдістерін тиісінше әзірлейді (Cochran-Smith 2005; Krokfors және басқалар, 2011).
Зерттеуге бағдарланған оқыту әдістерін қолдану	Оқу орындарының оқытушылары болашақ мұғалімдерге талдамалы ойлауды үйреніп, зерттеу негізінде өздерінің педагогикалық ойлау қабілетін дамытуға көмектесу үшін сұраныстарға қызметке негізделген курсты ұйымдастырады (Krokfors және басқалар, 2011).
Оқытушылар педагогикалық білім саласындағы зерттеушілер ретінде әрекет етеді	Оқу орындарының оқытушылары өздерінің педагогикалық тәжірибелерін, сондай-ақ педагогикалық білім беру тақырыптары бойынша зерттеулер жүргізеді (Cochran-Smith 2005).

Зерттеу жұмыстарына қатысқаны үшін болашақ мұғалімдерді көтермелеу	Оқу орындарының оқытушылары зерттеулерді жүргізу тәжірибесін иелену үшін болашақ мұғалімдерді зерттеу үдерісіне қатыстырады (Visser-Wijnveen және басқалар, 2010).
Зерттеулер мен оқыту арасындағы өзара байланыс	Оқу орындарының оқытушылары зерттеулер мен оқыту арасындағы байланыс бірін бірі толықтырушы әрі айқын деп есептейді. Оқыту мен ғылыми зерттеулер жалпы және кең мағынада бірін бірі қолдайды.

1-кесте.Зерттеулерге негізделген ПБ (Cao, Postareff, Lindblom-Ylänne & Toom, 2021)

Педагогикалық білім әртүрлі әдістермен зерттеулерге негізделген білім беру тәсілдерін қолдана алады және мәдени мәнмәтін мен тәжірибеге қандай нысандары сәйкес келетінін ескеру маңызды. Зерттеулерге негізделген педагогикалық білімнің түпкілікті мақсаты – тәжірибеленуші мұғалімдерге педагогикалық ойлы, рефлексивті және оқытуға қызығушылығы бар, бағдарланған мұғалімдер болуға көмектесу. Мұғалімдердің педагогикалық ойлауы білім беру жаңалықтары мен құбылыстарын талдау және тұжырымдамалау, оларды анағұрлым күрделі оқу үдерістерінің бөлшегі ретінде бағалау, ұтымды әрі теорияға негізделген шешімдерді қабылдау, мұғалім ретінде өздерінің шешімдері мен әрекеттерін негіздеу дегенді білдіреді. Олардың зерттеулерді қолдану, тіпті, оларды жүргізуге дайындығы олардың алда тұрған міндеттерін орындауға қабілетін арттырады (Тоом және басқалар, 2010).

Зерттеулерге негізделген педагогикалық білім оқу орындары оқытушыларының кәсіби дамуына ықпалын тигізіп қана қоймай, сондай-ақ оқытушы студенттердің де рефлексивті әрі тереңдетілген оқуына көмектеседі. Зерттеулерге қатыса отырып, студенттер сыни тұрғыдан ойлау, қиындықтарды шешу және рефлексивті дағдылар сынды жоғары бағаланатын кәсіби сапаларды иеленеді (Lunenberg, 2010). Демек, оқу орындары оқытушыларының оқытуға қызығушылығы жоғары, оларға мұғалімдерінің айтқанымен ғана шектелмейтін, мұғалімдері өздерінің оқушыларын бірлескен әрі интерактивті оқыту қызметіне жұмылдыра алуынан сабақ алатын (Berry, 2004).

Зерттеулерге негізделген педагогикалық білім беру іс жүзінде қолданылуы үшін ол зерттеу дағдыларын оқытуға, жеке зерттеу қызметін жүргізу және құжаттауға бағытталуы керек, оны педагогикалық білім беру бағдарламасында көрсету керек. Бұдан басқа педагогикалық білім бағдарламалары өздерінің студенттерінің бойында зерделеу мен зерттеуге

бағдарланған жұмыс істеу тәсілін дамытып, олардың зерттеу дағдыларын жетілдіруі тиіс. Зерттеуге бағдарланған рефлексивті жаттықтырушы маман болуы үшін көп уақыт пен теория, практика және олардың арасындағы байланысты терең ойлауға лайықты орын қажет. Сондықтан педагогикалық білімнің оқу бағдарламалары жаңа дағдылар жайлы ой толғау мен оларды өңдеу үшін мүмкіндік беруі тиіс.

Пәнаралық оқыту

Пәндік-тілдік кіріктірілген оқыту (CLIL)

CLIL (Пәндік-тілдік кіріктірілген оқыту) – бұл пәнді де, тілді де үйрену мен оқыту үшін қосымша тіл қолданылатын, екі деңгейлі білім беру тәсілі (Coyle, Hood & Marsh, 2010). Сонымен қатар CLIL жалпы ұғымы екі тілдік оқыту, ағылшын тілінде оқыту немесе үнілу бағдарламасы сынды басқа тілдік бағдарламаларды да қамтиды (Coyle, 2007; Mehisto, Marsh, and Frigols, 2008). Бірақ CLIL бұл тілдік бағдарламалардан пәнге де, тілге де бірдей деңгейде назар аударылатынымен ерекшеленеді (Coyle, 2008; Dalton-Puffer, 2008; De Zarobe, 2008; Marsh, 2012). Яғни тілді үйрену де емес, пәнді үйрену де емес, осы екеуінің комбинациясы болып табылады; сәйкесінше, тілге де, пәнге де назар аударылады. Кеңінен таралған пікірге қарамастан, CLIL шеңберінде оқыту шет тілін қолдану және сол арқылы жүргізіледі, бұл тілдік емес пәндер шет тілінде оқытылатын тәсіл емес (Eurydice, 2006).

CLIL енгізу себептері – білім алушыларға анағұрлым тұтас білім беру тәжірибесін ұсыну, сондай-ақ сыныпта іске асырылған пән мен тілді оқыту нәтижесі болып табылады. CLIL-дің артықшылықтары неврология және білім беру саласындағы пәнаралық зерттеулердің нәтижелерімен дәлелденді (Coyle, Hood & Marsh, 2010). Осы артықшылықтардың арқасында CLIL әртүрлі құрылымдардағы мүдделі тараптардың аудартуда.

Білім бағдарламаларын қолдану тұрғысынан CLIL тәсілі инклюзивті және икемді болып табылады; ол білім алушылардың жасына, қабілеттеріне және қажеттіліктеріне сәйкес бейімделетін бірқатар үлгілерді қамтиды (Coyle, 2007). Осылайша, CLIL-ді іске асыру пәнге байланысты өзгеріп отырады. Бірінші кезеңде тілді үйрену мысалы, белгілі бір тақырыптар немесе жобалар арқылы (мысалы, өмір салты, спорт және мерекелер) БББ енгізіліп, БББ бір немесе бірнеше пәнімен байланыстырыла алынады.

Екінші кезеңде CLIL тіл мен пән арасында (мысалы, тарих қазақ тілі арқылы, ғылым ағылшын тілі арқылы) нақты байланыс орната алады немесе ол тілді БББ бөліктерімен біріктіре алатын ауқымды тәсілді қолдана алады. Кейінгі кездері CLIL әдісі бір пәнге ғана бағытталмайды, әртүрлі пәндер немесе тақырыптар байланысы арқылы дамиды. Сабақтың мазмұны жекелеген пәндер бойынша БББ нақты тұстарын қамтуы мүмкін. Практикалық тұрғыдан алғанда, сабақтарды жоспарлау орта білім берудің пәнаралық ерекшеліктерін ескере

отырып, бірқатар пәндер бойынша бірлескен жұмысты көздейді. Бірақ мұндай тәсіл жергілікті жағдайға сәйкес келетіндігін білу үшін зерттеулер жүргізу қажет.

CLIL-ді кіріктіретін қолданыстағы оқу бағдарламалары ұзақтығы бойынша ерекшеленеді: 2-3 сабақтың бірізділігінен тұратын бір кешеннен ұзақтығы жарты семестр және одан артық модульдерді қолданатын анағұрлым ұзақ тәсілдерге дейін. Кейбір сәтті мысалдарға екі тілді секциялары бар мектептер жатады, онда пәндер ұзақ уақыт бойы басқа тілді қолдана отырып оқытылады (Coyle және басқалар, 2010).

STEM (Ғылым, Технология, Инженерия, Математика) білім беру

Жаратылыстану ғылымдары мен математикадағы пәнаралық, басқа сөзбен айтқанда, STEM-білім беруді, «кейбір немесе барлық – ғылым, технология, инженерия мен математика – төрт пәнді пәндер мен шынайы әлемнің қиыншылықтары арасындағы байланыстарға негізделген бір сыныпқа, блокқа немесе сабаққа біріктіру әрекеті» ретінде анықтауға болады (Moore және басқалар, 2014). STEM-білім беру білім алушылардың бойында ғылыми ақпаратқа қолжеткізу мүмкіндігін және оның өмір мен жаһандық болашақтағы мәнін түсіну қабілетін дамыту үшін STEM-сабақтарын зерттеуге негізделген жобалау мен оқытуға студенттерді дайындауға бағытталған (Feinstein және басқалар, 2013).

Белсенді оқыту жобалық оқыту, сондай-ақ сыныптан және қауымдастықтан тыс оқытудың әртүрлі шарттары мен АКТ қолдану сынды, білім алушыларға бағдарланған белсенді әдістерді қамтиды. Екінші жағынан, ғылыми-жаратылыстану білім беру ғылым арқылы оқытуға және ғылымды басқа пәндермен біріктіру арқылы STEM-нан STEAM-ға ("A" = шығармашылық (art)) өтуге басты назар аударатын құзыреттерге бағдарлануы тиіс. Қазақстандағы БББ-да «А», кем дегенде, болашақ педагогтарда гуманитарлық дағдыларды дамытуды қамтуы тиіс.

Білім берудегі цифрландыру және мұғалімдердің сандық құзыреттілігін дамыту

Жаңа ақпараттық-коммуникациялық технологиялар (АКТ) мұғалімдер мен білім алушыларға оқыту мен үйрету үдерісін ынталандыру мен жетілдіру үшін инновациялық оқу ортасын ұсынады. Бұл жерде онлайн оқыту немесе аралас және гибридік оқыту сынды жаңа білім беру тұжырымдамалары әзірленеді (López-Pérez және басқалар, 2011). Гибридік немесе аралас оқытуды толық онлайн-оқытумен салыстырғанда, веб-құралдар мен материалдарды қолданып, сыныпта күндізгі оқытуды біріктіру (Garrison & Kanuka, 2004), ретінде анықтауға болады. Аралас немесе гибридік оқыту дәстүрлі оқыту нысандарына қосымша ретінде маңызы артып келеді. Көбіне бұл екі терминге ұқсас мағына беріледі, алайда, олардың айырмашылықтары да бар. Аралас оқытуды сыныптағы әдеттегі күндізгі оқыту, электрондық оқыту мен өзін өзі

оқытудан тұратын оқиғаларға негізделген әртүрлі іс-шаралардың бірігуі ретінде анықтауға болса, гибридік оқытуда оқу іс-шараларының бір бөлігі күндізгі ортадан қашықтықтан оқыту ортасына өтеді (Koohang және басқалар, 2006).

Аралас оқыту нысандары маңызды оқыту үдерістерінің тиімділігін де, нәтижелілігін де арттыруға қабілетті, ал кейбір зерттеушілер аралас оқыту дәстүрлі оқыту үлгісімен салыстырғанда да тиімдірек әрі нәтижелірек бола алады деп есептейді (Garrison & Kanuka, 2004). Аралас оқытудың басқа артықшылықтары ретінде ыңғайлылық, студенттердің қанағаттанушылығы, икемділік пен анағұрлым жоғары қатысушылық деңгейін айтуға болады (Koohang және басқалар, 2006).

Білім алушылардың саны тым жоғары болған кезде, онлайн, аралас немесе гибридік оқыту нысандары оқыту сапасын арттыруға көп жағдай жасайды (Osguthorpe & Graham, 2003). Педагогикалық білім беру шеңберінде болашақ мұғалімдер әртүрлі сандық құралдар мен платформаларды қалай қолдану керектігін өздерінің оқытушыларынан үйрене алады. Осылайша, онлайн жағдайда қолданылатын сандық құралдарды және оқыту әдістерін икемді әрі тәжірибелі қолдануды қажет ететін пандемия, саяси және қоғамдық жағдайлар сынды белгісіздік пен кездейсоқ өзгерістер уақыты талап етіп отырғандай, сандық құралдарды қолдану дағдыларын жоғары оқу орындарының оқытушылары ғана емес, сондай-ақ болашақ мұғалімдер де иеленуі тиіс.

Инклюзивті білім беру және білім алушылардың әртүрлі санаттарын мойындау

Инклюзивті білім беру – білім алушыларда болуы мүмкін дене, психологиялық және когнитивтік кемістіктеріне қарамастан, білім беруге қолжетімділікті иеленіп, өздерінің құрбыларымен бірге оқуы тиіс дегенді білдіретін қағидат. Инклюзивті педагогика – оқудың әлеуметтік-мәдени тұсы әсер ететін педагогикалық тәсіл (Florian & Black-Hawkins, 2011), және ол барынша әртүрлі әдістермен білім алушылардың түрлі қажеттіліктерін қанағаттандыруға бағытталған.

«Инклюзия» және «алуандық» тұжырымдамалары оқыту мен білім беру практикасында талданады, бұл ретте инклюзияны қолдайтын іс-шаралар басты орынды иеленеді. Білім берудегі басты ұғымдар білім берудегі теңдік, қолжетімділік, даралық, өмір бойы оқу және әріптестік болып табылады. Педагогикалық білім беруде болашақ мұғалімдердің бойында өздерін инклюзияны енгізетін сарапшылар ретінде қабылдау сезімін қалыптастыруға басты назар аударылады. Бірлескен оқу және жіктеу сынды инклюзивті педагогиканы жаңарту маңызды. Оқытушының міндеті – әр студенттің дара оқыту стилін ескере отырып, студенттер өмір бойы оқи алатындай, оларды дайындап, бағыттау болып табылады. Оқыту мен үйретуге байланысты негізгі төрт құндылық инклюзивті білім беруде барлық мұғалімдердің жұмысы үшін

негіз ретінде анықталды (Еуропалық агенттік). Бұл негізгі құндылықтар мұғалім құзыретінің салаларына байланысты. Құзыреттілік салалары үш элементтен тұрады: құндылықтар, білім мен дағдылар. Барлық мұғалімдер барлық білім алушылар үшін теңдік идеясын ұстануы тиіс (Saloviita, 2018.)

Мұғалімдердің кәсіби дамуы және өзгерістерді басқару

Мұғалім жұмысының қарқынды әрі тұрақты түрде өзгеріп отыратын сипатын ескере отырып, оқытушылар өзінің кәсіби жолында үнемі оқуы тиіс. Мұғалімдердің кәсіби дамуы мұғалімдердің көзқарасы мен түсінігіне, тәжірибесін жақсартуға да (Timperley & Phillips, 2003), сонымен қатар теориялық және практикалық білімдерін кіріктірігіе (Tynjälä, Häkkinen & Hämäläinen, 2004) бағытталуы тиіс. Қазақстан Республикасындағы жоғары білім беру жүйесіндегі зерттеулердің эмпирикалық деректері қазіргі қоғамның тұрақты өзгерістері аясында педагогтардың кәсіби дамуының маңыздылығын көрсетеді (Жүнісова және басқалар, 2021; Жүнісова, 2019). Оқытуға табысты енгізу тәжірибесі мұғалімдердің құндылықтары мен ұстанымдарын жиі өзгертеді, сондықтан оң тәжірибе мұғалімдердің кәсіби дамуында ерекше маңызға ие (Guskey, 1989).

Мұғалімдердің дамуы мен өсуін әрқалай түсінуге болады: 1) нені оқыту керектігін жақсырақ түсіну үшін өзінің пәндік саласын жақсырақ түсіну; 2) қалай оқыту керектігін түсіну үшін мұғалім ретінде мол практикалық тәжірибе иелену; 3) анағұрлым тәжірибелі мұғалім болу үшін оқыту стратегиясының репертуарын әзірлеу; 4) анағұрлым табысты мұғалім болуы үшін мұғалім үшін қандай оқыту стратегиялары тиімді екенін анықтау және 5) оқытуға көмектесу үшін білім алушылар үшін қандай стратегиялар тиімді екенін түсінуді тереңдету (Åkerlind, 2007).

Мұғалімдердің кәсіби дамуы ұзаққа созылған үдеріс екенін атап атқан жөн. Сонымен қатар, даму сызықтық үздіксіз болып табылмайды, керісінше, ол әртүрлі себептерге байланысты үзілуі мүмкін (Beijaard, Meijer & Verloop, 2004). Кейбір мұғалімдер өзгерістер мен дамуды қауіп ретінде қабылдайды, ал өзгеру үдерістері үрей немесе сенімсіздік сезімдерімен қатар жүреді (Postareff және басқалар, 2008). Өзгерістерге қатысты мұндай жағымсыз эмоциялар мұғалімнің назарын тарылтады (Fredrickson, 2001). Сондықтан мұғалімдер әртүрлі көздерден (мысалы, әріптестерінен, басшылардан, жұмыс ортасынан) жеткілікті қолдау мен жағымды кері байланысты алуын қамтамасыз ету маңызды. Мұғалімдерге, сондай-ақ, сәтсіздіктер мұғалімнің кәсіби дамуының бөлшегі екенін түсініп, ал қателерді сабақ алудың мүмкіндігі ретінде қарастыру керек. Мұғалімдердің тәжірибелерімен бөлісуге және әріптестерімен серіктестікке мүмкіндігі болған кезде, бұл олардың оқуы мен дамуына жағымды әсер ететіні дәлелденген (Voogt және басқалар, 2011). Мұғалімдер өздерін жақсы сезініп, жұмысқа ынтамен қараған кезде, олардың дамуына ықпал ететін педагогикалық практикаға қатысуының ықтималдығы да артады (Fredrickson, 2001). Оқытуды дамыту – бұл үздіксіз үдеріс, сондықтан мұғалімдердің педагогикалық

сауаттылығын арттыру үшін өзінің оқытуы жайлы үнемі ойлануға итермелеу керек (Pargala & Postareff, 2021).

Мұғалімдерге мұғалімнің ықпал ету, шешім қабылдау және қандай да бір әрекеттерді жасау мүмкіндігіне қатысты таңдау еркіндігін беру керек. Таңдау еркіндігін берудің мақсаты жаңа жұмыс істеу әдістерін тудырып, қызмет барысын өзгерту болып табылады (Hökkä және басқалар, 2012). Мұғалімдердің даму мен өзгерістерге қатысу мүмкіндігі болғанда, сондай-ақ олардың пікірлері шынымен маңызды екенін сезінгенде, олардың өз жұмысына деген қызығушылығы артатыны сөзсіз (Day, Elliot & Kington, 2005; Pyhältö және басқалар, 2012).

Әдебиеттер тізімі:

1. Білім туралы (2007). Қазақстан Республикасының Заңы; 27.12.2019 жылғы өзгерістермен.
2. Үздіксіз білім беру тұжырымдамасын бекіту туралы (2021). Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 8 шілдедегі № 471 қаулысы.
3. Beijard, D., Meijer, P. C., & Verloop, N. (2004). Reconsidering research on teachers' professional identity. *Teaching and teacher education*, 20(2), p. 107-128.
4. Berry, A. (2004). Self study in teaching about teaching. In J. J. Loughran, M. L. Hamilton, V. K. LaBoskey, & T. Russell (Eds.), *International handbook of self-study of teaching and teacher education practices*. Dordrecht: Springer. 1295-1332.
5. Biggs, J. (1996). Enhancing Teaching through Constructive Alignment. *Higher Education*, 32, p. 347-364.
6. Biggs, J., & Tang, C. (2011). *Teaching for Quality Learning at University*. Maidenhead, UK: Open University Press.
7. Boud, D. & Falchikov, N. (2006): Aligning assessment with long-term learning. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 31(4), p. 399-413
8. Cao, Y., Postareff, L., Lindblom-Ylänne, S. & Toom, A. (2021). A survey research on Finnish teacher educators' research-teaching integration and its relationship with their approaches to teaching. *European Journal of Teacher Education*.
9. Cochran-Smith, M. (2005). Teacher Educators as Researchers: Multiple Perspectives. *Teaching and Teacher Education*, 21(2), p. 219–225.
10. Coyle, D. (2007). Content and Language Integrated Learning: Towards a Connected Research Agenda for CLIL Pedagogies. *International Journal of Bilingual Education and Bilingualism*, 10(5), p. 543–562.
11. Coyle, D. (2008). CLIL - a Pedagogical Approach From the European Perspective. In *Encyclopedia of Language and Education*, edited by N. Hornberger, p. 1200–1214. Boston: Springer US.
12. Coyle, D., Hood, P., & Marsh, D. (2010). *CLIL: Content and Language Integrated Learning*. Cambridge: Cambridge University Press.
13. Dalton-Puffer, C. (2008). Outcomes and Processes in Content and Language Integrated Learning (CLIL): Current Research From Europe. In *Future Perspectives for English Language Teaching*, edited by W. Delanoy, and L. Volkmann, p. 1–19. Heidelberg: Carl Winter.
14. Day, C., Elliot, B., & Kington, A. (2005). Reform, standards and teacher identity: Challenges of sustaining commitment. *Teaching and teacher Education*, 21(5), p. 563-577.
15. De Zarobe, Y. R. (2008). CLIL and Foreign Language Learning: A Longitudinal Study in the Basque Country. *International CLIL Research Journal*, 1(1), p. 60–73.
16. European Agency. *Profile of Inclusive Teachers*. <https://www.european-agency.org/projects/te4i/profile-inclusive-teachers>

17. Eurydice. 2006. *Content and Language Integrated Learning (CLIL) at School in Europe*. Brussels: Eurydice.
18. Feinstein, N. W., Allen, S., & Jenkins, E. (2013). Outside the pipeline: Reimagining science education for nonscientists. *Science*, 340(6130), p. 314-317
19. Flores, M.A. (2018). Linking Teaching and Research in Initial Teacher Education: Knowledge Mobilisation and Research-informed Practice. *Journal of Education for Teaching*, 44 (5), p. 621–636.
20. Florian, L., & Black-Hawkins, K. (2011). Exploring inclusive pedagogy. *British Educational Research Journal*, 37(5), p. 813–828.
21. Fredrickson, B. L. (2001). The role of positive emotions in positive psychology: the broaden-and-build theory of positive emotions. *American psychologist*, 56(3), p. 218.
22. Garrison, D. R., & Kanuka, H. (2004). Blended learning: Uncovering its transformative potential in higher education. *The internet and higher education*, 7(2), p. 95-105.
23. Guskey, T.R. (1989). Attitude and perceptual change in teachers. , 13, p. 439-453.
24. Hazelkorn, E., Ryan, C., Beernaert, Y., Constantinou, C., Deca, L., Grangeat, M., Karikorpi, M., Lazoudis, A., Pintó, R. & Welzel-Breuer, M. (2015). *Science Education for Responsible Citizenship*. European Commission: Directorate-General for Research and Innovation, Science with and for Society.
25. Hökkä, P., Eteläpelto, A., & Rasku-Puttonen, H. (2012). The professional agency of teacher educators amid academic discourses. *Journal of Education for Teaching*, 38(1), p. 83-102.
26. Jones, S. (2003). Measuring the quality of higher education: linking teaching quality measures at the delivery level to administrative measures at the university level. *Quality in Higher Education*, 9(3), 223-229.
27. Koohang, A., Britz, J., & Seymour, T. (2006). Panel Discussion. Hybrid/blended learning: Advantages, Challenges, Design and Future Directions. *In Proceedings of the 2006 Informing science and IT education joint conference* (p. 155-157).
28. Krokfors, L., Kynäslahti, H., Stenberg, K., Toom, A., Maaranen, K., Jyrhämä, R., Byman, R. & Kansanen, P. (2011). Investigating Finnish Teacher Educators' Views on Research-based Teacher Education. *Teaching Education*, 22(1), p. 1–13.
29. López-Pérez, M. V., Pérez-López, M. C., & Rodríguez-Ariza, L. (2011). Blended learning in higher education: Students' perceptions and their relation to outcomes. *Computers & education*, 56(3), p. 818-826.
30. Lunenberg, M. (2010). Characteristics, scholarship and research of teacher educators. In P. Peterson, E. Baker, & B. McGaw (Eds.), *International encyclopedia of education* (p. 676-680). Oxford, UK: Elsevier.
31. Marsh, D. (2012). *Content and Language Integrated Learning (CLIL). A Development Trajectory*. Cordoba: Servicio de Publicaciones de la Universidad de Córdoba.
32. Mehisto, P., Marsh, D. & Frigols, M. J. (2008). *Uncovering CLIL Content and Language Integrated Learning in Bilingual and Multilingual Education*. London: Macmillan.

33. Moore, T. J., Stohlmann, M. S., Wang, H. H., Tank, K. M., Glancy, A. W., & Roehrig, G. H. (2014). Implementation and integration of engineering in K-12 STEM education. In *Engineering in Pre-College Settings: Synthesizing Research, Policy, and Practices* (p. 35-60). West Lafayette: Purdue University Press.
34. OECD (2020). *Raising the Quality of Initial Teacher Education and support for early career teachers in Kazakhstan*. OECD Education Policy Perspectives, No. 25, OECD Publishing, Paris.
35. Osguthorpe, R. T., & Graham, C. R. (2003). Blended learning environments: Definitions and directions. *Quarterly review of distance education*, 4(3), p. 227-33.
36. Parpala, A., & Postareff, L., (2021). Supporting high-quality teaching in higher education through the HowUTeach self-reflection tool. *Ammattikasvatuksen aikakauskirja*, 4, 2021.
37. Postareff, L., Lindblom-Ylänne, S., & Nevgi, A. (2008). A follow-up study of the effect of pedagogical training on teaching in higher education. *Higher Education*, 56(1), p. 29-43.
38. Prosser, M., & Trigwell, K. (2014). Qualitative Variation in Approaches to University Teaching and Learning in Large First-Year Classes. *Higher Education*, 67, p. 783-795.
39. Pyhältö, K., Pietarinen, J., & Soini, T. (2012). Do comprehensive school teachers perceive themselves as active professional agents in school reforms? *Journal of Educational Change*, 13(1), p. 95-116.
40. Salamanca Statement. (1994). *The Salamanca statement and framework for action on special needs education*. Salamanca: UNESCO, Ministry of education and Science. <https://www.european-agency.org/sites/default/files/salamanca-statement-and-framework.pdf>
41. Saloviita, T. 2018. Attitudes of Teachers Towards Inclusive Education in Finland. <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/00313831.2018.1541819>
42. Sharplin, E., Ibrasheva, A., Shamatov, D., Rakisheva, A. (2020). Analysis of Teacher Education in Kazakhstan in Context of Modern International Practice. *Bulletin of KazNU, Pedagogical Series*, 64(3), pp. 12-27.
43. The Universal Declaration of Human Rights (1948). <https://www.un.org/en/aboutus/universal-declaration-of-human-rights>
44. Timperley, H. S., & Phillips, G. (2003). Changing and sustaining teachers' expectations through professional development in literacy. *Teaching and teacher education*, 19(6), p. 627-641.
45. Toom, A., Kynäslahti, H., Krokfors, L., Jyrhämä, R., Byman, R., Stenberg, K., Maaranen, K., & Kansanen, P. (2010). Experiences of a research-based approaches to teacher education: Suggestions for future policies. *European Journal of Education*, 45(2), p. 331-344.
46. Tran, N., Charbonneau, J., Benitez, V.V., David, M.A., Tran, G., & Lacroix, G. (2016). Tran et al conference ISBT 2010.
47. Tynjälä, P., Häkkinen, P., & Hämäläinen, R. (2014). TEL@ work: Toward integration of theory and practice. *British Journal of Educational Technology*, 45(6), p. 990-1000.

48. Visser-Wijnveen, G. J., Van Driel, J. H., Van Der Rijst, R.M., Verloop, N. & Visser, A. (2010). The Ideal Research-teaching Nexus in the Eyes of Academics: Building Profiles. *Higher Education Research & Development*, 29 (2), p. 195–210.
49. Voogt, J., Westbroek, H., Handelzalts, A., Walraven, A., McKenney, S., Pieters, J., & De Vries, B. (2011). Teacher learning in collaborative curriculum design. *Teaching and teacher education*, 27(8), p. 1235-1244.
50. Åkerlind, G. S. (2007). Constraints on academics' potential for developing as a teacher. *Studies in higher education*, 32(1), p. 21-37.